

Årsredovisning 2023

Sammanfattning

Efter flera år med pandemin som följeslagare skönjdes i början av 2022 en ljusning till mer stabila förutsättningar för ekonomi och verksamhetsplanering. Det kom att snabbt förändras med starten av Rysslands invasion av Ukraina. Budget 2023 är med stark inverkan från en uppbromsande ekonomi, skenande inflation, ökade räntor och en allmän oro för utvecklingen i omvärlden. 2023 fortsatte som vid årsskiftet. Sverige har gått in i lågkonjunktur, den högre prisbilden kommer till uttryck vid köp av varor och tjänster och byggsektorn har i stort sett helt avstannat. Vid slutet av 2023 finns signaler om en ekonomisk återhämtning och att lågkonjunkturen ska bottna under 2024 även om det finns tecken på att en högre arbetslöshet blir bestående ännu en tid.

Ekonomi

Koncernen, som består av kommunen, AB Ekerö Bostäder och med kommunens andel (35 %) av Ekerö Solör Bioenergi AB, visar för år 2023 ett positivt resultat 5,7 mnkr. Kommunen och bostadsbolaget bidrar i koncernresultat med positiva resultat 4,8 mnkr respektive 2,7 mnkr. Fjärrvärmebolaget redovisas med negativt resultat 2,1 mnkr. Koncernens nettokostnad ökar till 1 963 mnkr, en ökning med 125 mnkr eller 6,8 %.

Kommunen positiva resultat 4,8 mnkr motsvarar 0,2 %. Det finansiella resultatmålet är nått. Resultatet är 2,8 mnkr högre än budgeterat resultat 2,0 mnkr. Kommunens resultat efter balanskravsjusteringar är 2,9 mnkr, 0,1 %. Balanskravet är uppfyllt. Underliggande årets resultat återfinns en god utveckling med ökade skatteintäkter och generella statsbidrag samtidigt som verksamheten tyngs av kostnader för exploateringsverksamhet, engångskostnader för marksanering, pensionskostnader och räntekostnader på lån. Rensat nettokostnad för exploateringsverksamhet skulle årets resultat bli 30,3 eller 1,5 % av kommunens skatteintäkter och generella bidrag. Nettokostnad 1 982 mnkr är 37,7 mnkr högre än budget. Nettokostnaderna har ökat med 134 mnkr eller 7,2 % jämfört med föregående år.

Investeringsvolymen ärt omfattande i kommunen, 443 mnkr och bland annat är utöver färdigställandet av badhuset ett flertal förskolor reoverade och Tappsunds förskola färdig. Koncernens sammanlagda investering uppgår 467,9 mnkr. Investeringar finansieras med egna medel eller genom extern upplåning.

Mål

Under året, som är första året för mandatperioden 2023–2026 har nämnderna beslutat om mål för verksamheten med tillhörande indikatorer för bedömning om måluppfyllelse. Uppföljning av politiska mål 2023 visar att kommunen arbetar aktivt med att uppnå målen. Ett flertal mål bedöms uppnådda under 2023.

Medarbetare

Koncernen har 1 612 anställda i kommun och bostadsbolag. Omräknat till årsarbetare motsvarar det 1 528 årsarbetare varav 1 514 finns i kommunen. Av kommunens totalt 1 598 anställda är andelen tillsvidareanställda 93 % vilket är högre än 2022. Den sammanlagda sjukfrånvaron minskar bland både män och kvinnor.

Väsentliga händelser under året

Kommunfullmäktige antog 12 juni 2023 det nämndinitiativ som innebar ett skifte av politisk majoritet i Ekerö kommun. Socialdemokraterna, Liberalerna, Kristdemokraterna, Centerpartiet och Miljöpartiet bildade nytt politiskt styre i Ekerö kommun - Mittenstyret.

Under 2023 har Ekerö badhus färdigställts med invigning före sommaren. Verksamheten nu i full drift.

Framåtblick

En positiv konjunkturutveckling inte minst inom bostadsbyggandet är nödvändig för Ekerö kommuns planerade utveckling med bland annat befolkningsökning. Att finansiera det kommunala uppdraget är en ekonomisk utmaning samtidigt som kommunen befinner sig i sin mest intensiva investeringsfas. Prisutvecklingen har stabiliserats, dock på en högre nivå än tidigare. Ökade kostnader för ränta och pensioner tar allt större andel av kommunens finansieringsbehov.

Innehållsförteckning	
Kommunstyrelsens ordförande har ordet	4
Kommundirektörens reflektioner	5
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	6
Översikt över verksamhetens utveckling	6
Koncern	6
Kommun	7
AB Ekerö Bostäder	12
Ekerö Solör Bioenergi AB	12
Kommunalförbund och kommunala bolag	13
Den kommunala koncernen	14
Kommunens samlade verksamhet	14
Koncernföretaget	15
Den kommunala organisationen	16
Bolagen	16
Upplysningar om väsentliga privata utförare	17
Huvudman för verksamheten	18
Väsentliga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	18
Ekerös karaktär och befolkning	18
Näringsliv och arbete	21
Betydande avtal och regelförändring	22
Omvärlds- och verksamhetsrisk	22
Skuldsättning och ränterisk	24
Pensionsförpliktelser	27
Hållbarhet	28
Händelser av väsentlig betydelse	29
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	30
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	30
Koncernen	30
Kommunen	31
Budgetavvikelse och resultatutveckling	33
Verksamhetsmål	35
AB Ekerö Bostäder	36
Ekerö Solör Bioenergi AB	36
Balanskravsresultat	37
Väsentliga personalförhållanden	38
Koncernen	38
Kommunen	39
Förväntad utveckling	41
Koncernen	41
Kommunen	41
AB Ekerö Bostäder	41
Ekerö Solör Bioenergi AB	41
FINANSIELLA RAPPORTER	42
Resultaträkning	42
Balansräkning	43
Kassaflödesanalys	44

Noter	45
DRIFTREDOVISNING	62
Koncernen	62
Kommunen	62
Kommunstyrelsen	64
Barn- och utbildningsnämnden.....	69
Socialnämnden	72
Kultur- och fritidsnämnden.....	75
Byggnadsnämnden	77
Miljönämnden	79
Central politisk organisation, Revision och Överförmyndare	81
INVESTERINGSREDOVISNING	83
Koncernen	83
Kommunen	83
AB Ekerö Bostäder.....	84
Ekerö Solör Bioenergi AB.....	84
ORDLISTA.....	85

Kommunstyrelsens ordförande har ordet



Det är med stor glädje men än mer tillförsikt jag skriver min första inledande text till en årsredovisning i Ekerö kommun.

Att få bo, verka och arbeta i Ekerö kommun är en stor ynnest och det är med stolthet jag tagit mig an förtroendeuppdraget som Kommunstyrelsens ordförande i Ekerö kommun.

Ekerö, den gröna kilen mitt i Stockholmsregionen. Stockholms gröna lunga med en lika lång som stolt historia inom gröna näringar, föreningsliv och friluftsliv.

Vi är många som är måna om och stolta över vår kommun och allt den har att erbjuda såväl den som bor och verkar i kommunen som den som besöker något av alla kommunens besöksmål, då inte minst våra två världsarv.

Vi kan med stor lättnad konstatera att Ekerö kommun åter lämnar ett år med ett mycket litet men ändå positivt resultat till handlingarna. I många år har jag varit orolig över att kommunen lämnar ett alltför stort positivt överskott, vilket i mina ögon snarast varit ett tecken på att kommunen inte levererar allt det som vi har haft ambitionen att genomföra.

År efter år har organisationen slimmats och förbättrat prognoserna för att ha en bättre träffsäkerhet. Med en orolig ekonomi såväl nationellt som internationellt under hösten 2023 så var oron stor över att resultatet snarare skulle vara negativt. En kaotisk omvärld har pressat välfärden hårt och tvingat oss till smärtsamma val och prioriteringar. Det är därför glädjande att vi nu ser ut att ha ett bokslut där ekonomin är i balans och till och med, med näsan en liten bit över vattenytan.

År 2023 var ett mycket speciellt år i Ekerö kommun och viss oreda och oenighet inom politiken resulterade i ett maktskifte mitt under budgetåret. Instabiliteten i den politiska ledningen under året har sannolikt bidragit till att fokuset på att leverera enligt de löften vi har till våra medborgare har fått stå tillbaka. I Mittenstyret, som tog över ledningen av kommunen i juni har vi därför med full kraft gått in för att se vad vi gör bra och ska fortsätta med men också vilka områden som vi behöver stärka och göra bättre för att kunna nå våra högt ställda mål framåt.

Höstens budgetprocess överskuggades av en stor oro för underskott redan för 2023 och med allt mörkare framtidsutsikter.

När vi nu lägger årsredovisningen för 2023 till handlingarna ser vi framemot ett kommande verksamhetsår där vi har ambitionen att förvalta och utveckla Ekerös fantastiska verksamheter än mer.

Hanna Svensson
Kommunstyrelsens ordförande (S)

Kommundirektörens reflektioner

Som relativt ny kommundirektör för Ekerö kommun vill jag inleda med att jag tidigt slogs av vilka fantastiska verksamheter vi har.

Varenda verksamhetsbesök jag gjort vittnar om samma sak, professionalitet och kvalitet.

Året 2023 har dock inte varit utan sina utmaningar. Vi har navigerat genom ett svårt ekonomiskt landskap, präglad av en inflation som mot årets slut äntligen visade tecken på att avta.



Vi har även genomgått ett skifte i den politiska ledningen, vilket inneburit delvis nya inriktningar. Trots dessa förändringar har vårt fokus alltid legat på att säkerställa det bästa för Ekerös utveckling.

Några händelser under året som särskilt bör belysas är såklart invigningen av det nya badhuset, Ekebyhovs slott som firade 400 år och att vi nu har en Ekerörätt som lanserades på Offentliga måltidens dag.

När vi nu avslutar året med ett positivt resultat, trots de många osäkerheterna och svängningarna, vill jag rikta ett stort tack till alla våra medarbetare. Det är tack vare er som vi har kunnat upprätthålla och vidareutveckla den höga kvaliteten på vår verksamhet. Ni har alla bidragit till att göra Ekerö till en bättre plats för alla som bor och verkar här.

Patrik Åhnberg
Kommundirektör

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Koncern

Årets resultat och väsentliga nyckeltal i koncernen

Koncern	2019	2020	2021	2022	2023
Årets resultat, mnkr	23,0	91,8	104,6	87,9	5,7
Soliditet i %	29,4	32,5	33,9	33,3	30
Antal anställda	1 608	1 546	1 584	1 573	1 614
Utbetalda löner, mnkr	647	646	672	697	726
Ag-avtal, avstalsförsäkring, pensioner, mnkr	284	286	305	292	359
Eget kapital, mnkr	686	803	906	994	1 001
Eget kapital kronor per invånare	23 911	27 821	31 128	34 148	34 734
Låneskuld exkl checkräkning, mnkr	1 114	1 111	1 053	1 302	1 561

Årets resultat för koncernen bestående av kommunen, AB Ekerö Bostäder och Ekerö Solör Bioenergi AB, är positiv och uppgår till 5,7 mnkr varav kommunen står för 4,8 mnkr.

Intäkter och kostnader

Intäkterna ökar till 542 mnkr och är en väsentlig ökning jämfört med föregående årsintäkter 484 mnkr. Framför allt är det kommunen som står för största förändringen 47 mnkr där största förändringen är hänförligt till exploateringsverksamheten.

Kostnaderna exkluderat avskrivningar ökar till 2 388 mnkr, en ökning med 175 mnkr. På motsvarande sätt som med intäkterna har den största förändringen av kostnaderna uppstått hos kommunen. Pensionskostnader 51 mnkr och reservering för befarad kundförlust.

Genom att fler investeringar är färdigställda ökar avskrivningar och uppgår till 117 mnkr. Interna mellanhanden mellan Ekerö kommun och AB Ekerö bostäder samt Ekerö Solör Bioenergi AB har eliminerats.

Finansnetto

Väsentligt högre räntenivåer samt ökad upplåning har medfört att nettot av finansiella intäkter och finansiella kostnader har ökat med 46,7 mnkr. Totalt uppgår nettot av finansiella poster till 65,4 mnkr. Av det utgör den finansiella delen för kommunen pensionskostnader 30 mnkr som har ökat med 23,2 mnkr jämfört föregående år.

Tillgångar och skulder

Koncernens samlade tillgångar, i förhållande till föregående år, ökar med 346 mnkr och uppgår till 3 330 mnkr. Förändringen hänförs främst till investeringar inom kommunens verksamheter. Ekerö Solör Bioenergi AB bidrar positivt till ökningen av tillgångar i koncernen.

Skulden i koncernen ökar med 242 mnkr jämfört med föregående år, totalt 1 948 mnkr. Låneskulden uppgår till 1 561 mnkr, en ökning med 259 mnkr.

Kommun

Väsentliga nyckeltal i kommunen

Kommun	2019	2020	2021	2022	2023
Verksamhetens intäkter, mnkr	330	401	314	395	442
Verksamhetens kostnader, mnkr	2 003	2 087	2 098	2 242	2 424
Årets resultat, mnkr	16,4	91,7	99,0	88,4	4,8
Soliditet i %	40,4	44,5	44,9	43,5	38,2
Soliditet i %, inkl. totalta pensionsförpliktelser	14,6	20,9	24,5	26,2	22,8
Investeringar, mnkr	135	235	205	363	443
Självfinansieringsgrad, %	87,8	82,2	107,2	52,5	37,7
Låneskuld, kommunen, mnkr	420	405	355	565	804
Antal anställda	1587	1528	1566	1556	1598
Balansomslutning, mnkr	1 539	1 650	1 855	2 117	2 423
Skatteintäkter, mnkr	1 542	1 626	1 645	1 754	1 887
Skatteintäkter, inkl. generella bidrag mnkr	1 702	1 793	1 890	1 944	2 034
Utbetalda löner, mnkr	638	637	662	687	717
Ag-avg, avtalsförsäkr, pensioner, mnkr	280	279	297	286	351
Folkmängd	28 690	28 879	29 096	29 123	28 808
Skattesats, kommunen, kr	19,25	19,25	19,25	18,95	18,95
Skattesats, totalt, kr	31,33	31,33	31,33	31,03	31,03
Eget kapital, kommunen, mnkr	622	734	833	921	926
Eget kapital, kommunen kr per invånare	21 687	25 416	28 629	31 637	32 150
Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och utjämning, %	98,3	94,1	94,4	95,0	97,4
Finansnettots andel av skatteintäkter och utjämning, %	0,7	1,4	0,9	0,4	2,3

Årets resultat

2023 års resultat uppgår till 4,8 mnkr. Innevarande års resultat är väsentligt lägre än föregående år, 83,6 mnkr. Årets resultat motsvarar 0,2 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

I resultatet efter balanskravjusteringar ingår årets resultat eliminerat reavinster i samband med försäljning av anläggningstillgångar. Årets effekt av reavinster uppgår till 1,9 mnkr. Det innebär att resultatet efter balanskravjusteringar uppnår 2,9 mnkr eller 0,1 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

Nettokostnader samt andel av skatteintäkter och generella statsbidrag

Verksamhetens nettokostnad, exkluderat jämförelsestörande poster, utgör 1 984 mnkr vilket är en ökning med 111 mnkr eller 5,9 % jämför med föregående år. Intäkterna ökar 70 mnkr eller 19 % samtidigt som kostnaderna ökar 181 mnkr eller 8 %. Beloppsmässigt är kostnadsutvecklingen högre än vad intäkter ökar.

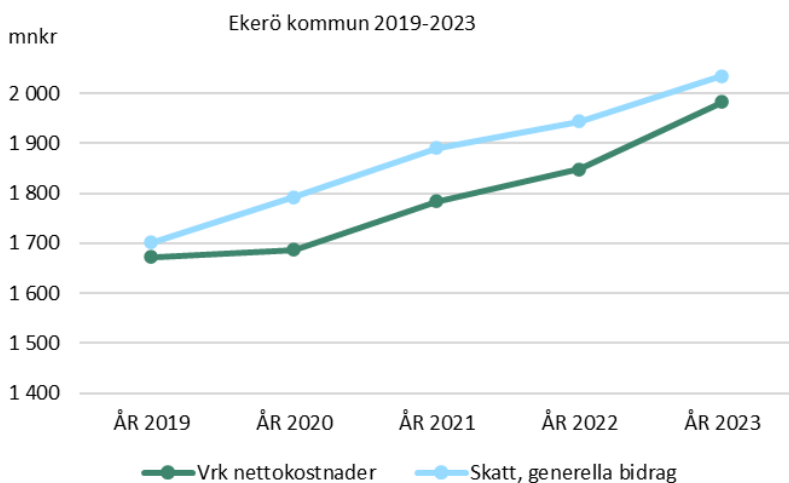
Verksamhetens nettokostnader bör inte öka i snabbare takt än summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Under 2023 har nettokostnaderna utvecklats i en högre takt än summan av skatteintäkter och generella statsbidrag. Avgörande betydelse är årets driftkostnader inom fleråriga exploateringsprojekt, de högre pensionskostnaderna och inte minst högre prisnivåer på nya avtalade tjänster och material till följd av inflation i rådande konjunktur. Även om summan av skatteintäkter och generella bidrag har utvecklats i god positiv riktning under 2023.

(förändring i procent)	2019	2020	2021	2022	2023
Nettokostnadsutveckling exkl. jämförelsestörande post	4,5	1,3	5,3	4,9	5,9
Skatteintäkter och statsbidrag - utveckling	6,3	5,3	5,4	2,9	4,6

I tabellen nedan presenteras hur stor del av skatteintäkter och generella bidrag som verksamheten tar i anspråk. Utrymme som "finns kvar" efter "nettokostnad inklusive finansnetto" upp till 100 % kan användas till

sparande eller till amortering av skulder. Nyckeltalet 99,8 % år 2023 är en följd av kostnadsutveckling och det låga, om än positiva, resultatet. Exploateringsverksamheten har negativ inverkan på nettokostnaderna.

(procent)	2019	2020	2021	2022	2023
Avskrivningar	4,4	4,4	4,7	4,5	4,6
Nettokostnad	98,3	94,1	94,4	95,0	97,4
Nettokostnad exkl jämförelsestörande poster	98,4	94,6	94,4	96,3	97,5
Finansnetto inkl jämförelsestörande finansiell intäkt	0,7	0,8	0,3	0,4	2,3
Finansnetto exkl jämförelsestörande finansiell intäkt	0,7	1,4	0,9	0,4	2,3
Nettokostnad inkl finansnetto	99,0	94,9	94,8	95,5	99,8



I diagrammet till vänster åskådliggörs utvecklingen av verksamhetens nettokostnad och skatteintäkter och generella statsbidrag.

Över en femårsperiod ökar verksamhetens nettokostnad med 309 mkr eller 18,5 %.

Motsvarande ökning av skatteintäkter och generella bidrag är 332 mkr eller 19,5 %.

Jämförelsestörande poster

I verksamhetens resultat ingår jämförelsestörande poster 1,9 mkr som avser periodiserad reavinst av tidigare år genomförd försäljning av fastigheten Ekebyhovsskolan samt intäkt markförsäljning. Årets jämförelsestörande post är väsentligt lägre än föregående års realisationsvinst 25,5 mkr.

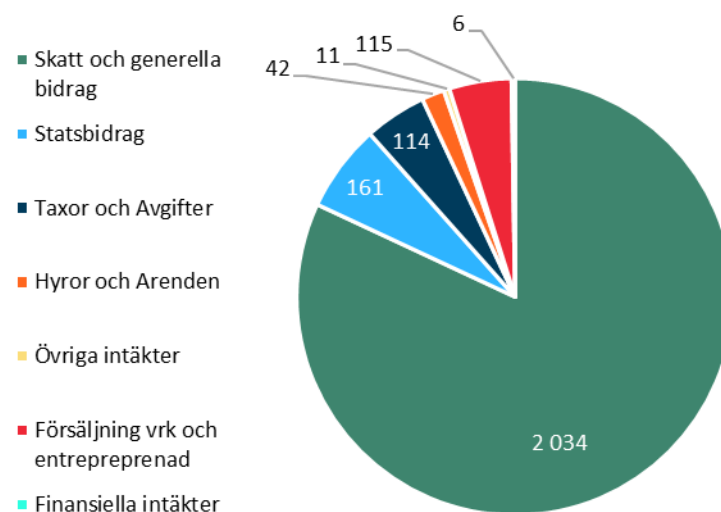
Totala intäkter

Ekerö kommuns totala intäkter för 2023 är 2 482 mkr (2022: 2 342 mkr).

Enskild största post 2 034 mkr eller 82 % av totala intäkter avser skatteintäkt och generella bidrag.

Statsbidrag från svenska myndigheter uppgår till 161 mkr. Försäljning av verksamhet som inkluderar exploateringsersättning är tredje största intäktskategori, där större del hänförs till exploateringsprojektet Ekerö Strand.

Totala intäkter 2023, mkr



Skatteintäkter och generella statsbidrag

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning uppgår för året sammanlagt till 2 034,2 mnkr. Trots konjunkturen och en befarad högre inbromsning av skatteunderlagets tillväxt genom ökad arbetslöshet, en god utveckling med 90 mnkr i högre intäkter, 4,6 %, jämfört utfall 2022.

Underliggande intäktsutvecklingen är dels en mindre effekt av förändrat antal invånare 1 november året före budgetår. Dessa 76 invånare motsvarar en intäktsökning om 4,6 mnkr. Den avgörande faktorn för högre intäkter 2023 är en starkt tillväxt av rikets skatteunderlag. Dels en mindre förbättring under 2022 som med eftersläpning redovisas under 2023 men inte minst antagandet för bokslut 2023 om uppräkningsfaktor som överstiger det tidigare fastställda. För Ekerös vidkommande minskar de högre skatteintäkterna med 133 mnkr med även en högre inkomstutjämningsavgift som ökar med 43 mnkr vilket redovisas inom ramen för summan av generella statsbidrag och utjämning.

Den sammanlagda summan för generella statsbidrag inklusive intäkt från den kommunala fastighetsavgiften och kostnads- och intäktsutjämnningen inklusive regleringsbidrag (av staten tillskjutna medel) uppgår till 132,7 mnkr år 2023. Det är 44 mnkr lägre än utfall 2022. Bakomliggande är högre inkomstutjämningsavgift, lägre LSS-bidrag samt en ökning av intäkten från kostnadsutjämningsystem men samtidigt lägre regleringsbidrag.

mnkr	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Förändring 2023 jämfört 2022	
Skatteintäkter	1 542,3	1 626,1	1 644,7	1 753,9	1 887,3	133,4	7,6%
Generella statsbidrag o utjämning	153,3	166,5	230,9	177,1	132,7	-44,3	-25,0%
Summa	1 695,6	1 792,6	1 875,6	1 930,9	2 020,0	89,1	4,6%
Särskilda generella statsbidrag	6,2	0,0	14,3	13,2	14,1	0,9	6,8%
Totalt	1 701,8	1 792,6	1 889,9	1 944,2	2 034,2	90,0	4,6%

Det finns ett antal särskilda generella statsbidrag till kommunen som ligger utanför det ordinarie systemet för generella statsbidrag, skatteintäkter och utjämningsystem. Det uppgår för året till 14,1 mnkr och omfattar statsbidrag för verksamhetsförlagd utbildning sjuksköterskor, mottagande av Ukraina flyktingar, ökad bemanning sjuksköterskor och för minskad andel timanställda.

Riktade statsbidrag och kostnadsersättningar

Kommunens näst största intäktsgrupp kommer från riktade statsbidrag och kostnadsersättningar från statliga myndigheter. Intäkterna ingår i verksamhetens nettokostnad och uppgår till 160,5 mnkr. Jämfört med föregående år är det en ökning med 6,6 mnkr.

Myndighet, tkr	2019	2020	2021	2022	2023
Skolverket	46 639	43 525	49 666	50 559	55 138
Socialstyrelsen	3 389	14 900	8 595	14 933	16 475
Migrationsverket	36 565	16 604	12 856	21 907	19 278
Arbetsförmedlingen	11 195	6 529	9 485	6 419	5 334
Kulturrådet	268	298	559	1 018	785
Övriga statliga myndigheter	50 065	56 071	50 793	50 300	56 342
Delsumma riktade statsbidrag	148 122	137 927	131 954	145 136	153 353
Övriga bidrag	7 468	612	4 181	8 742	7 183
Summa riktade statsbidrag	155 590	138 539	136 135	153 878	160 535

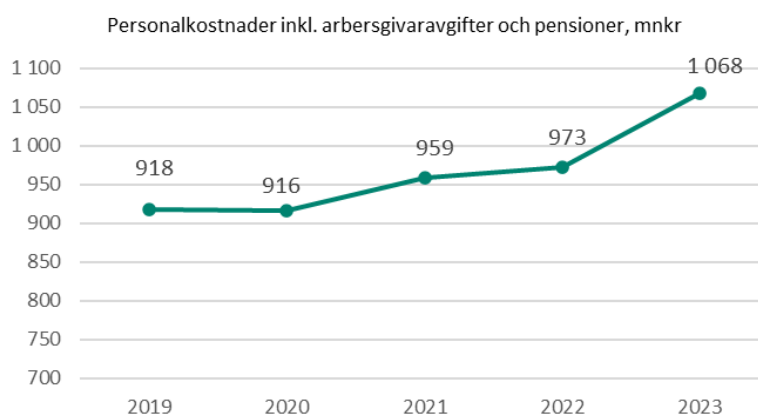
Under året kompensation för

- Statsbidrag från Skolverket 50,6 mnkr omfattar framförallt barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområde. Statsbidrag avser bland annat maxtaxa, lärarlönelyft, specialpedagogik för lärande, likvärdig skola och kvalitetshöjande åtgärder inom förskola.
- Socialstyrelsens statsbidrag till Ekerö kommun uppgick till 16,5 mnkr och avser äldreomsorgssatsningen, återhämtningsbonus, habiliteringsersättning och subventioner för familjehemsplaceringar. Från EU erhålls statsbidrag för äldreomsorgslyftet 4,3 mnkr. I tabellen redovisas bidraget bland övriga bidrag.
- Migrationsverkets statsbidrag till Ekerö kommun uppgick till 19,3 mnkr och avser bland annat mottagande, försörjning och utbildning för flyktingar. Del av bidraget 9,3 mnkr är kopplat till EU:s massflyktsdirektiv för ukrainska flyktingar.
- Under övriga statliga myndigheter har statsbidrag om totalt 56,3 mnkr erhållits. Statsbidrag och kostnadsersättningar avser ersättning för höga elkostnader 7,7 mnkr, momsbidrag 33,3 mnkr och Försäkringskassans ersättning 8,1 mnkr som avser personlig assistans och ersättning 2023 för höga sjuklönekostnader del av år 2022.

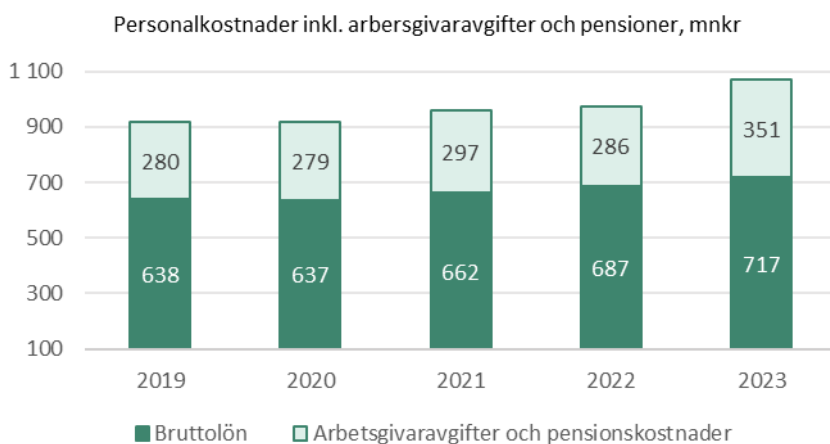
Personalkostnader

I personalkostnader ingår lönekostnader för anställda, förändring av skuld till anställda för intjänad semester, ferie-/uppehållslön och övertid, arbetsgivaravgifter samt pensionskostnader och särskild löneskatt.

Personalkostnader för året uppgår till 1 068 mnkr, en ökning jämfört med föregående år (2022: 973 mnkr) med stark inverkan av de högre pensionskostnaderna.



Årets bruttolönekostnad 717 mnkr jämfört med föregående år 687 mnkr ökar med 30 mnkr eller 4,4 %. Ökningen är en kombination av fler antal anställda på bokslutsdagen, personalomsättning och årlig löneuppräkning. I bruttolönekostnader inkluderas kostnader för sjuklön som har minskat från 14,3 mnkr till 12,2 mnkr och kostnader för förändring av semesterlöneskuld, timlön och kompskuld som har ökat med 1,3 mnkr.



Utöver bruttolönekostnad erlägger kommunen 222 mnkr i arbetsgivaravgifter (2022: 208 mnkr). Pensionskostnader exklusive finansiell del ingår i verksamhetens nettokostnad. Årets pensionskostnad inklusive särskild löneskatt ökar kraftigt och uppgår till 129 mnkr (2022: 78 mnkr). Ökningen är främst hänförlig till inflationen vilket resulterade i en högre uppräkningsgrad av basbeloppen samt nyanställning och löneökningar.

Köp av verksamhet

Det kommunala uppdraget utförs inte i sin helhet med anställd personal i Ekerö kommun. Utöver driftentreprenader inom verksamheter gata, väg och park köper kommunen verksamhet från andra utförare inom skola, förskola och omsorgsverksamheter.

Det råder också valfrihet för brukare inom flera verksamhetsområden, att kunna välja från vilken utförare som tjänsten ska ges. I tabellen nedan åskådliggörs köp av kostnader från annan utförare än Ekerö kommun. Kostnader för köp av verksamhet från andra utförare ökar och beror delvis på volymförändringar och pris.

Nämnd	2019	2020	2021	2022	2023
Barn- och utbildningsnämnden	319	328	340	349	354
Socialnämnden	265	244	235	232	248
Övriga nämnder	53	58	59	64	76
Summa	637	630	634	645	678
<i>Varav privata företag, föreningar och stiftelser</i>					
Barn- och utbildningsnämnden	239	242	253	260	266
Socialnämnden	250	229	222	219	223
Övriga nämnder	28	33	33	39	50
Summa	517	504	508	518	539
	81%	80%	80%	80%	79%

Finansnetto

Finansnettot för året är kostnad 47,4 mnkr. Finansiella intäkter 6,3 mnkr består av borgensavgifter 2 mnkr från AB Ekerö Bostäder och Ekerövatten AB och ränteintäkter från swap samt inlåningsränta 4,2 mnkr. Under 2023 har ingen utdelning erhållits.

Finansiella kostnader 53,7 mnkr avser främst räntekostnader 23,7 mnkr för upptagna lån och 30 mnkr pensioner. Utveckling av finansiella intäkter och kostnader har starkt koppling till förändring av räntan, utdelning och låneskuld. Under pandemin med låga räntor har räntekostnaderna exkluderat engångskostnad för inlösen av swappar 2020–2021, legat på låga nivåer. Under 2022 steg marknadsräntor som en konsekvens av en hög inflation, som med full kraft påverkade Ekerö kommuns räntekostnader först 2023.

mnkr	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Finansiella intäkter	1,9	2,4	2,5	3,4	6,3
Finansiella jämförelsestörande intäkter	0,0	11,6	11,3	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-14,4	-28,2	-20,3	-11,6	-53,7
<i>Varav:</i>					
Räntekostnad pension inkl löneskatt	-6,5	-5,3	-4,0	-6,8	-30,0
Räntekostnader lån	-7,4	-22,6	-15,9	-4,4	-23,7
Övriga finansiella kostnader	-0,5	-0,3	-0,4	-0,4	0,0
Summa finansnetto	-12,5	-14,2	-6,5	-8,2	-47,4

Soliditetsutveckling och eget kapital

Soliditeten är mått för att beskriva kommunens ekonomiska styrka på lång sikt. Faktorerna som påverkar soliditeten är resultatutvecklingen och tillgångarnas och skulderna förändring. Soliditeten exklusive ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser före 1998, uppgår till 38,2 %. Trenden med positiv utveckling av

soliditet är bruten, trots ett positivt resultat för året. En förklaring till detta är att högre andel av investeringar finansierats genom nya lån.

Soliditet inklusive ansvarsförbindelser för pensionsförpliktelser före 1998 är 22,8 %. Inflationen och räntan har inneburit att kommunens pensionsförpliktelser före 1998 har ökat, vilket har haft en negativ effekt på soliditeten. I normalfallet minskar pensionsförpliktelser genom pensionsutbetalningar.

(procent)	2019	2020	2021	2022	2023
Tillgångsförändring	4,1	7,2	12,4	14,1	14,5
Förändring eget kapital	2,7	18,0	13,5	10,6	0,5
Soliditet	40,4	44,5	44,9	43,5	38,2
Soliditet m hänsyn till ansvarsförbindelse pension	14,6	20,9	24,5	26,2	22,8

AB Ekerö Bostäder

Årets resultat efter skatt och bokslutsdispositioner uppgår till 2,7 mnkr (2022: 0,7 mnkr). Resultatet efter finansiella poster 5,3 mnkr (2022: 1,9 mnkr) och beror till stor del på lägre underhålls- och reparationskostnader och högre hyresintäkter. Finansnettot ökar främst genom högre räntekostnader inklusive kreditgivarens marginal.

Bolagets intäkter jämfört med föregående år ökar med 7,5 mnkr och hänförs främst till högre hyresintäkter från både nyproducerade bostäder samt genom den årliga hyreshöjningen. Årets hyresförhandling resulterade i en höjning av bostadshyran med 4,95 %. Hyresintäkterna utgör 94 % av bolagets totala intäkter. I övriga intäkter ingår försäljning av värme till självkostnadspris, reavinster vid försäljningar av fordon, utbetalad försäkringsersättning samt erhållet statligt elstödsbidrag

Bolagets kostnader exkluderat finansiella poster är 2,9 mnkr lägre jämfört med föregående år. Det är framför allt underhålls- och reparationskostnader som är lägre då medel har lagts på investering. Finansnetto ökar 7 mnkr till följd av nya lån samt högre stigande räntor på marknaden. Bokslutsdispositioner innefattar återföring och avsättning till periodiseringsfond.

Resultaräkning, tkr	2022	2023	Balansräkning, tkr	2022	2023
Rörelsens intäkter	105 137	112 678	<i>Tillgångar</i>		
Rörelsens kostnader	-93 323	-90 456	Materiella anläggningsrillgångar	820 215	815 947
Rörelsens resultat	11 814	22 222	Finansiella anläggningstillgångar	184	394
Finansiella poster	-9 894	-16 898	Omsättningstillgångar	5 902	25 316
			Kassa	40 215	28 094
			Summa tillgångar	866 516	869 751
Resultat före skatt	1 920	5 324			
Bokslutsdispositioner	-967	-569	<i>Eget kapital, avsättningar, skulder</i>		
Årets skatt	-276	-2 062	Eget kapital	79 588	82 281
Resultat	677	2 693	Obeskattade reserver	10 031	10 601
			Avsättningar	6 364	8 027
			Långfristiga skulder	639 487	491 892
			Kortfristiga skulder	131 046	276 950
			Summa eget kapital		
			avsättningar och skulder	866 516	869 751

Ekerö Solör Bioenergi AB

Årets resultat efter skatt är underskott och uppgår till 6,1 mnkr. Ekerö kommuns andel av resultatet är 2,1 mnkr. Det negativa resultatet är en effekt av att fjärrvärmesystemet ännu inte är fullt utbyggt vilket

framför allt påverkar bolagets försäljningsvolym och intäkter negativt. Helåret 2023 präglades av marginellt varmare temperatur än normalt vilket också bidrog till något lägre försäljningsvolym.

Utöver lägre försäljningsintäkter har bolaget haft högre bränslekostnader än förväntat. En konsekvens av en turbulent bränslemarknad med kraftigt höjda priser på biobränsle drivet av omvärldsfaktorer såsom kriget i Ukraina och inflation. Kostnadsökningarna har inte fullt ut kunnat kompenseras med högre kundpriser. Högre kapitalkostnader på grund av stigande räntor är också en bidragande orsak till resultatet.

Resultäräkning, tkr	2022	2023	Balansräkning, tkr	2022	2023
			<i>Tillgångar</i>		
Rörelsens intäkter	2 813	3 530	Materriella anläggningsrillgångar	32 698	38 356
Rörelsens kostnader	-3 829	-4 595	Förråd mm	294	452
Rörelsens resultat	-1 016	-1 065	Övriga fordringar	1 263	1 606
Finansiella poster	-394	-1 065	Kassa	773	15
			Summa tillgångar	35 028	40 429
Resultat före skatt	-1 410	-2 130	<i>Eget kapital, avsättningar, skulder</i>		
Årets skatt	0	0	Eget kapital	13 380	11 250
			Långfristiga skulder	0	19 950
Resultat	-1 410	-2 130	Kortfristiga skulder	21 648	9 229
			Summa eget kapital		
			avsättningar och skulder	35 028	40 429

Kommunalförbund och kommunala bolag

Södertörns brandförsvarsförbund

Inflationen och ökade priset har påverkat förbundet. Resultat för året uppgår till 30,3 mnkr och beror främst av ökade intäkter genom medlemsavgifter samt att stor del av kostnaderna påverkats positivt genom återföring av pensionsskulden. Delar av återförd pensionsskuld har delvis använts för uppbyggnad av förbundets förmåga till kontinuitet och civilt försvar genom att tidigarelägga kommande kostnader. Antalet anställda ökade med 18 personer och uppgick till 378 samtidigt som kostnaderna för personalkostnader är oförändrade.

Södertörns brandförsvarsförbund	2019	2020	2021	2022	2023
Omsättning, mnkr	373	384	396	394	434
Balansomslutning, mnkr	444	463	480	501	516
Året investering	12,1	6,8	14,2	13,5	31,9
Soliditet, %	20,1	20,6	21,7	21,4	26,7

Året har präglats av planeringsfrågor som berör säkerhet, civilt försvar, räddningstjänst under höjt beredskap och till och med krig. Nästkommande år övergår planering i praktiskt genomförande att stärka förbundets förmåga, robusthet, mottagande av civilplikten och införskaffande av nödvändiga materialresurser.

Roslagsvatten

Bolagets resultat efter finansiella poster uppgår till 64,4 mnkr. Inkluderas bolagets årliga och uppskjutna skatt är årets resultat 52,3 mnkr. Avvikelsen mellan åren beror främst på att taxehöjningar började gälla mellan april - juni 2023, prisförändring kopplat till inflation och räntekostnader som enskild största förändringspost.

Både pågående och aktiverade investeringar har ökat, vilket påverkat bolagets externa upplåning. Bolagets räntekänslighet är betydande och innebär att en ökning av räntekostnaderna med en procentenhet motsvarar 16 mnkr eller 5 % av brukaravgifterna.

Det försämrade resultatet har haft negativ effekt på eget kapital, samtidigt som bolagets tillgångar har ökat med 10 %. Soliditeten har försämrats. Bolagets bedömning är att soliditetsmålet ska ligga på 5 %.

Roslagsvatten AB	2019	2020	2021	2022	2023
Nettoomsättning, tkr	464 976	441 169	486 483	497 877	522 490
Resultat efter finansiella poster	57 098	20 035	7 097	-28 665	-64 381
Soliditet, %	9,4	9,2	8,7	6,8	3,8
Antal anställda	135	165	182	195	210
Nettoomsättning per anställd, tkr	3 444	2 674	2 675	2 553	2 536
Investeringskostnad per anställd, tkr	1 807	1 240	1 317	1 925	2 514
Sjukfrånvaro, %	2,9	4,1	3,8	4,9	3,9

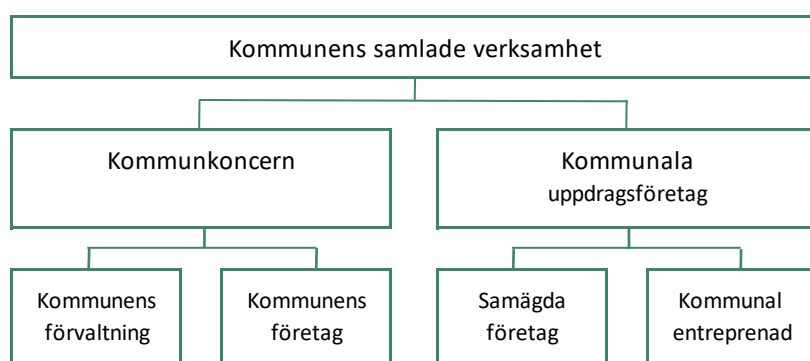
Väsentliga händelser för Ekerö och kommande utmaningar

- Badhuset invigdes
- Investeringar för året hänfödda till Ekerö kommun uppgår till 50,5 mnkr (2022; 30,1 mnkr).
- VA taxan höjdes med 4 %.
- Pågående projekt vid Träkivista torg kommer att färdigställas under 2024.
- Under 2024 kommer omfattande utredning om nuvarande VA anläggning kan möta framtida behov och eventuella krav på förändringar bland annat i Stenhamra.
- Stigande inflation har påverkat kostnaderna för byggmaterial, byggtjänster, räntekostnader som fortfarande ligger på hög nivå och som sannolikt kommer att påverka framtida taxor.

Den kommunala koncernen

Kommunens samlade verksamhet

Med kommunens samlade verksamhet menas den verksamhet kommunen driver i kommunkoncernen och i uppdragsföretag. Kommunkoncernen är den kommunala förvaltningen inklusive verksamhet som drivs i kommunalförbund samt kommunala bolag. Kommunens brandförsvar är en del av kommunalförbundet Södertörns Brandförsvarsförbund.

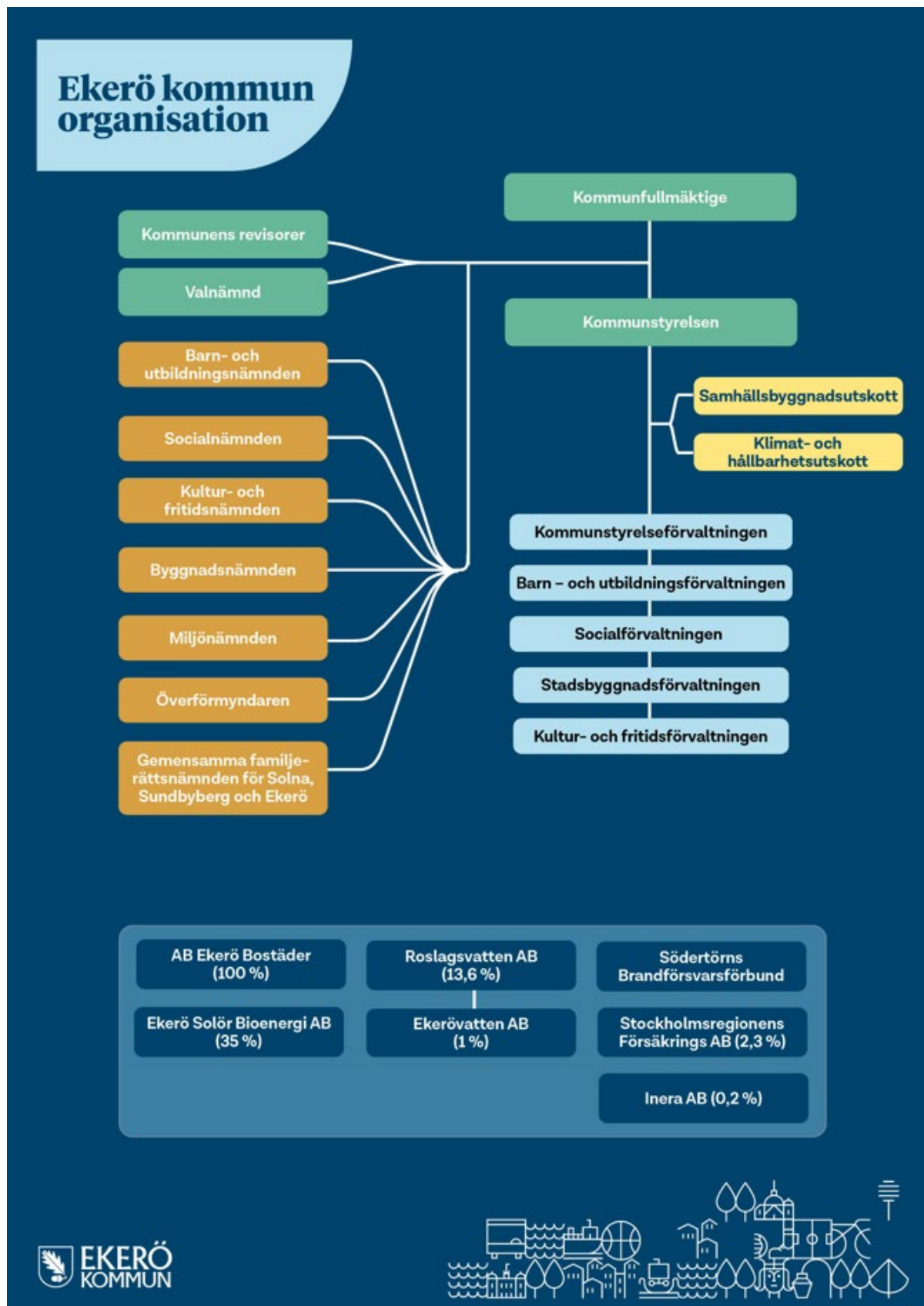


De kommunala uppdragsföretagen består i

- samägda företag utan betydande ägarinflytande som AB Stockholmsregionen Försäkring (2,3 %) och Inera AB (0,16 %) samt betydande ägarinflytande i Roslagsvatten AB (13,6 %).
- kommunala entreprenader såsom företag som helt ägs av andra juridiska personer än kommunen och till vilka kommunen med stöd av Kommunallagen 10 kapitel överlämnat vården av en kommunal anläggning.

Koncernföretaget

I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunalförbund däri kommunen har minst 20 % inflytande. Koncernens medlemmar och ägandeandelar framgår i stycket koncernredovisning i förvaltningsberättelsen. AB Ekerö Bostäder och Ekerö Solör Bioenergi AB ingår i den sammanställda redovisningen. Proportionell konsolideringsmetod har använts.



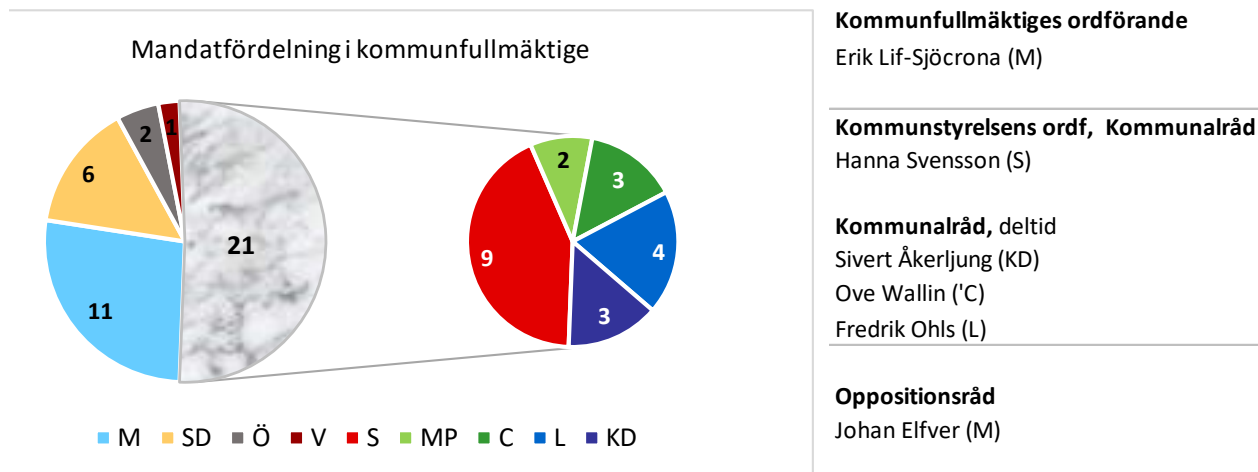
Den kommunala organisationen

Kommunfullmäktige är kommunens högsta politiska organ och beslutar i alla ärenden och frågor av större vikt eller av principiell betydelse för Ekeröborna. Det är till exempel styrande principer, policys och målsättning för kommunens verksamhet, skattesatsen, budget, den politiska nämndsorganisationen, verksamhetsansvar och arbetsformer. Kommunfullmäktige beslutar om kommunfullmäktiges ordförande, förste och andre vice ordförande och därtill ledamöter och ersättare i kommunstyrelse och nämnder samt vilka av dem som har ordförandeposter.

I Ekerö kommunfullmäktige finns 41 mandat. Valresultatet vid det senaste kommunvalet i september 2022 utföll med att fortsatt finns nio partier. Mandatfördelningen för innevarande fyraåriga mandatperioden är delvis förändrad jämfört den föregående mandatperioden.

Heltidsarvoderade förtroendevalda är kommunalrådet, tillika kommunstyrelsens ordförande, och oppositionsrådet. Kristdemokraterna, Centerpartiet och Liberalerna innehar poster som kommunalråd på deltid.

Efter valet 2022 bildade de fyra borgerliga partierna majoritetsstyre – Mälaröalliansen. Kommunfullmäktige antog 12 juni 2023 det nämndinitiativ som innebar ett skifte av politisk majoritet i Ekerö kommun. Socialdemokraterna, Liberalerna, Kristdemokraterna, Centerpartiet och Miljöpartiet bildade nytt politiskt styre i Ekerö kommun - Mittenstyret.



I december 2023 beslutade kommunfullmäktige om förändringar i den politiska organisationen från 1 januari 2024. Samhällsbyggnadsnämnd inrättas. Delar av kommunstyrelsens ansvarsområden för tekniska frågor och detaljplanefrågor under 2023 tillförs nya nämnden och regleras i nytt reglemente. Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott utgår och mobilitets- och folkhälsoutskott bildas jämte befintliga utskott för kommunstyrelsen – arbetsutskott och klimat- och hållbarhetsutskott. Samtliga nämnder har presidieberedningar. Ytterligare ett oppositionsråd införs. På deltid och innehas av det näst största oppositionspartiet i kommunfullmäktige, Sverigedemokraterna.

Ekerö kommuns tjänstepersonsorganisation omfattar fem förvaltningar. Förvaltningsorganisationen är inte en spegelbild av den politiska nämndorganisationen.

Bolagen

Ekerö kommun äger samtliga aktier, 10 000 aktier á nominellt 1 000 kr, i AB Ekerö Bostäder. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med kommunallagens kommunalrättsliga principer, med undantag av självkostnadsprincipen. Verksamheten ska bedrivas på affärsmässiga grunder och i övrigt följa Lag (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag. Bolaget ska medverka till att kommunens bostadssociala ambition

beträffande socialt utsatta och svaga grupper, samt att kommunens avtal med Migrationsverket beträffande flyktningmottagning kan infrias. Kommunen utövar sin styrning över bolaget med ägardirektiv och genom bolagsordning.

Bolaget Ekerö Solör Bioenergi AB bildades i februari 2019. Ekerö kommun äger 1 750 aktier á nominellt 500 kr, vilket motsvarar en andel på 35 %. Under flera år har aktieägartillskott om totalt 5 146 tkr, som en del i finansieringen av bolaget, betalats ut. Som en del i finansieringen av bolaget har Ekerö kommun gett en gåva – överlåtelse av mark med bokfört värde 24 tkr. Bolaget har i enligt med vad som framgår i beslut och avtal värderat marken till 6 mnkr. Bolaget har medverkat till att anlägga värmeanläggning och nät för distribution och försäljning av värme. Vidare har bolaget ingått leveransavtal med Ekerö kommun och AB Ekerö Bostäder. Bolaget har inga anställda.

Södertörns Brandförsvarförbund (ägarandel 7,55 %) ingår ej i den sammanställda redovisningen men omnämns i förvaltningsberättelsen.

Roslagsvatten AB (ägarandel 13,6 %) ingår ej i den sammanställda redovisningen men omnämns i förvaltningsberättelsen. Ekerö kommuns andel av Roslagsvattens omsättning uppgår till 3,6 %.

Roslagsvatten AB är ansvarig för vatten- och avloppsverksamheten (VA) i Ekerö kommun. Roslagsvatten genom det delägda bolaget Ekerövatten AB sköter sedan 2013 den dagliga driften och utbyggnad av VA-nätet för att ansluta fler områden i kommunen.

Upplysningar om väsentliga privata utförare

Koncernen

Inom kommunkoncernen Ekerö kommun bedrivs verksamhet i samverkan med andra och av andra privata utförare inom väsentliga områden. Ekerö kommun är delägare i Stockholmsregionens försäkring AB. Försäkringar tecknas genom bolaget. AB Ekerö Bostäder tillhandahåller cirka 900 bostäder och radhus till kommuninvånarna i Ekerö kommun.

Kommunen

Väsentliga utförare och driftentreprenader inom kommunens verksamheter

- | | |
|------------------------------------|---|
| • Birkaskolan | Förskola, Förskoleklass, Grundskola, Fritidshem |
| • Pysslingens förskolor och skolor | Förskola |
| • Rönnbergs Friskolor | Förskola |
| • Drottningholmskolan | Förskoleklass, Grundskola, Fritidshem |
| • Raoul Wallenbergs förskola | Förskola |
| • Internationella engelska skolan | Grundskola |
| • Adeocare | Hemtjänst, Boendestöd |
| • Attendo | Särskilt boende, Bostad med särskild service |
| • Ambrass | Bostad med särskild service |
| • EdenCare | Familjehem |
| • Fridebo | Bostad med särskild service |
| • Förenande Familjehem | Familjehem |
| • Mälaröarnas hemtjänst | Hemtjänst, Boendestöd |
| • Nytida | Bostad med särskild service, Daglig verksamhet, HVB vuxna |
| • Rasmusbyn | Bostad med särskild service, Daglig verksamhet, |
| • Statens institutionsstyrelse | Institutionsvård |

- Heving och Hägglund Byggentreprenad
- Leja Entreprenad Vinterväghållning
- Ragn-Sells Recycling Entreprenad hushållsavfall
- Cobab Byggentreprenad
- Bygg Dialog Byggentreprenad
- Bäckström anläggning Byggentreprenad
- PEAB anläggning Utemiljö

Huvudman för verksamheten

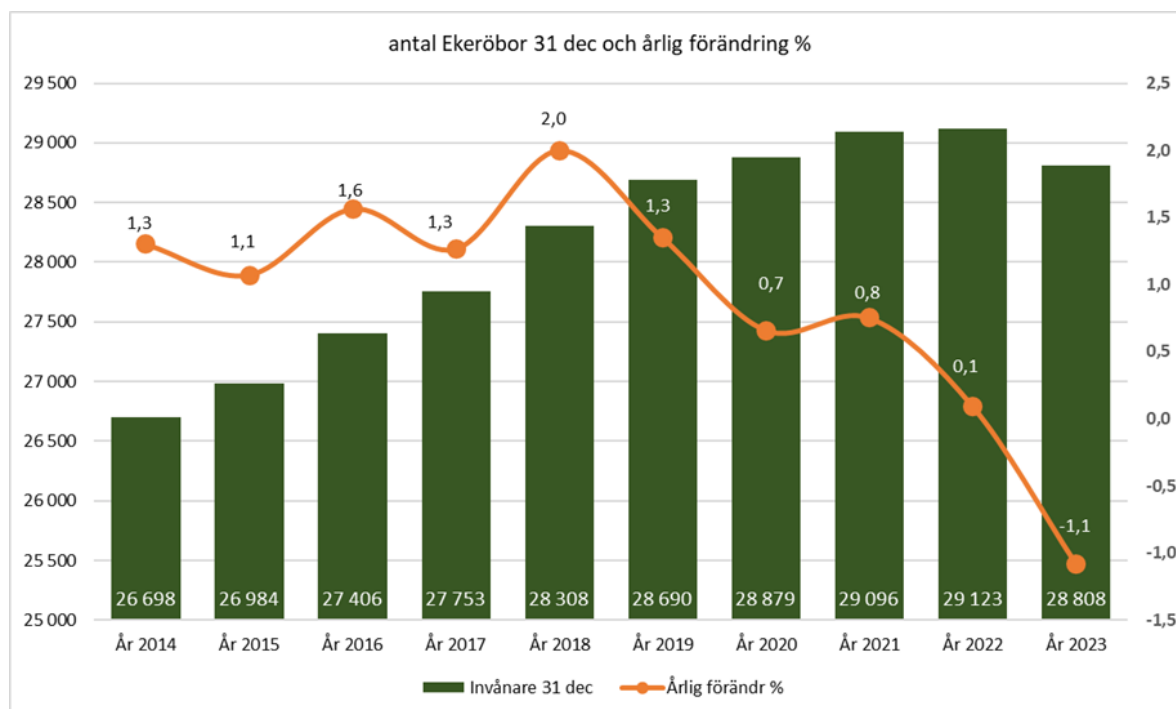
Motivet till att bedriva verksamhet i olika organisationsformer och att anlita privata utförare utgår från att i grunden är verksamhetsformen underordnad fokus på verksamheten. Därför är det få bolag i kommunala koncernen. Det kommunala bostadsbolaget, både till dess funktion och styrning, är viktig särskilt både vad det gäller verksamhet och styrning. Det finns även ett bolag som är ett samverkansbolag för fjärrvärme där kommunen samarbetar med privat partner. Bolagsformen är viktig för samarbetsformen.

Väsentliga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Ekerös karaktär och befolkning

Ekerö kommuns landareal uppgår till 217 kvadratkilometer och kommunen består av en mängd öar i Mälaren. Kommunens karaktär är en blandning av mer koncentrerad bebyggelse och landsbygd. Här bor 132,6 invånare i snitt per kvadratkilometer landyta med en koncentration runt centrumområdena på Färingsö och på Ekerö. I Ekerö kommun finns inga höghus och andelen småhus med äganderätt dominerar. I länet finns det bara fem kommuner med glesare befolkning. Norrtälje kommun har den absolut största landarealen och även med en god storlek på antal invånare, nära 65 800, blir befolkningstätheten under 33 invånare per kvadratkilometer. Vallentuna kommun med nära 35 100 invånare är till storlek landareal större än Ekerö och antal invånare per kvadratkilometer landyta drygt 98.

I Ekerö kommun har det funnits perioder med begränsad årlig befolkningsökning.

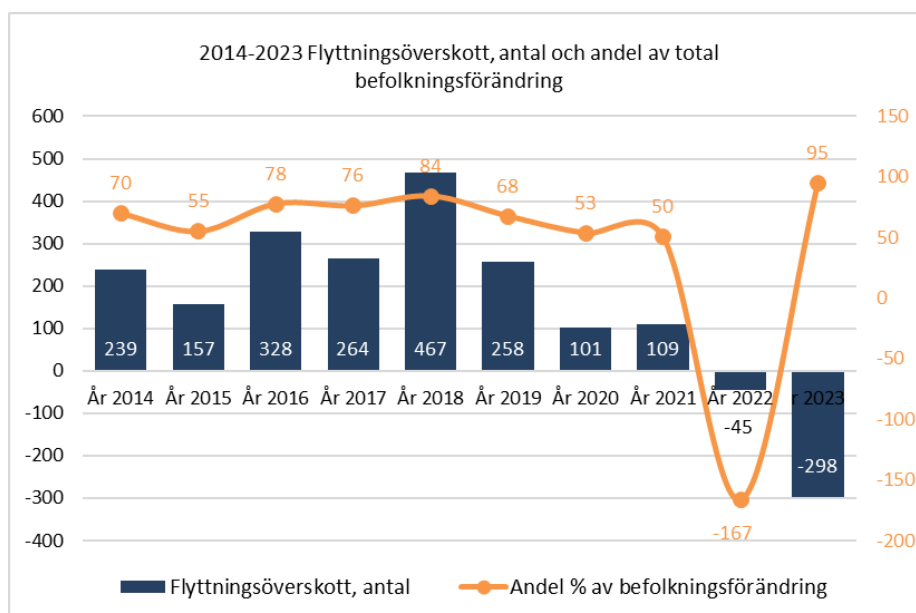


Under perioden 2020–2022 var folkökningen lägre jämfört vad som var fallet åren innan. Befolkningsförändringen under 2023 ”sticker ut” då antal Ekeröbor kom att minska med 315 jämfört föregående årsskifte. Under 2023 var både flyttningsöverskott och födelseöverskott negativt. Befolkningsökningen under 2022 var i stort sett ingen alls, 27 invånare. Befolkningsförändringen under 2022–2023 resulterar i att antal Ekeröbor vid årsskiftet 2023/2024 är 28 808 invånare. I samma nivå som antal Ekeröbor i mars 2020.

Folkmängdens förändring	2019	2020	2021	2022	2023
Födda	270	238	261	236	187
Döda	162	202	196	188	205
Inflyttade	1 951	1 863	2 003	1 610	1 557
Utflyttade	1 693	1 762	1 894	1 655	1 855
Befolkningsökning	382	189	217	27	-315
Total befolkning	28 690	28 879	29 096	29 123	28 808
Årlig ökning, antal	382	189	217	27	-315
Årlig ökning, procent	1,3	0,7	0,8	0,1	-1,1

Avgörande är att sedan hösten 2022 är det fler som flyttat ut från Ekerö än som har flyttat in. Flyttningsöverskottet före 2022 har tidigare år varit positivt även om det under åren 2020–2021 endast var drygt 100 invånare. Den minskade befolkningen under 2023 beror till 95 % på att färre flyttade in till Ekerö än hur många som flyttade härifrån. En skillnad på nästan 300 personer. 1 557 personer flyttad in till Ekerö och det främst från andra kommuner i Stockholms län, 75 %. Ekeröbor som flyttat ut från kommunen har också främst gjort det till andra kommuner i länet.

Inom ramen för det totala flyttningsöverskottet finns för år 2023 fortsatt en positiv inflyttning från länets kommuner, men på en historiskt sett låg nivå. Flyttningsöverskottet 2023 inom det egna länet är 55 fler invånare till Ekerö. Något färre än under 2022 och väsentligt lägre än år 2021 då nettot var drygt 250 invånare i flyttningsöverskottet inom det egna länet.



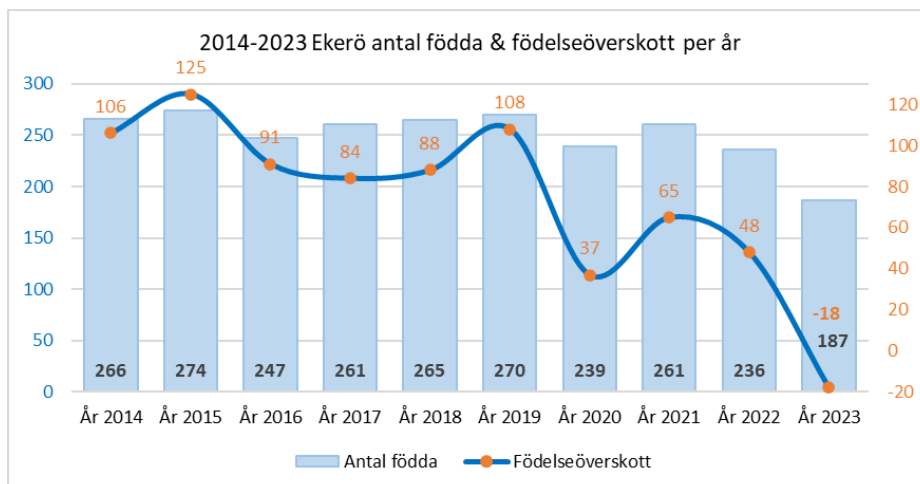
Underliggande 2023 års befolkningsminskning och det negativa totala flyttningsöverskottet finns ytterligare statistisk uppgift som ”sticker ut”. Invandringsöverskottet brukar vara positivt men är under 2023 negativt med 158 personer. Det är 136 personer som invandrat samtidigt som 294 utvandrat. Redan inför sommaren 2023 noterades väsentligt avvikande uppgifter om att det i Skatteverkets statistik återfanns att 140 individer till ett enskilt land i östra Europa under två enskilda månader hade skrivits ut från Ekerö som utvandrade. Det är inte möjligt att söka förklaring i om det är direkt utvandring eller om det är en följd av Skatteverkets uppdrag om säkerställande av folkbokföring. Den sammanlagda bedömningen är att trenden

med minskad inflyttning till Ekerö är en följd av bland annat i nuläget färre uppförda nya bostäder och lågkonjunkturen, men att utskrivningen, alternativt utvandringen, har haft betydande inverkan på Ekerös befolkningsförändring under 2023.

Den andra delen av befolkningsförändringen utgörs av födelseöverskottet, i Ekerö antal födda barn i förhållande till antal avlidna. Födelseöverskottet har under 2020–2022 varit på en låg nivå – initialt sannolikt med inverkan av pandemin. Antal födda i Ekerö har varit på en relativt god nivå även under åren 2020–2022. I Ekerö föddes under år 2022 ganska många barn och det var inte någon avgörande minskning som tendensen var i Sverige som helhet.

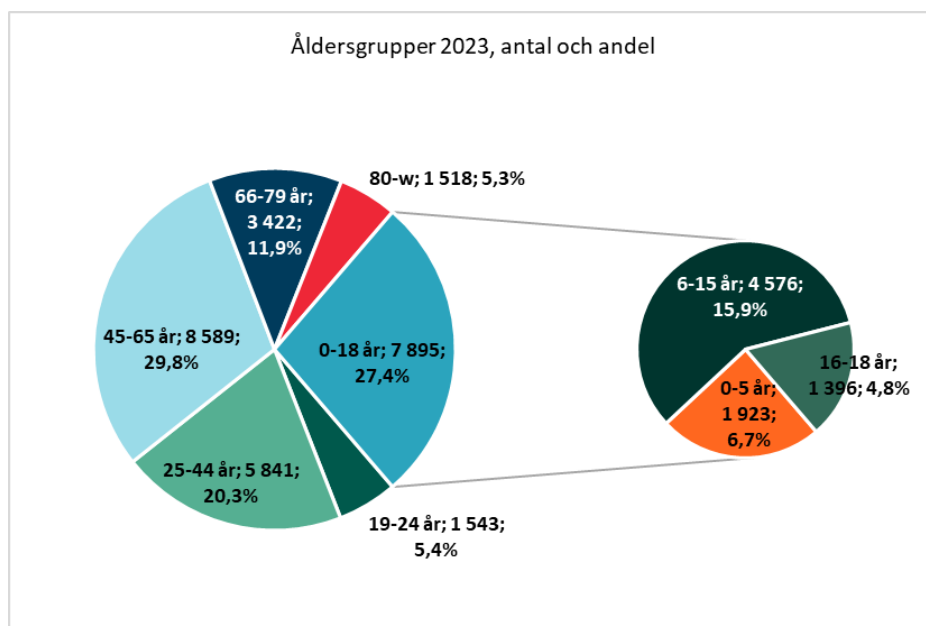
Däremot är antal födda barn i Ekerö under 2023 nere på historiskt låg nivå, endast 187 barn.

Tillsammans med att antal avlidna är i samma nivå som under pandemiåret 2020 blir födelseöverskottet negativt, 18 färre invånare.



Av samtliga Ekeröbor 28 808 är drygt 27 % 18 år eller yngre. De yngre barnen 0–5 år har minskat med över 130 stycken jämfört förra årsskiftet och även barn i skolåldern 6–15 år har minskat med närmare 120. Antal ungdomar i gymnasieålder fortsätter att öka, närmare 80 fler under 2023 än under 2022. Ekerö följer i stort den demografiska utvecklingen av antal ungdomar 16–18 år och ska statistiskt öka ytterligare något kommande åren för att sedan plana ut och minska. Andelen 80 år eller äldre är fortsatt på en låg nivå – drygt 5 % men har för varje år ökat något och så bedöms utvecklingen även åren framöver.

Åldersgruppernas storlek avspeglas i Ekerö kommuns budget och verksamhetskostnader.



Näringsliv och arbete

Ekerö kommun har ett rikt näringsliv med en stark företagaranda. Betydligt fler Ekeröbor driver företag än riksgenomsnittet. Ekerö kommun har ett småskaligt näringsliv. Det finns cirka 4 000 företag i kommunen. Det privata näringslivet domineras av företag inom tjänste- och servicesektorn, besöksnäringen samt bygg och hantverk.

Tjänsteföretag är den branschen i antal arbetsställen som är störst i Ekerö kommun och byggsegmentet ligger över rikssnittet (8 %). Andra verksamheter är jordbruk, trädgårdsnäring och hästsport. Cirka 92 % av arbetsställen är med färre än 5 anställda vilket är något över snittet i region Stockholm. De största företagen har mellan 50 – 100 anställda. I kommunen startade 181 företag under 2023, en minskning med 22 % jämfört med året innan och något lägre än regionen i stort.

Ekeröborna har en hög förvärvsintensitet, statistik från 2021 visar att den i snitt når 83,7 %. Utpendlingen till arbete och utbildning är hög men det finns även ganska stor inpendling. Invånare i Ekerö kommun är välutbildade och många är egenföretagare. 51,8 % av Ekeröborna 25–64 år har eftergymnasial utbildning. I länet är andelen 50 % och i riket 46,2 %. Samtliga uppgifter är något högre än året innan.

Vid utgången av 2023 var 3,5 % av Ekeröborna 16–65 år inskrivna vid Arbetsförmedlingen som arbetslösa. Det är 0,2 % högre än vid föregående årsskifte, motsvarande 40 individer, men fortsatt är det vid utgången av 2023 som det var för ett år sedan, lägst andel arbetslösa i Ekerö kommun bland samtliga kommuner i Stockholms län. Närmast därefter följer Danderyd med 3,7 % samt Täby och Vallentuna med 3,8 % vilka haft en ökning mellan 0,2–0,4 %. I länet är 6,5 % inskrivna arbetslösa, ökning 0,2 % och i riket 6,6 %, vilket är 0,1 % lägre än ett år tidigare.

Av de inskrivna arbetslösa i Ekerö är 2 % öppet arbetslösa. Det motsvarar 276 individer och är 49 fler (0,3 %) än för ett år sedan. Även det lägst andel jämfört övriga kommuner i länet – Danderyd, Vallentuna och Nykvarn 2,2 %. Österåker 2,3 %. I Stockholms län är siffran 3,7 % och i riket 3,4 %

Bland de yngre 18–24 år är läget inte riktigt lika bra. Antal inskrivna arbetslösa i Ekerö har ökat med 5 unga vuxna till 58 jämfört år 2022. Det utgör 5,2 % att jämföra med 5,1 % år 2022. Av de inskrivna är 2,9 % öppet arbetslösa – 32 unga vuxna som blivit 1 fler jämför samma tid för ett år sedan och de är i den yngsta gruppen 18–19 år som det finns en ökning och färre i gruppen 20–24 år. Antalet unga vuxna i olika aktivitetsprogram är något fler. I Lidingö är det lägst andel inskrivna unga vuxna 4 %, en ökning jämfört ett år tidigare, och av dessa är 2,6 % öppet arbetslösa. I Danderyd är det lägst andel unga vuxna som är öppet arbetslösa 1,7 % då de av de 4,1 % inskrivna arbetslösa är större andel i program med aktivitetsstöd.

Sveriges arbetsmarknad har varit överraskande motståndskraftig. I Arbetsförmedlingens prognos görs bedömningen att arbetslösheten ökar något under 2024 och att den sedan vänder nedåt under 2025.

Andel, %	2019		2020		2021		2022		2023	
	16-64 år	18-24 år	16-64 år	18-24 år	16-64 år	18-24 år	16-64 år	18-24 år	16-65 år	18-24 år
Ekerö	2,5	3,5	3,2	3,4	1,9	2,1	1,6	3,0	2,0	2,9
Snitt Stockholms län	4,0	3,9	5,3	4,9	3,9	3,3	3,3	3,6	3,7	4,1
Lägst i länet	2,1	6,7	2,8	2,6	1,9	1,0	1,6	0,9	2,0	1,9
Högst i länet	6,5	1,3	8,0	7,4	6,8	5,5	5,7	5,8	5,8	5,9
Snitt Riket	4,0	4,6	4,6	4,8	3,5	3,5	3,1	3,8	3,4	4,2

Uppgifter i tabellen avser andel öppet arbetslösa, Arbetsförmedlingen statistik.

Inför år 2023 höjdes pensionsåldern i Sverige med ett år. Det påverkade beräkningen av andel inskrivna arbetslösa. Från och med 2024 beräknar Arbetsförmedlingen andelen arbetslösa på ett nytt sätt. Anledningen är att Statistikmyndigheten SCB:s dataunderlag ändrats.

Betydande avtal och regelförändring

Koncernen

Flertal styrande dokument har beslutats samt nya väsentliga avtal har tecknats. Beslut om ny affärsplan har tagits i AB Ekerö Bostäder, bolaget genomfört årlig marknadsvärdering av bolaget.

Kommunen

Reglementen och styrdokument – revideringar och nya

- KFS 00:1 Arbetsordning för Kommunfullmäktige
- KFS 01:1 Riktlinjer för god ekonomisk hushållning
- KFS 01:3 Bestämmelser för budget och budgetuppföljning
- KFS 01:9 Upphandlingspolicy
- KFS 03:1 Arbetsordning för kommunstyrelsen
- KFS 07:1 Bestämmelser för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda
- KFS 08:1 Hållbarhetspolicy

Ingångna avtal och väsentlig påverkar på verksamheten

- Ny kommundirektör tillträder tjänsten 2023–10
- Byggnationen av ny skola vid Bryggavägen påbörjades
- Nytt avtal för personaltransport som avser skolskjuts och resor inom socialtjänsten med buss och taxi
- Nya avtal om mark och fastighetsdrift samt källsortering har tecknats
- Avtal för drift av det särskilda boendet Kullen har tecknats
- Avtal för drift av Solbackens gruppbostad och Roshagen servicebostad har tecknats
- Avtal för bemanningstjänster, företagshälsovård samt kommungemensamt diarium och ärendehanteringssystem

AB Ekerö Bostäder

Under året har åtta styrelsemöten hållits. Styrelsen har under året genomgått utbildning inom områden finansiering och juridik. Affärsplan antogs av styrelsen 2023-09-21 och redogör för uppfyllelse av fastställda hållbarhetsmål

Bolagets bedömda marknadsvärde på lägenheter ligger på 1 813 mnkr och är mindre förändring jämfört med föregående år. 113 Bostäder har förmedlats genom bostadskön.

Ekerö Solör Bioenergi AB

Bolaget har fått en delvis ny styrelse under året då en av Solörs representanter bytts ut. Utbyggnaden av distributionssystem har fortsatt under 2023 med nyanslutningar av kunder enligt tidigare plan. Förnärvande sker den största utbyggnaden av distributionssystemet mot Träkvista torg med omnejd.

Omvärlds- och verksamhetsrisk

Koncernen

Huvuduppdraget är att bedriva kärnverksamhet för förskola, skola, omsorg och erbjuda bostad samt skapa förutsättningar för bostadsutbyggnad och näringsliv tillsammans med god service till kommuninvånare och företagare.

Kommunen

Året har starkt påverkats av avmattning i Sveriges ekonomi vilket till stor del påverkade byggsektorn i hela landet. Så även Ekerö kommun. Färre påbörjade byggprojekt i kommunen innebär färre färdigställda bostäder vilket i sin tur ger avtryck i kommunens kortsiktiga befolkningsutfall utifrån den långsiktiga planerade befolkningsförändringen.

Ekerö är en expansiv kommun med stor investeringsvolym och har liksom andra kommuner och regioner i landet påverkats av den höga inflationen. Generellt ligger priserna på en högre nivå än tidigare år, vilket har påverkat kommunens driftskostnader och pågående men även kommande investeringar. Elpriser har under årets stabiliserats men det är fortfarande svårt att bedöma utvecklingen och därmed prognos av kostnaderna.

Oron i omvärlden har drivit upp marknadsräntor. Större andel av räntekostnaderna har finansierats genom skatteintäkter och generella bidrag vilket skapar mindre utrymme för att utveckla välfärdstjänster. Vid en förändring av räntan med 1 procentenhet på nuvarande lån förändras kommunens räntekostnader med 8 mnkr.

Som en följd av oron i omvärlden har kommunens beredskapsarbete förstärkts. Bland annat har organisationen utökats med en beredskapssamordnare och Ekerö kommun har genomfört fler aktiviteter och övningar kopplat till säkerhet och beredskap. Utbyggnad av krisberedskapslager har påbörjats. Åtgärder vidtogs för att ytterligare förstärka IT- och cybersäkerheten inför årsskiftet 2022/2023. Arbetet med detta har fortgått under året.

AB Ekerö Bostäder

Risken exponeringen i bolaget är förhållandevis låg samtidigt som det finns ett antal faktorer som kan ha positiv såväl negativ påverkan på verksamheten.

- Politiska beslut och riktlinjer kan i hög grad ändra förutsättningarna för verksamheten såsom regler för hyressättning eller subventioner vid nyproduktion och ombyggnation. Denna faktor ligger utanför bolagets kontroll men eventuella effekter, så väl positiva som negativa har en påverkan på framtiden.
- Det finns risk för fallande fastighetsvärden i ljuset av högre räntor. För bolaget utgör tekniskt underhåll en viktig del avseende fastighetsvärdena. Ett bra planerat underhåll är en förutsättning för att fastighetsvärdena ska upprätthållas eller öka.
- Den planerade befolkningsökningen i Ekerö och regionen är en stadig ökning, även om Ekerös befolkningsförändring 2023 visar det omvända, vilket ger ett långsiktigt behov av fler bostäder. Hyresintäkterna för bostäder är därför relativt trygga och förutsägbara då bolaget har ett mycket stort antal sökande i bostadskön. Risken för minskade hyresintäkter på grund av vakanser bedöms som mycket låg.
- Förändrade klimatförhållanden med höjda temperaturer, extrema väderförhållanden och höjda vattennivåer innebär att fastigheter kan utsättas för skada, att byggnader inte klarar av förändrade väderförhållanden eller temperaturer.
- Negativ miljöpåverkan i samband med förvaltning av fastigheterna och vid nyproduktion såsom växthusgaser, energianvändning och avfallsmängder ställer nya krav på bolaget då dessa måste beaktas och arbetas med proaktivt för att minimera dem. Efterfrågan på marknaden är stor avseende fastigheters påverkan på miljön.
- Den ökade digitaliseringen i samhället ökar sårbarheten för cyberhot och digitala intrång. Informations- och datasäkerhet är kritiskt för verksamheten då utvecklingen inom områdena går fort och blir alltmer komplex.

Ekerö Solör Bioenergi AB

Bolaget bedömer att inga förväntade politiska beslut kommer påverka bolagets finansiella ställning på kort och lång sikt. Ekerö kommun är i en expansiv utbyggnadsfas, vilket gör att politiska beslut om exploatering av nya områden gynnar fjärrvärmeverksamheten på lång sikt.

Den inbromsade byggkonjunkturen kan dock påverka bolaget på kort sikt genom en fördröjning av utbyggnadstakten. Efterfrågan på fjärrvärme bedöms vara god på både kort och lång sikt då fjärrvärme utöver stabil miljövänlighet leverans av värme även erbjuder konkurrenskraftiga priser jämfört med andra alternativ.

Skuldsättning och ränterisk

Koncernen

Den totala låneskulden för koncernen uppgår till 1 561 mnkr (2022: 1 302 mnkr) och har ökat med 259 mnkr. Under året har nya lån samt refinansiering av lån uppgått till 422 mnkr samtidigt som 163 mnkr har amorterats. Under året har genomsnittsräntan ökat till följd av utvecklingen på räntemarknaden.

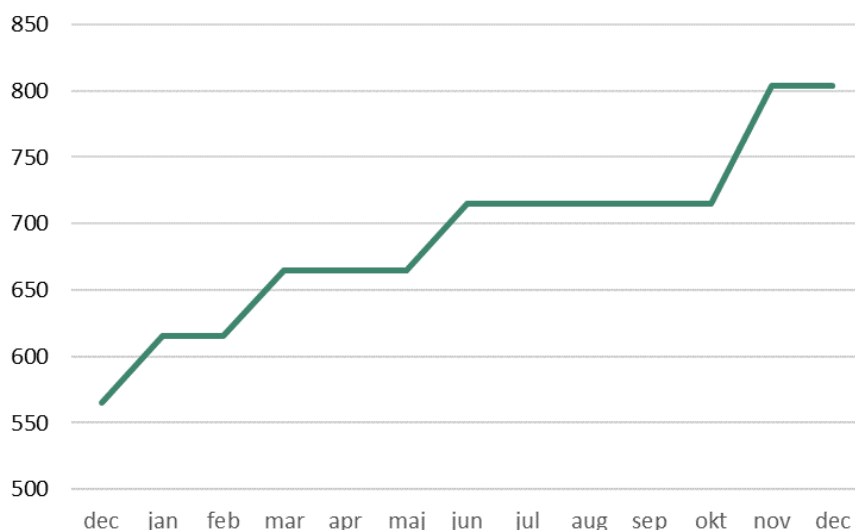
mnkr	2022	2023
Ekerö Kommun	565	804
Ekerö Bostäder AB	737	737
Ekerö Solör Bioenergi AB	0	20
Summa skuld	1 302	1 561

Kommunen

Låneskulden vid årets slut uppgår till 804,35 mnkr (2022: 564,55 mnkr). En ökning med 239,8 mnkr jämfört med föregående år. Under året har 240 mnkr tagits upp i nya lån och 0,2 mnkr amorterats. Ett lån om 65 mnkr har refinansierats. Lån med kapitalförfall inom 1 år uppgår till 240 mnkr och kommer att refinansieras under 2024.

I diagrammet till höger åskådliggörs månatliga utvecklingen av Ekerö kommuns låneskuld under 2023.

I samband med genomförandet av investeringar och exploateringar, görs en prövning av kommunens likviditet. Vid lågt likviditetssaldo sker upplåning av nya lån. All upplåning sker både med fast och rörlig ränta, STIBOR 3M hos Kommuninvest där Ekerö kommun är medlem sedan år 2019.



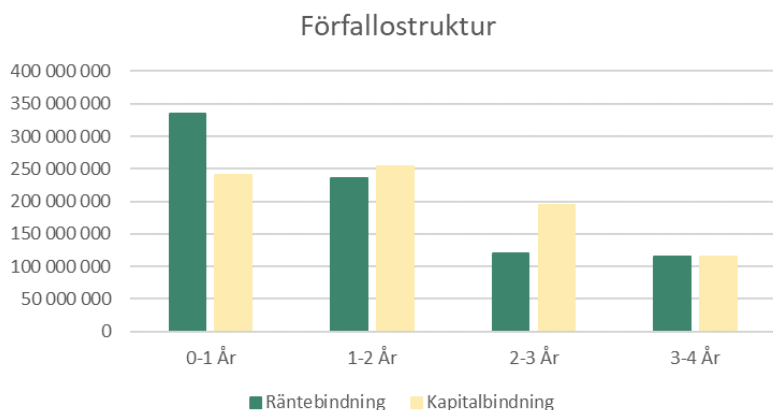
Kreditinstitut	Lån (ref nr)	Nominellt belopp	Förfall	Basränta
Kommuninvest	142681	30 000 000	Tillsvidarelån	Stibor 3m + 0,33%
Kommuninvest	131761	30 000 000	Tillsvidarelån	Stibor 3m + 0,33%
Kommuninvest	145045	25 000 000	Tillsvidarelån	Stibor 3m + 0,33%
Kommuninvest	149657	50 000 000	Tillsvidarelån	Stibor 3m + 0,33%
Kommuninvest	136039	40 000 000	2026-05-17	Stibor 3m + 0,30%
Kommuninvest	136596	35 000 000	2026-11-12	Stibor 3m + 0,30%
Kommuninvest	125080	55 000 000	2024-05-20	0,38%
Kommuninvest	147233	50 000 000	2026-02-04	2,79%
Kommuninvest	154184	50 000 000	2026-08-12	3,87%
Kommuninvest	147363	40 000 000	2025-06-13	3,06%
Kommuninvest	150469	45 000 000	2025-11-12	3,55%
Kommuninvest	156809	50 000 000	2024-11-12	3,97%
Kommuninvest	160729	40 000 000	2025-06-30	4,13%
Kommuninvest	152445	50 000 000	2025-10-22	3,27%
Kommuninvest	158017	65 000 000	2027-03-15	3,99%
Kommuninvest	161058	50 000 000	2027-12-18	3,54%
Kommuninvest	151730	20 000 000	2026-05-12	3,15%
Kommuninvest	151731	60 000 000	2025-03-01	3,19%
Handelsbanken	15-177615-44993	19 350 000	2025-09-18	Stibor 3m + 0,50%
		804 350 000		

Enligt finanspolicyn ska den genomsnittliga räntebindingstiden på räntebärande skulder inte understiga 2 år och bör inte överstiga 5 år. Räntebindingen per 31 december 2023 uppgick till 1,71 år. Exkluderas ränteswap uppgick räntebindingen till 1,68 år.

Enligt finanspolicyn ska den genomsnittliga kapitalbindningen på räntebärande skulder inte understiga 2 år och bör inte överstiga 4 år. Kapitalbindning per 31 december 2023 uppgick till 1,92 år.

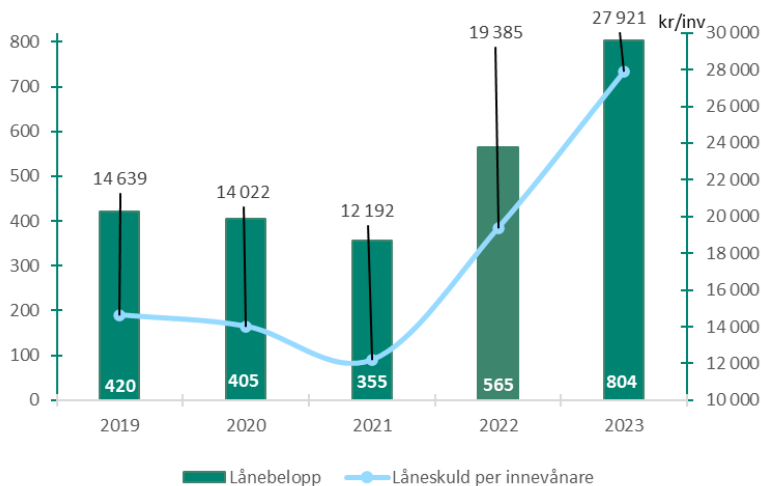
Enligt finanspolicyn får räntebindingen kortare än 1 år uppgå till max 40 % medan kapitalbindningen kortare än 1 år får max uppgå till 50 %. Ekerö kommuns räntebinding uppgick till 37,81 % medan kapitalbindning blev 27,16 %.

Genomsnittlig låneränta uppgick till 2,96 % (2022: 1,13 %). En förändring av räntan med +1 % enhet räknat på lån med upplåning mot Stibor 3M, skulle medföra ökade kostnader på 2,3 mnr för kommunen.



I diagrammet till vänster, åskådliggörs kommunens förfallostruktur för kapital- och räntebinding. 240 mnr av totalt 804 mnr kommer att refinansieras under 2024 samtidigt som 340 mnr av befintliga lån kommer få nya räntesatser.

Även om räntorna är på hög nivå jämfört med tidigare åren före och under pandemin, bedöms räntor komma att stabiliseras.



Låneskuld per invånare jämfört med tidigare år ökar. Låneskulden per invånare uppgår till 27 921 kronor.

Ökningen är en konsekvens av att Ekerö befinner sig i ett expansivt läge, där större del av investeringarna behöver finansieras med lånat kapital.

Antalet invånare i kommunen är 315 färre än föregående år samtidigt som låneskulden har ökat.

Borgensåtagande och skuldsättningsgrad

Kommunens borgensåtagande vid årsskiftet uppgick till 980,5 mnkr. Kommunens borgensåtagande är relaterat det helägda dotterbolaget AB Ekerö Bostäder 725,1 mnkr och AB Ekerövatten 254,1 mnkr. För närvarande bedöms kommunens borgensram inte utgöra någon risk.

- Kommunfullmäktige beslutade 2023-05-22 §65 om utökat borgensram upp till totalt 292,9 mnkr för Ekerövatten AB.
- Kommunfullmäktige beslutade 2023-10-09 §117 om utökat borgen upp till totalt 306,2 mnkr för Ekerövatten AB.
- Borgensramen om 760 mnkr för AB Ekerö Bostäder är oförändrad sedan beslut 2021-06-22 §66.

Kommunens skuldsättningsgrad ökar, till följd av högre upplåning för att finansiera investeringar.

(procent)	2019	2020	2021	2022	2023
Total skuldsättningsgrad	60	56	55	56	62
- varav avsättningsgrad	14	14	14	13	14
- varav kortfristig skuldsättningsgrad	18	17	21	17	14
- varav långfristig skuldsättningsgrad	28	25	19	27	33

Likviditet – förändring under året

En förutsättning i den löpande likviditetsplaneringen är checkräkningskrediten, 80 mnkr. Under året har krediten använts oftare än tidigare år i syfte att under kortare tidsperiod ej behöva uppta nya lån.



AB Ekerö Bostäder

Bolagets finansiella risker hanteras utifrån fastställd finansiell policy. All upplåning i sker till stor del rörlig ränta och för att minska ränterisken och för att erhålla en längre räntebindning används ränteswappar.

Den genomsnittliga räntebindningen för 2023 uppgick till 2,94 år (2022: 3,14 år) medan kapitalbindning var 2,84 år (2022: 2,95 år). Både kapital- och räntebindning ligger inom ramen för beslutad finanspolicy.

Bolaget betalar en borgensavgift om 0,2 % för nyttjad borgen 725,1 mnkr. Checkräkningskrediten uppgår till 15 mnkr. Bolaget har 12 mnkr i lån som är förpliktade med fastighetsinteckningar.

Ekerö Solör Bioenergi AB

Bolaget finansieras i huvudsak via banklån om 57 mnkr, Ekerö kommuns del 20 mnkr. Räntan vid december månads utgång var 5,79 % medan genomsnittlig ränta för året uppgick till 4,7 %. Lånet ska amorteras på 20 år och löper med 3 månaders ränta.

Pensionsförpliktelser

Koncernen

Inom koncernen är det endast kommunen som har ansvarsförbindelser för upparbetade pensioner fram till 1998. Pensionsavsättningar som redovisas på balansräkningen omfattar enbart Ekerö kommun. Kommunen följer RKR R10 Rådet för kommunal redovisning gällande värdering och upplysning om kommuns pensionsförpliktelser.

Kommunen

Ekerö kommuns pensionsförpliktelser på balansdagen uppgår till 715 mnkr (2022: 644 mnkr). Aktualiseringsgraden är 97 %.

Fram till utgången av år 2023 reglerades i Kommunallagen 11 kap. 4§ att kommunfullmäktige ska meddela särskilda föreskrifter för förvaltning av medel avsatta för pensionsförpliktelser. Beslutet återfinns i Ekerö kommuns kommunala författningssamling 01:5. Utgångspunkten för regleringen är att kommunerna själva ska svara för att pensionsmedlen används eller placeras på ett sådant sätt att åtaganden kan infrias utan att det uppstår behov av neddragningar i den kommunala verksamheten eller att kommande generationer får betala. Pensionsåtagandena kan härledas till olika tillgångar i balansräkningen. Ekerö kommun har, som många andra kommuner, valt att återlåna medlen i sin helhet. För exempelvis likviditetsförstärkning för finansieringar av investeringar och har därav inte några placeringar av pensionsmedel. Från och med år 2024 har Kommunallagen förändrats såtillvida att det inte längre är i lag reglerat att beslut ska tas om särskilda föreskrifter om förvaltning av pensionsförpliktelser.

Pensionsförpliktelsen redovisas sedan 1998 enligt den så kallade blandmodellen där pensioner Intjänade före 1998 inte skuldförs utan redovisas som ansvarsförbindelse. I tabellen nedan presenteras årets pensionsförpliktelser jämfört med föregående år, samt prognos kommande årens förpliktelser.

mnkr	2022	2023	2024	2025	2026
Ansvarsförbindelse	296	300	303	294	280
Avsatt till pensioner	223	275	353	370	372
Löneskatt	126	140	159	161	158
Summa pensionsförpliktelser	644	715	815	825	810

Förpliktelsen som redovisas som ansvarsförbindelse som även inkluderar särskild löneskatt på 24,26 % och uppgår till 373 mkr (2022: 368 mkr). Till följd av hög basbelopps- och ränteuppräknig, ökar kommunens ansvarsförbindelse.

AB Ekerö Bostäder

Bolaget har inga pensionsavsättningar. Pensionskostnader belastar verksamheten det år som de uppstår.

Ekerö Solör Bioenergi AB

Bolaget har inga anställda och ingen pensionsavsättning eller pensionskostnad.

Hållbarhet

Koncernen

Ekonomisk hållbar utveckling ställer krav på att bolagen och kommunen genererar överskott för att användas till kommande nyproduktion och investeringar. Kommunens bostadsbolag bidrar i sitt uppdrag till att medverka till att kommunens bostadssociala ambition beträffande socialt utsatta och svaga grupper, samt att kommunens avtal med Migrationsverket beträffande flyktingmottagning infrias. Ekerös delägarskap i Ekerö Solör Bioenergi AB bidrar till att bolaget kunde etableras och genom sitt uppdrag i fjärrvärmeleverans bidrar till tillgång för bra energikälla.

Kommunen

Kommunfullmäktige har antagit en hållbarhetspolicy med vägledande principer för Ekerö kommuns arbete för att utvecklas hållbart. Policyn vänder sig till hela kommunkoncernen, både nämnder och bolagsstyrelser. Policyn ska verka styrande i planering, budgetering, uppföljning och i genomförande av kommunens verksamhet. Målet är att Ekerö kommun ska associeras med hållbar utveckling.

Under 2023 har arbetet med att ta fram en hållbarhetsstrategi för kommunen påbörjats. Strategin omfattar hela hållbarhetsperspektivet och kommer kopplas till Agenda 2030.

Projektet som tar fram en plan för utbyggnad av laddinfrastruktur till kommunens fordonsflotta har fortsatt under 2023 och ytterligare två projekt med koppling till hållbara tjänsteresor har startats upp. Det ena projektet tar fram tillämpningsanvisningar för hur anställda ska resa i tjänsten och det andra projektet utreder införande av cyklar i kommunens bilpool.

Arbetet med att ta fram en VA- och vattentjänstplan har fortsatt under 2023. Ytterligare revideringar i bland annat utbyggnadsplanen har gjort att den initiala tidplanen inte har kunnat hållas. Tidplanen är nu att VA- och vattentjänstplanen kommer skickas ut på samråd i början på 2024 och förväntas kunna antas senare samma år.

Arbetet med ny gång och cykelplan, parkeringsplan samt en trafiksäkerhetsplan har fortsatt under 2023 och kommer pågå även under 2024.

AB Ekerö Bostäder

Ekonomisk hållbar utveckling förutsätter att bolaget drivs med överskott som ökar soliditeten och gör det möjligt både att bygga nya bostäder och att underhålla samt renovera det befintliga beståndet. Bolaget arbetar aktivt med att minska hyresbortfall. Genom förhandling med hyresgästföreningen har bolaget börjat avisera hyreshöjningar på grund av standardhöjande åtgärder har utförts.

Social hållbarhet förutsätter att det finns goda bostäder för alla till rimliga kostnader i väl integrerade samhällen. För att öka tryggheten och säkerheten har bolaget bland annat bytt armatur på parkeringar och inventering av samtliga skyddsrum har gjorts.

Ekologisk hållbarhet förutsätter dels att klimat- och miljöbelastningen minskas, dels att riskerna som följer av den skada som redan skett hanteras. Stor del av fordonsparken har bytts ut till elbilar och förberedelse för att tillhandahålla laddstolpar till boende har inletts. Projekt med fönsterbyten har påbörjats.

Ekerö Solör Bioenergi AB

Bolaget levererar 100 % förnybar energi genom träbaserat biobränsle och bioolja vid redundans. Bolaget bedriver verksamhet som är anmälningspliktig enligt miljöbalken och innehar samtliga för verksamheten väsentliga och erforderliga tillstånd samt har gjort erforderliga anmälningar.

Händelser av väsentlig betydelse

Koncernen

Osäkerhet i omvärlden genom bland annat Rysslands invasion av Ukraina, har inneburit att väsentlig högre prisuppgång på mängder av varor och tjänster. Pris- och ränteuppgången har stabiliserats dock på högre nivåer vilket har haft en stor påverkan på kommunsektorn inklusive Ekerö kommun och bolagen. Kriget i Gaza och kommande väsentliga demokratiska val i av världsledare bidrar inte heller till stabilitet i världen. Sverige är inne i en lågkonjunktur som nationellt bedöms böttna under 2024, men innan dess är bedömningen att företagen får det än mer ansträngt och arbetslösheten ökar – det senare med signaler redan innan årsskiftet 2023/2024 och kommer öka ytterligare under 2024. Risken är hög för en högre nivå av arbetslöshet även tid därefter.

Kommunen

Vid kommunfullmäktige den 12 juni 2023 antogs ett nämndinitiativ som innebar att Ekerö kommun skiftade majoritet. Mittenstyret bestående av S, L, KD, C och MP bildade nytt politiskt styre i Ekerö kommun.

Överklagan och rättstvister

- Bygglov för Tranholmens vård och omsorgsboende har överklagats till Mark- och miljödomstolen.
- Detaljplan för Sanduddens skola har överklagats till Mark- och miljödomstolen.
- Pågående tvist om exploateringsersättning med exploatören har föranlett att osäker kundfordran har reserverats.

Händelser efter balansdagen men före revision

- Nytt lån om 80 miljoner kronor har tagits upp 2024-01-02 hos Kommuninvest för finansiering av pågående investeringar.
- Genomförandeavtal med Roslagsvatten AB, beträffande exploatering vid Träkvista torg.
- Ekerövatten AB har upptagit nya lån 27,3 mnkr med kommunal borgen, inom ramen för tidigare beslutat borgensram.
- VA fakturering kopplat till exploateringsprojekt Träkvista torg.

AB Ekerö Bostäder

Extra bolagsstämma har hållits 2024-01-12 där nya ledamöter valdes in i styrelsen.

Sju strategiska målområden kopplat till verksamheten har defilerats och kopplats till globala mål i enlighet med Agenda 2030.

Totalt antal lägenheter i bolaget uppgår till 912 lägenheter medan antalet lokaler uppgår till 24st varav 14 är gruppbestäder. I juni månad var det inflyttning till 24 nyproducerade lägenheter i Stenby på Adelsö. Total lägenhetsyta är 65 641 kvm.

Ekerö Solör Bioenergi AB

Bolaget har även under året tecknat flertal nya avtal med kunder för fjärrvärmeleverans. Ekerö Solör Bioenergi AB gör inga affärer med Ryssland eller Belarus.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Koncernen

Kommunen utövar sin styrning av bolagen genom det av kommunfullmäktige beslutade ägardirektivet och genom bolagsordningen. Ekerö kommun tillgodoser sina intressen genom kommunens förtroendevalda representation i styrelse och direktion i Roslagsvatten/ Ekerövatten och i Södertörns brandförsvarsförbund.

Kommunen

Den politiska styrningen över verksamhetsmässiga och ekonomiska utvecklingen av kommunens verksamhet utgår – utöver vad som framgår i lag och normgivande reglering – från kommunfullmäktiges beslut som uttrycks i Ekerö kommuns kommunala författningssamling (KFS). Där återfinns även reglemente för nämnderna som tydliggör nämndens uppgift och ansvar. I nämnderna beslutas om budget- och verksamhetsplanering och mål för verksamheten. Därutöver bland annat beslut och uppföljning av lednings- och kvalitetsstyrning av verksamheten. Kommunfullmäktige fasstället strategiskt väsentliga policys för Ekerö kommuns utveckling inom sakområden. Nämnderna genomför löpande under verksamhetsåret uppföljning av verksamhet och ekonomi för ackumulerat utfall och prognos för helåret ställt i relation till årets budget.

Det finns i kommunen ett samlat system för internkontrollarbetet som nämnderna vilar sin interna kontroll på. Internkontrollen avser särskilda kontrollområden för uppmärksamhet och som särskilt komplement till de under året återkommande verksamhetsmässiga och ekonomiska uppföljningen.

AB Ekerö Bostäder

Bolagets affärsidé är att erbjuda sina kunder attraktiva, trygga och trivsamma boenden och lokaler där god tillgänglighet och service skapar goda relationer. Under året har 8 styrelsesammanträden hållits.

Ekerö Solör Bioenergi AB

Bolaget har under året haft 5 styrelsesammanträden där VD presenterar en full genomgång av den operativa verksamheten. I tillägg presenteras månadsbokslut inklusive resultatuppföljning vs budget samt bolagets likviditet.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Koncernen

Hållbar utveckling

Är centralt för att möta framtidens behov och ta tillvara möjligheterna att utveckla Mälaröarna till en bra plats att bo, verka och leva på under hela livet.

Flera av de kommunala nämndernas verksamhetsmål tar sikte på hållbar utveckling som del styrning av verksamhetsutvecklingen. SCB:s medborgarundersökning visar en positiv utveckling i nöjdheten att kommunen är en bra plats att bo och leva på. Hållbarhetsstrategi är beslutad. Arbetet med planering av nya bostads- och arbetsplatsområden är del av grunduppdraget. I nuläget pågår genomförande av exploateringsprojekten vid Ekerö strand och Tråkvista torg. Rådande konjunktur har kortsiktigt inneburit en framflyttning i tiden av externa byggherrars bostadsutbyggnad i Ekerö kommun. Samtidigt fortgår kommunens planering och även uppförande av nya förskolor, skolor, särskilda boenden och fritidsanläggningar för att möta upp kommande bostadsutbyggnad i kommunen, förväntad befolkningsökning och den demografiska utmaningen med allt fler äldre.

AB Ekerö Bostäders tillhandahåller bostäder med hyresrätt för kommunens invånare. Bolagets hållbarhetsmål omfattar alla tre perspektiv. Beslut om aktiviteter och åtgärder i bolaget för att nå målen.

Ekerö Solör Bioenergi AB levererar 100 % förnybar energi. Leveransavtal finns med Ekerö kommun och AB Ekerö Bostäder.

Koncernen har ett positivt resultat för år 2023, om än i den lägre nivån, och stärker det egna kapitalet som uppgår till 1 000,6 mnkr. Samtidigt blir soliditeten något lägre, vilket förklaras genom att större del av tillgångar finansieras med lån.

Bolagen

Bolagen har en stark roll i Mäläröarnas och därmed i kommunkoncernens utveckling. Bolagens verksamheter inom Ekerö kommunkoncern bedrivs på affärsmässiga grunder.

Ekerö kommunfullmäktige har fastställt ägardirektiv och bolagsordning för AB Ekerö Bostäder som bedriver sin verksamhet så att den långsiktigt bidrar till att främja utveckling och tillväxt i kommunen samt för att uppnå kommunens vision och övergripande mål.

Ekerö Solör Bioenergi AB anlägger värmeanläggning – biobränsleeldat fjärrvärmeverk - och nät för distribution och försäljning av värme med syfte att utveckla leveransen till att bli ett konkurrenskraftigt och hållbart alternativ till annan form av uppvärmning. Värmebolaget ingår leveransavtal med kommunen och med det kommunala bostadsbolaget.

Bolagens verksamhet uppfyller ändamålen som kommunfullmäktige har fastställt och följer de kommunala befogenheterna enligt Kommunallagen.

Kommunen

Ekonomi och verksamhet

Ekerö är en kommun med långsiktigt hållbar ekonomi där ansvar tas för den framtida välfärden samtidigt som kostnader och utgifter för dagens verksamhet balanseras. Verksamhet som finansieras ska vara av god kvalitet och kostnadseffektiv. Krav på ständig prioritering, effektivisering och förnyelse av verksamhetens riktning.

Ekerö kommun har under lång följd av år visat årliga positiva ekonomiska resultat och byggt upp det egna kapitalet. Sedan längre tid tillbaka sker planering och genomförande för utbyggnad av kommunen. Den ekonomiska situationen förväntas bli annorlunda när större kliv tas i planerad riktning. Däremot kan inte de av yttre omständigheterna föranledda ekonomiska effekterna av krig, skenande inflation och lågkonjunktur som nu råder förutses i planerad ekonomisk utveckling. Budget och resultat 2023 är väsentligt lägre än historiskt i Ekerö kommun. Kortsiktigt överbryggs extrem kostnadsutveckling men även efter viss tillbakagång av prisutvecklingen och stabilisering så är det på en högre prisnivå än innan. Ekerö kommuns verksamheter är generellt med god kvalitet vilket kommer till uttryck i jämförande nyckeltal på nationell nivå. Nyckeltal för kärnverksamheternas så kallade standardkostnadsavvikelse visar i huvudsak att Ekerö kommuns verksamheter bedrivs till en lägre kostnad än förväntat. 2023 års budget och resultat men även planeringen enligt budget 2024 innebär kortsiktigt försämrade förutsättningar för långsiktigt hållbar ekonomi. Den ekonomiska utmaningen som blivit allt större kommer att ställa än högre krav på prioritering och förnyelse av verksamheternas riktning med utgångspunkt i det politiska styrets plattform.

Aktiv markpolitik

Inriktningen är en aktiv markpolitik som bidrar till utvecklingen av kommunen. Strategiska köp ska göras när sådana lägen uppstår. Under 2023 har ingen sådan situation uppkommit, inget inköp av mark. En mindre försäljning har genomförts som resulterade i reavinst 0,5 mnkr inom driftresultatet.

Årets resultat – finansiellt resultatmål

Riktlinjerna fastställer att nivån årets resultat beslutas i samband med kommunfullmäktiges beslut om årets driftbudget. Under perioder med särskilda omständigheter kan årligt resultat kortsiktigt anpassas till lägre nivåer än strävan om årets resultat minst 1 procent.

Förutsättningarna för år 2023 var att ses som särskilda omständigheter. Budgeterat årets resultat på en låg nivå och även utfallet blev på en låg nivå trots god tillväxt av skatteunderlaget. De ekonomiska förutsättningarna medgav inte kortsiktigt att uppnå strävan om högre resultat för att öka finansieringen av investeringar med egna medel även då investeringsvolymen är omfattande.

Finansiellt resultatmål 2023	Budget	Utfall
Årets resultat, tkr	1 973	4 791
Resultat andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	0,1%	0,2%
Resultat efter balanskravsjustering, tkr	525	2 865
Resultat andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	0,0%	0,1%
Kommentar		

Resultatmål för året är uppnått. Positiv resultat något högre än budgeterat resultat. Även efter balanskravsjusteringar är resultatet positivt. Balanskravet är uppfyllt.

Investeringar och låneskuld

Riktlinjerna anger att reinvesteringar ska uppgå maximalt till årlig volym som kan finansieras med egna medel. För finansiering av investering i ny- och tillbyggnad medges upptagande av nya lån.

Av total investeringsvolym 443 mnkr under 2023 ska reinvesteringar beräkningsmässigt utifrån självfinansieringsgraden på bokslutsdagen, uppgå till maximalt 167 mnkr. Utfall för reinvesteringar i befintliga fastigheter uppgick 2023 till 75,4 mnkr, årets budget 112,4 mnkr men överskjutande belopp kommer disponeras under 2024 då projekt pågick över årsskiftet. Tillkommer gör reinvesteringar i den tekniska förvaltningen gata/park. Utifrån en matematisk beräkning görs en försiktig bedömning om att samtliga, eller i stort sett samtliga reinvesteringar under 2023 är finansierade med egna medel.

	Utfall
Total investeringsvolym, mnkr	443
Självfinansieringsgrad	37,7%
Omräknat maximal volym för reinvesteringar, mnkr	167
Lån IB 2023, mnkr	565
Lån UB 2023, mnkr	804
Förändring lånevolym under året, mnkr	239

Notera att i de nationella nyckeltalen beräknas internt tillförda medel endast som summan av årets resultat och avskrivningar. Med den beräkningen är självfinansieringsgraden 22,4 % och maximal volym för reinvesteringar 99 mnkr.

Resultatutjämningsreserv

I Ekerö kommuns fastställda riktlinjer för god ekonomisk hushållning regleras förutsättningar för möjligheten att använda resultatutjämningsreserv. Totalt finns inom det egna kapitalet 89,3 mnkr avsatts i boksluten 2013–2022. I och med positivt utfall 2023 disponeras ingen del av reserven. Ekerös resultat 2023 medger inte ytterligare reservering. Planeringen för 2024 förutsätter i budget att stor del av resultatutjämningsreserven ska disponeras. Det egna kapitalet blir lägre, soliditetsmått sjunker.

Från och med 2024 har Kommunallagen förändrats. Uppbyggnad av resultatutjämningsreserv kan göras till och med räkenskapsår 2023 men disponeras även kommande år enligt fastställda riktlinjer. Istället kan resultatreserv kan börja byggas upp från och med bokslut 2024 under vissa betingelser.

Budgetavvikelse och resultatutveckling

Årets resultat 4,8 mnkr avviker positivt 2,8 mnkr jämfört med budgeterat årets resultat. Intäkter från skatter, generella statsbidrag och utjämning visar betydande positiv avvikelse 49 mnkr. Till det kommer inom verksamhetens intäkter högre riktade statsbidrag 36,5 mnkr. Samtidigt tyngs 2023 års resultat av högre verksamhetskostnader för exploateringsprojekten Ekerö strand och Tråkvista torg med 50 mnkr i negativ avvikelse jämfört budget, sanering av mark 15,3 mnkr i samband med byggnation av nya Ekebyhovsskolan på Bryggavägen, pensionskostnader 10 mnkr och finansnetto 8,5 mnkr.

tkr	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023
Verksamhetens intäkter	369 375	439 963	347 042	92 921
Jämförelsestörande intäkter	25 541	1 926	1 448	478
Verksamhetens kostnader	-2 155 002	-2 329 606	-2 195 418	-134 188
Jämförelsestörande kostnader	0	0	0	0
Avskrivningar	-87 481	-94 301	-97 371	3 070
Verksamhetens nettokostnader	-1 847 567	-1 982 018	-1 944 299	-37 719
Skatteintäkter	1 753 882	1 887 330	1 857 605	29 725
Generella statsbidrag och utjämning	190 277	146 900	127 595	19 305
Verksamhetens resultat	96 592	52 212	40 901	11 311
Finansiella intäkter	3 424	6 279	2 900	3 379
Finansiella kostnader	-11 643	-53 701	-41 828	-11 873
Resultat efter finansiella poster	88 373	4 790	1 973	2 817
Årets resultat	88 373	4 790	1 973	2 817
Avgår försålda anläggningstillgångar	-25 541	-1 926	-1 448	-478
Resultat efter balanskravjusteringar	62 832	2 864	525	2 339

Verksamhetens intäkter och kostnader

Intäkterna uppgår till sammanlagt 440 mnkr och är 93 mnkr högre än budget 347 mnkr. Det hänförs främst till exploateringsersättning samt övrig ersättning i samband med pågående exploateringsverksamhet. Även fler och högre riktade statsbidrag och kostnadsersättningar från staten i nämndernas verksamhet bidrar till högre intäkter jämfört budget.

Årets kostnader inklusive avskrivningar är 2 423,9 mnkr och överstiger budget 2 292,8 mnkr med 131,1 mnkr. Även här är främsta orsaken att finna inom exploateringsverksamheten. Men även engångskostnad för marksanering i samband med pågående byggnation av nya Ekebyhovsskolan, kostnader för externt inhyrda lokaler och pensionskostnader. Färre och senare färdigställande av investeringar, och därmed aktivering, resulterar i positiv avvikelse för avskrivningar, 3,1 mnkr.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

Den samlade intäkten uppgår till 2 034,2 mnkr. Jämfört budget 1 944,2 mnkr visar utfallet en positiv avvikelse med 49 mnkr, 4,6 %.

Underliggande den positiva avvikelsen finns 8,1 mnkr intäktsbortfall som är en följd av att antal invånare 1 november 2022 var 135 färre än prognos för budget 2023. Den goda intäktsutvecklingen består dels av att tillväxten av rikets skatteunderlag var högre under 2022 och har bedömts även vara högre under 2023 än fastlagda tillväxtvärden som ingår i budget 2023. Samtidigt som skatteintäkterna ökar får Ekerö kommun betala en högre inkomstutjämningsavgift. Dels är intäkterna högre än budget då det vid slutet av budgetberedningen inte i dess helhet var klarlagt hur mycket medel regeringen avsåg att skjuta till i systemet.

mnkr	Utfall 2022	Utfall 2023	Budget 2023	Avvik helår	Förändring 2023 jämfört 2022	
Skatteintäkter	1 753,9	1 887,3	1 857,6	29,7	133,4	7,6%
Inkomstutjämnung	-135,9	-179,3	-170,5	-8,8	-43,4	31,9%
Kostnadsutjämnung	117,9	137,4	136,4	1,0	19,5	16,5%
Regleringsbidrag	80,2	68,1	44,6	23,5	-12,2	-15,2%
LSS-utjämnung	43,5	31,0	29,2	1,8	-12,5	-28,7%
S:a skatteintäkt och gen stb	1 859,5	1 944,4	1 897,3	47,1	84,9	4,6%
Kommunal fastighetsavgift	71,4	75,6	76,0	-0,4	4,2	5,9%
Summa	1 930,9	2 020,0	1 973,3	46,7	89,1	4,6%
Särskilda generella statsbidrag	13,2	14,1	11,9	2,2	0,9	6,8%
Totalt	1 944,2	2 034,2	1 985,2	49,0	90,0	4,6%

Finansnetto

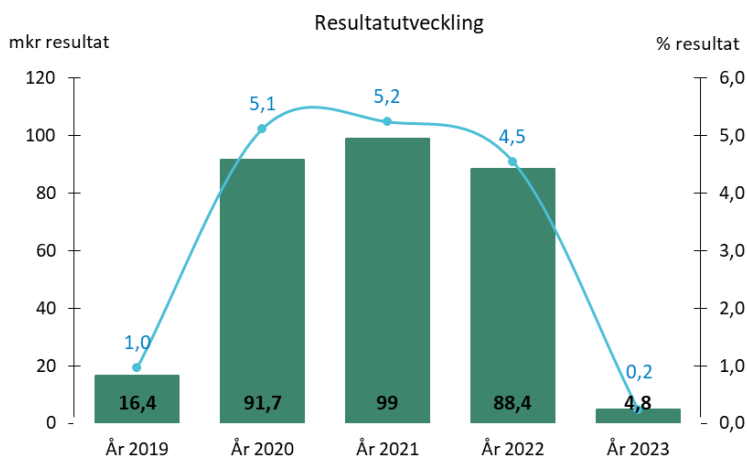
Finansnetto 47,4 mnkr jämfört med budget 38,9 mnkr avviker negativt 8,5 mnkr och förklaras genom att

- Finansiella intäkter är högre 3,4 mnkr än budgeterat och beror framför allt på att kommunen får inlåningsränta och ränteintäkt för swappen (derivat).
- Finansiella kostnader ökar till följd av högre marknadsränta. Refinansiering av lån samt upptagande av nya lån tecknades med en högre ränta än antaganden om högre räntor i budget.
- Finansiella kostnader för kommunens pensioner avviker 0,3 mnkr.

mnkr	Utfall 2022	Utfall 2023	Budget 2023	Avvik helår
Finansiella intäkter	3,4	6,3	2,9	3,4
Finansiella jämförelsestörande intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-11,6	-53,7	-41,8	-11,9
<i>Varav:</i>				
Räntekostnad pension inkl löneskatt	-6,8	-30,0	-29,7	-0,3
Räntekostnader lån	-4,4	-23,7	-11,9	-11,8
Övriga finansiella kostnader	-0,4	0,0	-0,2	0,2
Summa finansnetto	-8,2	-47,4	-38,9	-8,5

Resultatutveckling 5 år

Årets resultat 4,8 mnkr som andel av skatteintäkter och generella bidrag är 0,2 %. Resultatutveckling över de senaste 5 åren är 300,3 mnkr vilket motsvarar 3,2 % av skatteintäkter och bidrag motsvarande period.



Verksamhetsmål

År 2023 är första året för den nya fyraåriga mandatperioden som sträcker sig fram till 2026. Under april och maj beslutade kommunstyrelse och nämnder om mål för verksamheten. Mål med i första hand tidshorizont hela mandatperioden. Målen tar avstamp i den tidigare beslutade politiska plattformen. I juni skiftade Ekerö kommun politisk majoritet. Den politiska ledningen har i juni uttalat att de under våren beslutade målen inte kommer rivas upp även om det finns några områden som partierna i Mittenstyret kommer att trycka lite extra på i samarbetet. Beslutade mål har legat fast under 2023 och status måluppfyllelse följs upp vid utgången av år 2023. Kommunfullmäktige har senare under 2023 beslutat att fastställa Mittenstyrets politiska plattform som inriktning för de kommunala verksamheterna under perioden 2024–2026.

Politisk plattform pekar ut riktningen för 9–11 områden för utvecklingen av Ekerö kommun. Under beredningen av nämndernas verksamhetsmål identifierades tre ”uttryck” som var i stort sett genomgående för alla områden.

Ekerö ska styras mot ekonomisk, miljömässig och social **hållbarhet**.

Ekerö Kommun ska vara en **attraktiv** kommun.

Ekerö ska vara en **trygg** plats att vara på.

Inom ramen för dessa har nämnder och kommunstyrelse särskilda ansvar som kommer till uttryck i nämnden beslut om verksamhetsmål.

För varje mål finns en eller flera indikatorer som ligger till grund för bedömning av måluppfyllelse. För varje mål görs en samlad bedömning över hur väl målet kan anses vara uppfyllt.

Politisk plattform	
Mål i verksamheten, nämndernas mål	
Nämnd	Antal mål
Kommunstyrelsen	8
Barn- och utbildningsnämnden	4
Socialnämnden	3
Kultur- och fritidsnämnden	3
Byggnadsnämnden	2
Miljönämnden	4

Sammanfattning uppföljning verksamhetsmål

Kommunstyrelsen - Målen spänner över områden såsom trygghet, hållbarhet, tillgänglighet, näringslivsvänlighet, och miljöskydd. Kommunen arbetar aktivt med att uppnå de åtta målen. Uppföljningen visar att Ekerö kommun har gjort framsteg mot sina mål under 2023, men att utmaningar kvarstår. Baserad på indikatorernas utfall görs en försiktig bedömning om att 1–2 mål kan anses vara uppfyllda under 2023. Prognosen är att med fortsatt fokus på områdena kommer det vara möjligt att bibehålla uppnådd status eller öka möjlighet att uppnå målen innan utgången av 2026.

Barn- och utbildningsnämnden - Målen omfattar områdena undervisning, lärmiljöer, närvaro och trygghet. Undervisning; kunskapsresultaten är stabila och starka även jämfört liknande kommuner om än finns vissa resultat att närmare analysera, stor del av vårdnadshavarna upplever att deras barn i förskolan lär sig och utvecklas. Lärmiljöer; resultaten på skolenkäten är bekymmersam, lågt utfall för trygghet och studiero samt intresse för studierna. Mer positivt i förskolan. Närvaro; den mindre omfattanden skolfrånvaron (upp till 15 %) har minskat under 2023 med gruppen med omfattande skolfrånvaro (över 50 %) ökar. Trygghet; vårdnadshavare i förskolan känner sig trygga med att lämna sina barn, resultaten i skolenkäten visar att det återstår arbete för att alla elever ska kännas sig trygga. För mål om lärmiljöer och trygghet bedöms att det i dagsläget är svårt att göra prognos om målet nås under mandatperioden. Kraftfulla och effektiva åtgärder behövs för att nå mål om närvaro under mandatperioden. Angående kunskapsresultaten är prognosen god att nå målet under mandatperioden.

Socialnämnden – Målen omfattar områdena självständighet, trygghet och kvalitet. Sammanlagt 25 indikatorer ligger till grund för bedömning av måluppfyllelsen. Vid utgången av 2023 var målet om god kvalitet

uppfyllt och de två övriga målen var delvis uppfyllda. Bedömningen är att ytterligare ett mål blir uppfyllt under 2025 och att alla tre mål är uppfyllda vid mandatperiodens slut.

Kultur- och fritidsnämnden - Målen omfattar områdena attraktiv-, hållbar- och trygg kommun utifrån nämndens ansvarsområden. Målen bedöms vara delvis uppfyllda för 2023 då positiva förflyttningar skett inom alla tre målområden. En positiv utveckling under 2023 i jämförelse med värdet 2022 för bland annat med nöjdheten av tillgång till utbud av olika slag. Prognosen är att målen kommer att vara uppnådda i slutet av mandatperioden då planerade verksamhetsinsatser är genomförda.

Byggnadsnämnden – Ett mål avser tillgänglighet, service och enkelhet och det andra målet positiva förhandsbesked under definierade förutsättningar. En positiv förflyttning för indikatorer för båda målen under 2023 jämfört 2022. Båda målen bedöms för år 2023 vara delvis uppnådda. Alla indikatorer har ännu inte resultat som går att jämföra årsvis. Prognosen är försiktigt optimistisk om att målen uppnås under mandatperioden.

Miljönämnden – Ett mål återfinns inom område service och bemötande och tre inom området hållbarhet. Samtliga mål bedöms vara delvis uppnådda under 2023. Vissa indikatorer saknar statistik från tidigare perioder, utfallet vilar på kort mätserie och blir osäker. Service o bemötande har prognos god måluppfyllelse 2026. Mer blandad bedömning om möjligheten till att nå samtliga tre mål inom område hållbarhet.

I årsredovisningens avsnitt Driftredovisning återges för varje nämnd samtliga mål och en sammanfattande bedömning över hur väl målet kan anses vara uppfyllt under 2023 och prognos för måluppfyllelse. I nämndernas verksamhetsberättelse 2023 redovisas därtill även tillhörande målet samtliga indikatorer med utfall och en mer omfattande bedömning av måluppfyllelse 2023 och prognos för när målet är uppnått.

AB Ekerö Bostäder

Budget för bolaget har upprättats och är beslutad av styrelsen. Budgetuppföljning görs löpande i bolaget och lämnas till styrelsen. Budget för bolaget återges inte i Ekerö kommuns årsredovisning.

Nettoomsättning inkluderar hyresintäkter dock ej övriga rörelseintäkter uppgår till 106 mnkr (2022: 99 mnkr). Resultat efter finansiella poster uppgår till 5,3 mnkr.

Efter att bokslutsdispositioner som bland annat innehåller överavskrivningar och periodiseringsfond men också årets skatt, beaktas blir årets resultat 2,7 mnkr (2022: 0,7 mnkr)

Flerårsöversikt (tkr)	2019	2020	2021	2022	2023
Nettoomsättning	96 186	98 080	96 907	99 184	106 019
Resultat efter finansiella poster	7 001	5 859	3 547	1 920	5 325
Balansomslutning	802 463	822 419	817 424	866 516	869 751
Antal anställda	18	17	17	16	14
Soliditet %	9	12	11	10	10

Soliditeten är fortsatt positiv och är oförändrad jämfört med föregående år. Bolaget uppfyller ägarens ekonomiska mål där bland annat soliditet inte ska understiga 10 %.

Ekerö Solör Bioenergi AB

Under 2021 har bolagets produktionsanläggning färdigställts och under 2023 har arbetet fortsatt koncentrerats på utbyggnation av distributionssystem och är i linje med de riktlinjer som styrelsen satt upp. Bolaget förväntar sig en stabil framtida ekonomisk utveckling för de kommande åren i takt med färdigställandet och utbyggnaden av fjärrvärmenätet.

Priset på biobränsle är på en historisk hög nivå och kostnaderna kan inte fullt ut kompenseras med ökad omsättning.

Balanskravsresultat

Kommuner ska enligt lag ha ett balanserat resultat där intäkterna överstiger kostnaderna. Kommunallagen fastställer balanskravet. Om kostnaderna för ett visst år är mer än intäkterna, ska det negativa resultatet regleras och det redovisade egna kapitalet återställas under de närmast följande tre åren. Kommunfullmäktige ska vid sådana lägen anta en åtgärdsplan för hur återställandet ska ske om inte synnerliga skäl finns för att så inte göra.

Ekerö kommun uppfyller balanskravet år 2023 och har med positiva resultatet gjort så under 19 år i följd.

mkr/procent av skatt och bidrag	2019		2020		2021		2022		2023	
Årets resultat enligt resultaträkning	16,4	1,0	91,7	5,1	99,0	5,2	88,4	4,5	4,8	0,2
- Samtliga realisationsvinster	-2,3		-20,3		-11,9		-25,5		-1,9	
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	
-/+ Orealiserade vinster och förluster enligt värdepapper	0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	
Året resultat enligt balanskravjusteringar	14,1	0,8	71,4	4,0	87,1	4,6	62,9	3,2	2,9	0,1
- Reservering medel till resultatutjämningsreserv	0,0		-9,0		-7,0		-13,1		0,0	
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	
Årets balanskravsresultat	14,1		62,4		80,1		49,8		2,9	

Vid avstämning av balanskravet för kommunen uppgår resultatet till 0,2 % av kommunens skatteintäkter och generella bidrag. Därtill ska beaktas realisationsvinster eller realisationsförluster. Resultat efter balanskravjusteringar är 0,1 %. Disponering av tidigare års uppbyggnad av resultatutjämningsreserv (RUR) är inte aktuellt i och med positivt resultat.

Resultatutjämningsreserv på balansdagen

Ekerö kommunfullmäktige har i KFS 01:1 fastställt regelverk för tillämpning av RUR, resultatutjämningsreserv som möjliggjordes i lag 2013. Ekerö har byggt upp RUR när de årliga resultaten så har medgett. RUR kan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Det under förutsättning att årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt och förutsatt att förutsättningen enligt kommunfullmäktiges beslut finns, för att få disponera medel ur RUR; den årliga tillväxten i det underliggande skatteunderlaget i riket är lägre än den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren.

Ekerö kommun uppfyller för år 2023 ej kravet på ytterligare reservering av medel till RUR.

mnkr	2019	2020	2021	2022	2023
Eget Kapital	622	734	833	921	926
Varav RUR	60	69	76	89	89

Väsentliga personalförhållanden

Koncernen

I koncernföretaget Ekerö kommun är kommunorganisationen till antal anställda avgörande dominerande. Bolaget Ekerö Solör Bioenergi AB har inte några anställda. Södertörns Brandförsvärsförbund (SBFF) och Roslagsvatten AB ingår heller inte i koncernföretagets redovisning men uppgifter om personalförhållanden finns upplysningsvis.

	2019 Totalt	2020 Totalt	2021 Totalt	2022 Totalt	2023 Totalt
Antal anställda & antal årsarbeten					
Kommunstyrelseförvaltningen	94/87	87/82	94/89	97/92	95/88
Barn- och utbildningsförvaltningen	893/853	867/835	884/851	868/842	872/839
Socialförvaltningen	459/422	421/386	433/400	429/394	457/422
Kultur- och fritidsförvaltningen	73/63	76/65	74/62	82/70	92/82
Stadsbyggnadsförvaltningen	72/71	80/79	84/83	82/80	83/82
Totalt anställda kommunen	1 587	1 528	1 566	1 556	1 598
Varav kvinnor, kommunen	1 246	1 205	1 224	1 219	1 248
Varav män, kommunen	341	323	342	337	350
Totalt anställda koncernen	1 608	1 546	1 584	1 573	1 612
Varav Ekerö Bostäder AB	21	18	18	17	14
Varav Ekerö Solör Bioenergi AB	-	-	-	-	-
Totalt antal årsarbeten, kommunen	1 495	1 446	1 486	1 478	1 514
Varav kvinnor, kommunen	1 172	1 137	1 161	1 159	1 181
Varav män, kommunen	323	309	325	319	333
Totalt antal årsarbeten, koncernen	1 513	1 464	1 503	1 494	1 528
Varav Ekerö Bostäder AB	16	16	17	16	14
Varav Ekerö Solör Bioenergi AB	-	-	-	-	-
Antal anställda SBFF	406	405	402	400	418
Antal anställda VA-Roslagsvatten	141	165	182	195	210
Kommunen					
Andel heltidsanställda, %	75	77	77	78	78
Andel tillsvidareanställda, %	89	89	90	92	93
Medelålder, år	43	45	45	45	46
Personalrörlighet, %	14,3	12,2	9,8*	14,5	12,2

*Exkl socialförvaltningen då alla fick nya anställningar vid omorganiseringen till förvaltningsorganisation

Kommunorganisationens dominans över antal anställda i koncernen får bland annat till följd att nyckeltal för sjukfrånvaro inte påverkas i redovisningen över koncern jämfört kommun.

	Kommunen		Koncernen	
	2022	2023	2022	2023
Total sjukfrånvaro i procent av sammanlagda ordinarie arbetstid				
	7,2	6,7	7,2	6,7
Andel av sjukfrånvaro som avser frånvaro, 60 dagar eller mer	34,1	36,9	34,1	36,9
Sjukfrånvaro kvinnor, totalt	7,8	7,2	7,8	7,2
Sjukfrånvaro män, totalt	5,2	5,1	5,2	5,1
Sjukfrånvaro per åldersgrupp				
29 år eller yngre	5,6	5,5	5,6	5,5
30–49 år	6,2	5,8	6,2	5,8
50 år eller äldre	8,9	8,1	8,9	8,1

Sjukdagar i % / förvaltning	2019	2020	2021	2022	2022	2022	2023	2023	2023
	Totalt	Totalt	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Kommunstyrelseförvaltningen	2,5	2,4	1,7	3,4	2,1	3	2,8	1,9	2,6
Barn- och utbildningsförvaltningen	5,8	8,3	7,1	7,8	5,5	7,3	7,3	5,9	7
Socialförvaltningen	6,9	9,3	7,8	8,5	6	8,1	8,2	5,9	7,8
Kultur- och fritidsförvaltningen	5,7	9,2	8,7	8,7	4,8	7,3	7,1	3,4	5,8
Stadsbyggnadsförvaltningen	4,3	4,2	4,3	7,6	4,6	6,4	5,1	2,8	4,2
Totalt kommunen	5,8	8,1	6,9	7,8	5,2	7,2	7,2	5,1	6,7
AB Ekerö Bostäder	2,2	5,4	2,4	-	-	3,3	-	-	2,5
Ekerö Solör Bioenergi AB	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Kommunen

Kriget i Ukraina, oron i omvärlden och den förhöjda säkerhetsrisken med hot om cyberattacker fortsätter påminna oss om att kriser kommer och går och att viss beredskap för det oväntade alltid måste finnas.

Återigen riktas ett stort tack till alla fantastiska medarbetare som ser till att våra verksamheter fungerar väl!

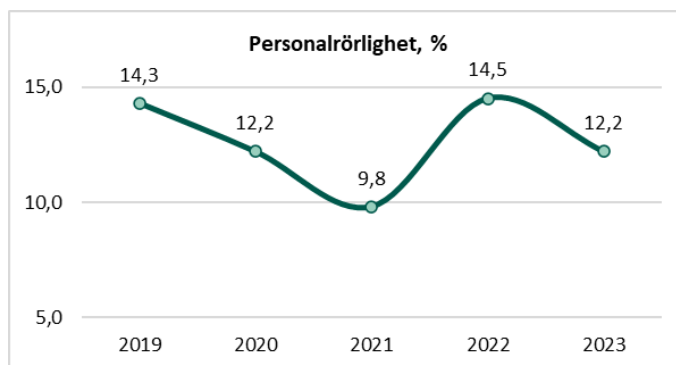
Kommunens kompetensförsörjning

Vid utgången av 2023 har kommunen 1 598 anställda, varav 1 248 eller 78 % är kvinnor och 350, 22 % är män. Omräknat till årsarbetare motsvarar det 1 514 årsarbetare. Det är 36 årsarbetare fler jämfört samma tidpunkt 2022. Fördelningen kvinnor respektive män är oförändrat. Under 2023 utfördes 242 198 timmar av timavlönade medarbetare. Det motsvarar 122 årsarbetare och är 1 årsarbetare fler än 2022.

93 % av medarbetarna har en tillsvidareanställning, föregående år 92 %. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden är 95 % (kvinnor 94,6 %, män 95,1 %) att jämföra med 95 % år 2022.

Medelåldern i kommunen har ökat och uppgår år 2023 till 46 år att jämföra med 45 år året innan.

Personalrörligheten för året är 12,2 % jämfört med år 2022 då den uppgick till 14,5 %.



Kompetensutveckling

Kommunens tre akademier för medarbetare; medarbetarakademin, arbetsledarakademin och ledarskapsakademin fortsätter. Utveckling av kommunens chefer har under året fortsatt med möjlighet att delta i ledarutvecklingsprogram samt mentorprogram. Under året har ytterligare digitala kurser lanserats i kommunens lärportal.

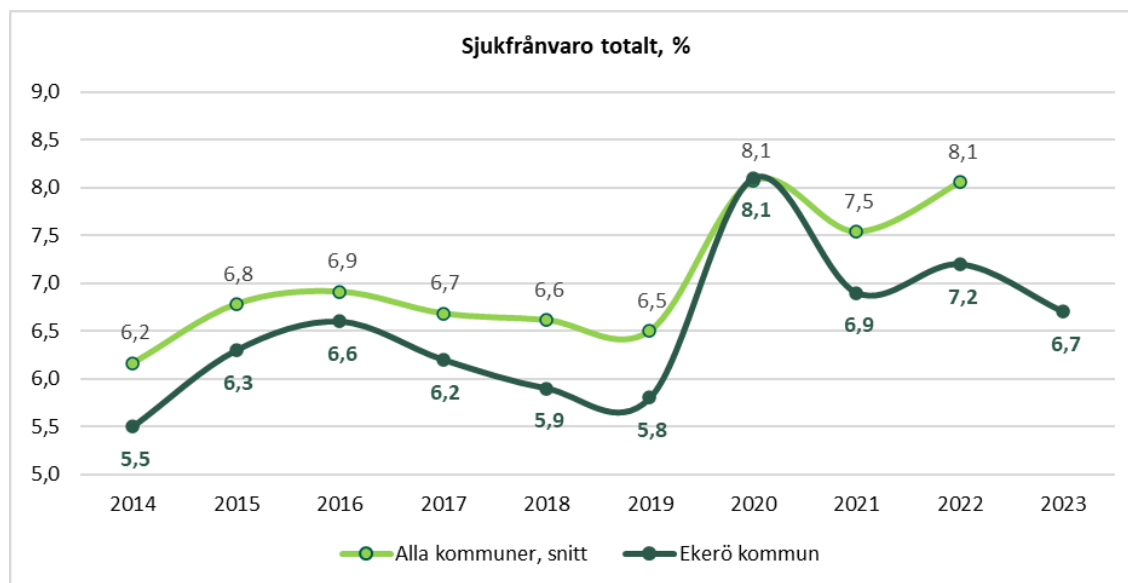
Hälsa och arbetsmiljö

För att främja en god arbetsmiljö med hälsosamma arbetsplatser anordnar kommunen bland annat arbetsmiljöutbildning för chefer och skyddsombud, medarbetarföreläsning och erbjuder friskvårdsbidrag. Som en förmån för personalen, och som ett komplement till företagshälsovården, erbjuder kommunen ett så kallat personalstöd. Det är en tjänst dit medarbetare anonymt och utan kostnad kan vända sig för att få rådgivning och stöd i både arbetsrelaterade och privata frågeställningar. Genom snabb och effektiv handläggning av medarbetarnas bekymmer och problem motverkas ohälsa och sjukskrivningar i ett tidigt skede.

Sjukfrånvaron minskar

Den totala sjukfrånvaron i kommunen är 6,7 % och är en minskning med 0,5 %-enheter sedan 2022. Sjukfrånvaron har minskat för både kvinnor och män samt i samtliga åldersgrupper.

Långtidssjukfrånvaron (60 dagar eller mer) har dock ökat och ligger nu på 36,9 % av den totala sjukfrånvaron, att jämföra med 34,2 % 2022.



Framtida pensionsavgångar

15 % av kommunens medarbetare är 60 år och äldre och förväntas gå i pension inom 9 år, att jämföra med 14 % 2022. Då pensionsåldern är rörlig är föreligger det svårigheter i att bedöma det exakta avgångsdatumet och därmed också rekryteringsbehovet. Att förvärvsarbeta längre fram än till 65-årsdagen tenderar att bli allt vanligare och blir alltmer en förutsättning för att vi ska klara kompetensförsörjningen framgent.

Utmaningar i framtiden

Att vara en attraktiv arbetsgivare med nöjda och stolta medarbetare har stor betydelse för att säkra en fortsatt positiv utveckling av kommunens verksamheter.

Distansarbetsplatsen är här för att stanna och är mer aktuellt för arbetsgrupper med arbetsuppgifter som lämpar sig för att utföras på annan plats.

Kommunen står inför en kompetensförsörjningsutmaning då antalet människor i arbetsför ålder i Sverige ökar betydligt mindre än behovet av anställda inom framför allt äldreomsorgen. Samtidigt är det många som kommer uppnå pensionsålder under samma period.

Sveriges kommuner och landsting pekar på nio strategier/nio möjligheter för att klara kompetensförsörjningen fram till 2031; stöd medarbetarnas utveckling, stärk ledarskapet, rekrytera bredare, utnyttja tekniken smart, använd kompetensen rätt, sök nya samarbeten, prioritera arbetsmiljöarbetet, öka heltidsarbetet och förläng arbetslivet.

AB Ekerö Bostäder

AB Ekerö Bostäder har under året arbetat med att förbättra Nöjd Medarbetar Index NMI som landade på 7,8 (2022: 7,7). Antalet medarbetare för 2023 var 14 (2022: 16). Under sommaren har 24 ungdomar haft sommarjobb. All personal har under 2023 genomgått utbildning i Hjärt- och lungräddning. Frisknärvaron har ökat 97,5 % (2022: 96,7 %).

Ekerö Solör Bioenergi AB

Ekerö Solör Bioenergi AB har inga anställda, bolaget drivs av personal från Solör AB som omfattas av kollektivavtalet Branschavtal Energi. Det föreligger ingen risk avseende förmågan att rekrytera kompetent personal.

Förväntad utveckling

Koncernen

Ekerö kommunkoncern befinner sig i en expansiv fas för utveckling av infrastruktur, bostadsbebyggelse och byggande av fastigheter för att tillse lokalkapacitet av förskola, skola och omsorgsverksamheter. Det finns även behov av nya fritidsanläggningar. Strategiska markinköp genomförs när sådana lägen uppkommer. Det finns signaler på att inflationsökningen bromsar in, förväntad inbromsning och även sänkning av marknadsräntor och att lågkonjunkturen bottenar under 2024, även med risk för att högre arbetslöshet består.

Kommunen

- Det är fortsatt oroligt i världen vilket påverkar både Sverige som nation men direkt även på lokal nivå. Sveriges inträde i NATO kan vara både lugnande och oroande, av stor betydelse nationellt men sannolikt i det korta perspektivet ingen enskild direkt inverkan lokalt. Förmåga att planera och hantera svåra förhållanden och situationer behövs stärkas vilket kommer kräva framförallt tid från befintliga resurser.
- Rådande konjunkturen för byggsektorn är mycket ofördelaktig vilket i sin tur påverkar exploaterarnas planer på bostadsbyggandet.
- Det finns tecken på att inflation och marknadsräntor är på väg ned vilket medför att kostnadsutvecklingen sannolikt stabiliseras något.
- Utmaningar för att få den kommunala ekonomin för de kommande åren i balans.
- Fortsatt hög avsättning till pensioner kopplat till nuvarande inflation
- Delar av kommunens fastighetsbestånd har fortsatt stort underhållsbehov.
- Svårprognostiserade elkostnader, samt att taxor för fjärrvärme och VA har ökat.
- Hög investeringsvolym för de kommande åren kommer att påverka upplåning och dess effekt på kommunens räntekostnader.
- Fortsatt genomförande av exploateringsprojekt inom Ekerö Strand och Träkvista torg.
- Befolkningsutveckling med lägre antal barn och elever som efterfrågar förskola och grundskola samtidigt som andelen äldre i kommunen öka vilket kommer att medföra ökade antal platser inom vård- och omsorgsboende.
- Tillämpning av RKR R5 finansiell leasing kommer innebära ökade kostnader för kommunen.
- SKR skatteprognos för 2023 i december månad jämfört med prognosen i februari 2024 medför en negativ effekt på 3 mnkr som direkt påverkar resultat 2024.
- Pågående utredning om förändrat utjämningsssystem indikerar på kommungrupp nivå en negativ inverkan på Ekerö kommuns intäkter för att finansiera verksamheten då föreslagna förändringar är gynnsam för landsbygdskommuner
- Ekerö skattesats höjdes med 27 öre till 19,22 kronor år 2024.
- Budget 2024 är ett årets resultat i noll med disponering av upparbetad resultatutjämningsreserv.

AB Ekerö Bostäder

Bolaget förväntar sig stabilt ökade intäkter genom hyreshöjning för fönsterbyten, som kommer att pågå under flera år där 60 lägenheter årligen får nya fönster. Arbetet i bolaget fortgår till att generera överskott som förbättrar soliditeten och gör det möjligt att både bygga nya bostäder och renovera befintliga. Planering fortsätter att årligen bygga 20 nya bostäder eller lokaler. Energikartläggning fortsätter för att resultatet därefter blir en del av underhållsplanen. Utemiljöansvarig har rekryterats för att utemiljöplaner för respektive område som beaktar trygghetsfrågor. Ekerö Bostäder ställer om till en mer digitaliserad verksamhet.

Ekerö Solör Bioenergi AB

Utbyggnaden av distributionssystem har fortsatt under 2023 med nyanslutningar av kunder. För närvarande sker den största utbyggnaden av distributionssystemet mot Träkvista torg med omnejd. Bolaget förväntar sig en stabil framtida ekonomisk utveckling för de kommande åren i takt med färdigställandet och utbyggnaden av fjärrvärmenätet. Fjärrvärmesaxen höjs med 28 % enligt index i avtalet.

Finansiella rapporter

Resultaträkning

tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		Bokslut		Bokslut	
		2022	2023	2022	2023
Verksamhetens intäkter	3,11	369 375	439 963	458 836	539 919
Jämförelsestörande intäkter	3	25 541	1 926	25 541	1 926
Verksamhetens kostnader	4,11	-2 155 002	-2 329 606	-2 212 859	-2 387 915
Avskrivningar	5	-87 481	-94 301	-109 188	-117 080
Verksamhetens nettokostnader		-1 847 567	-1 982 018	-1 837 670	-1 963 150
Skatteintäkter	6	1 753 882	1 887 330	1 753 882	1 887 330
Generella statsbidrag och utjämnung	7	190 277	146 900	190 277	146 900
Verksamhetens resultat		96 592	52 213	106 489	71 080
Finansiella intäkter	8	3 424	6 279	2 150	5 965
Jämförelsestörande finansiella intäkter	3	0	0	0	0
Finansiella kostnader	9	-11 643	-53 701	-20 749	-71 350
Resultat efter finansiella poster		88 373	4 791	87 890	5 695
Årets resultat		88 373	4 791	87 890	5 695

Balansräkning

tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		Bokslut		Bokslut	
		2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	10	0	0	0	0
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader	11	1 227 779	1 723 372	2 001 721	2 541 442
Maskiner och inventarier	12	33 958	40 161	34 559	40 562
Övriga materiella anläggningar	13	458 398	301 009	519 571	319 985
Finansiella anläggningstillgångar	14	46 174	49 005	35 737	38 778
Summa anläggningstillgångar		1 766 309	2 113 547	2 591 588	2 940 767
Bidrag till infrastruktur	15	32 931	30 331	32 931	30 331
Omsättningstillgångar					
Förråd, lager och exploateringsfastighet	16	2 215	10 663	2 509	11 115
Fordringar	17	275 098	260 436	276 715	262 122
Kortfristiga placeringar		0	0	0	20 000
Kassa och bank	18	40 040	7 854	81 028	35 963
Summa omsättn.tillgångar		317 353	278 953	360 252	329 200
S:a tillgångar		2 116 593	2 422 831	2 984 771	3 300 298
Eget kapital, Avsättningar och Skulder					
Eget kapital					
Årets resultat	19	88 373	4 791	87 890	5 695
Resultatutjämningsreserv		89 400	89 400	89 400	89 400
Övrigt eget kapital		743 601	831 974	817 198	905 540
Summa eget kapital		921 374	926 165	994 488	1 000 635
Avsättningar					
Pensioner och liknande förpliktelser	20	222 618	275 178	222 618	275 178
Särskild löneskatt pensionsskuld		54 007	66 758	54 007	66 758
Övriga avsättningar	21	0	0	8 430	10 211
Summa avsättningar		276 625	341 936	285 055	352 147
Skulder					
Långfristiga skulder	22	367 515	566 915	1 007 002	1 078 757
Kortfristiga skulder	23	551 079	587 815	698 226	868 759
Summa skulder		918 594	1 154 730	1 705 228	1 947 516
S:a eget kapital, avsättningar och skulder		2 116 593	2 422 831	2 984 771	3 300 298
Panter och Ansvarförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte har upptagit bland skulder eller avsättningar	24	367 624	373 053	367 624	373 053
Övriga ansvarförbindelser	25	957 030	979 280	244 211	266 901
S:a ansvarförbindelser		1 324 654	1 352 333	599 235	639 954

Kassaflödesanalys

tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		88 373	4 791	87 890	5 695
Justering för ej likviditetspåverkande poster	27	99 945	161 812	122 266	186 824
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital					
		188 318	166 603	210 156	192 519
Justering för rörelsekapitalets förändring					
Ökn(-)/minskn(+) förråd och lager	28	3 510	-8 448	3 385	-8 606
Ökn(-)/minskn(+) kortfristiga fordringar	29	-96 633	14 662	-95 958	14 594
Ökn(+)/minskn(-) kortfristiga skulder	30	-47 414	-3 264	-36 476	-16 380
Medel från verksamheten efter förändring av rörelsekapital					
		47 781	169 553	81 107	182 127
Investeringsverksamheten					
Inköp av materiella tillgångar	11,12	-362 666	-442 942	-433 559	-468 037
Avytttrade materiella tillgångar	11,12	21 507	3	21 635	3
Korrigerig tidigare år		16 010	1 053	16 010	1 133
Utrangering		6 325	3 178	6 325	3 683
Avytttrade finansiella tillgångar		0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten					
		-318 824	-438 708	-389 589	-463 218
Finansieringsverksamheten					
Ökning långfristig upplåning		385 000	305 000	767 999	422 350
Amortering av skuld	31	-175 200	-65 200	-518 883	-163 283
Kortfristig placering		0	0	0	-20 000
Värdepapper	32	-2 831	-2 831	-2 831	-3 041
Ökning investeringsbidrag		738	0	738	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten					
		207 707	236 969	247 023	236 026
Förändring av kassa och bank					
		-63 336	-32 186	-61 459	-45 065
Likvida medel vid årets början					
		103 376	40 040	142 487	81 028
Likvida medel vid periodens slut					
		40 040	7 854	81 028	35 963

Noter

Not 1 – Redovisningsprinciper

Allmänt

Den ekonomiska styrningen utgår - utöver vad som framgår i lag och normgivande reglering - från kommunfullmäktige beslut som uttrycks i Ekerös kommunala författningssamling (KFS). Kommunfullmäktige har i beslut 2023-06-12 § 93 reviderat KFS 01:1 Riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt § 94 reviderat KFS 01:3 Bestämmelser för budget och budgetuppföljning. Fullmäktiges ekonomiska styrning sker bland annat genom budgetbeslut om resurser till kommunstyrelsen och till nämnderna för den löpande driften av verksamheten och för utgifter för investeringsprojekt. Fullmäktiges beslut om budget utgör en gräns för omfattningen av verksamheten och investeringar. I KFS regleras även särskilda förutsättningar för avvikelser inom kommunens resultatenheter och utfall jämfört budget för så kallade volymbaserad del av budget.

Kommunfullmäktige har 2022-11-22 §124 beslutat om kommunens driftbudget 2023 för verksamhetens nettokostnad totalt med fördelning nettokostnad per budgettitel: nämnderna, kommunstyrelse och övriga budgettitlar. Kommunfullmäktige beslutade även resultatbudget – årets resultat. Beslutet omfattar inte balansbudget eller kassaflöde. I beslut om Ekerö kommuns budget ingår inte bolagen.

De redovisningsprinciper som använts i denna redovisning är desamma som föregående år. Redovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer.

Driftbudget i kommunen

I samband med framtagande av och beslut om budget 2023 under år 2022 genomfördes budgetprocessen på ett annorlunda sätt än vad som varit praxis i Ekerö kommun under en lång följd av år. Den nya ekonomiska situationen som följd av kriget i Ukraina, de globala konsekvenserna och med bland annat skenande inflation förändrade hastigt – och i stor omfattning - de ekonomiska förutsättningarna för Sverige, den offentliga sektorn i stort och därmed även direkt för Ekerö kommun. Erfarenheterna från den budgetprocessen tillsammans med ett allmänt behov av modernisering och förändring av den befintliga processen enligt praxis, resulterade i beslut om förändringar av Ekerö kommuns budgetprocess.

Kommunstyrelsen beslutade 2023-05-29 §77 att ställa sig positiva till den förändrade arbets- och besluts-gången och tillämpa den i Ekerö kommuns budgetprocess. Det ”yttre ramverket” för den formella politiska beslutsprocessen kommer till uttryck i beslutad reviderad KFS 01:3 Bestämmelser för budget och budgetuppföljning.

Kommunstyrelsen, eller dess arbetsutskott vid beslut i kommunstyrelsen, ansvarar för att planera och leda den årliga budgetprocessen. I planeringen tydliggörs systematik i huvud- och delprocesserna under året och har ett stort inslag av statusinformation, förankring och dialog under processens gång. Arbetsprocesser, kommunikation och dialog ska ske nämnds- och förvaltningsövergripande och samtidigt medge förutsättningar för den enskilda nämnden och förvaltningen att arbeta fram nämndens verksamhetsplan och budget med resursfördelning för nämndens beslut.

Kommunstyrelsen beslutade i oktober månad före nästkommande budgetår om förslag till Ekerö kommuns driftbudget år 1 med nettobudget per budgettitel samt för kommunen ekonomisk plan för år 2–3. Budgeten ska återspegla den politiska riktningen, mål och resursfördelning. Kommunfullmäktige beslutar i november månad. Vid samma tillfällen fastställs förslag till beslut samt beslut avseende Ekerö kommuns investeringsbudget för år 1 med investeringsplan för år 2–5.

Nämnderna har i december månad före nästkommande budgetår att beslut om nämndens verksamhetsplan och budget med resursfördelning inom för nämnden given ekonomisk ram enligt beslut i kommunfullmäktige. Verksamhetsplan och resursfördelning av budget tar avstamp i reglemente, politiskt fastställda mål, omvärldsanalys utifrån bland annat demografisk prognos, behovsbild och förändringar i lagstiftning

samt övrig beslutad förändrad inriktning av verksamheten. I verksamhetsplan och resursfördelning av budget ska avspeglas verksamhetens utmaningar och verksamhetens utveckling från ett nuläge till ett framtida önskat läge.

Investeringsbudget i kommunen

Kommunfullmäktige beslutar om en investeringsbudget för totala utgifter för kommunen fördelad per nämnd över investeringar i verksamhetslokaler, inventarier och digital utrustning, gator och vägar inkl. investeringsbudget inom exploateringsprojekt. Beslutet omfattar också en fördelning av aktuella investeringar per projekt eller projektområden. I samband med beslutet bemyndigas kommunstyrelsen att besluta om omdisponering av investeringsbudget mellan olika investeringsprojekt över förvaltningsgränserna under budgetåret.

Investeringarna har en femårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetårets utgift och de fyra därefter följande åren utgör planeringsår. Den beslutade totalutgiften för investeringsprojekt, vars planerade genomförandetid omfattar flera år, fördelas på anslag för budgetåret och respektive planeringsår.

I kommunfullmäktiges beslut om investeringsbudget tydliggörs att när en enskilt definierad lokalinvestering omfattar mer än 1 år så kommer vid beslut om investeringsbudget för aktuellt budgetår även in-tecknas kommande års investeringsram. Undantag är investeringsmedel för förstudie.

Efter varje årsskifte utreds vilka beslutade pågående projekt som inte är slutförda. Investeringsbudget för pågående projekt som inte är avslutade och inte heller omprövade i förnyat beslut om investeringsbudget blir föremål för prövning om ej ianspråktagen investeringsbudget ska överföras till nästa budgetår. Särskilt beslut i kommunfullmäktige för den investeringsbudget som ska ombudgeteras till nästkommande budgetår. Ej förbrukade investeringsmedel som ingår i ramanslag för ett investeringsområde – ej specificerat enskilt investeringsprojekt – ombudgeteras normalt inte till nästa årsbudget.

Bolagen

Den löpande verksamheten i kommunens bolag finansieras med deras egna intäkter och vid särskilda omständigheter vid beslut med koncernbidrag. Bolagens verksamhet får endast i undantagsfall finansieras med skatter.

Bolagens förutsättningar – utöver vad som anges i lag – regleras med vad som framgår av de av kommunfullmäktige beslutade ägardirektiven. Fullmäktige tar ställning till bolagens investeringar dels i samband med beslut om kommunens borgensåtagande för bolagets lån, dels i samband med särskilda strategiska investeringsprojekt

Drift- och investeringsredovisning

I avsnittet driftredovisning redogörs i första hand för verksamhetskostnadernas utfall jämfört den av kommunfullmäktige beslutade årets driftbudget och kostnadsutvecklingen under året. Redovisning sker på totalnivå och sammanfattningsvis per nämnd.

Avsnittet investeringsredovisning innehåller, utöver en samlad bild över årets investeringsutgifter även en redogörelse över ett antal strategiska och utgiftstygda investeringsprojekt. Investeringsredovisningen visar på självfinansieringsgraden – det vill säga hur stor del av året investeringar som finansieras med egna medel dvs med egna likvida medel utan upptagande av bank. Beräkningen är förhållandet på bokslutsdagen.

Redovisningsprinciper i driftsredovisningen

Driftsredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive nämnds och verksamhets ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna och verksamheterna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, har driftsredovisningen påförts även kommuninterna poster, såsom köp och försäljning mellan nämnder och verksamheter.

Omvänt finns det poster i resultaträkningen som inte ingår i driftsredovisningen eller som simuleras kalkylmässigt. Poster som finns i resultaträkningen, men inte i driftsredovisningen, är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Verksamhetens del av finansiella intäkter och kostnader ingår i driftsredovisningen vilken justeras på separat rad. Poster som kalkylmässigt simuleras i driftsredovisningen är:

- personalomkostnader, i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension, beräknade pensionskostnader och löneskatt. Dessa kalkyleras schablonmässigt till att uppgå till 42,7 % av lönekostnaden och ingår i verksamhetens kostnader. Extremvärden till följd av inflation som påverkar pensionskostnaderna ingår ej i PO, utan bokförs på kommunens centrala konton.
- kapitalkostnader, i form av avskrivningar och ränta på bundet kapital. Kapitalkostnaderna beräknas enligt rak nominell metod, vilket innebär att kostnaden består av linjär avskrivning på anläggningstillgångarnas avskrivningsbara värde och ränta på tillgångarnas bokförda restvärde. Den internt beräknade räntan är för år 2023 1,4 %. För information om avskrivningstider: se Värdering och omräkningsprinciper.

Gemensamma kostnader som fördelas mellan kommunens olika verksamheter genom interndebitering är:

- hyreskostnader: Internhyran sätts till fastighetsenhetens självkostnad med tillkommande kostnad för uthyrda lokaler;

Gemensam central administration som ekonomi, HR, IT, kommunikation, upphandling fördelas inte ut på de olika verksamheterna.

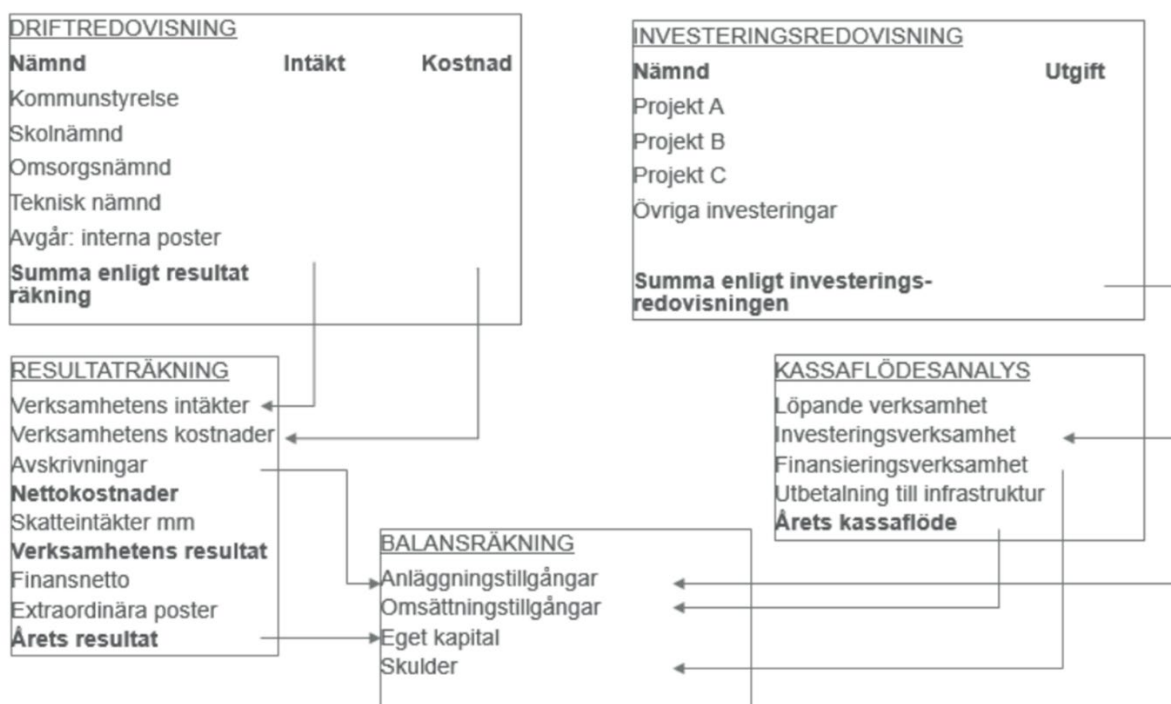
Investeringsredovisningens utgifter består av kommunexterna utgifter och utgifter för egen anläggningspersonals timkostnader. All kommunkoncernintern fakturering sker utan vinstpåslag.

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKR:s prognos i cirkulär 23:56 i enlighet med rekommendation.

Den tidigare nedskrivna byggnaden "Solbacken" i Stenhamra centrum har rivits och därmed utranterats. Under året har ingen indikation visat på behov av återföring av övriga tidigare nedskrivna tillgångar.

Justeringar mot eget kapital har inte förekommit i perioden.

I enlighet med RKR:s rekommendation R19 Förråd, lager m.m. bokförs beredskapslagret som en kostnad i resultatet.



Kommunkoncern och sammanställd redovisning

Kommunkoncernen består av följande kommunala koncernföretag:

Bolag	Ägarandel
AB Ekerö Bostäder	100%
Ekerö Solör Bioenergi AB	35%
Roslagsvatten AB	13,6 %
Södertörns brandförsvarsförbund	7,55%
Ekerö Vatten AB	1%

Inga förändringar i sammansättningen av kommunkoncernen har skett under perioden. Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Sammanställd redovisning inkluderar AB Ekerö Bostäder samt Ekerö Solör Bioenergi AB där Ekerö kommun har en ägarandel som överstiger 20 %. Övriga koncernföretag är inte inkluderade i koncernredovisningen då kommunens ägarandel understiger 20 %.

Redovisningen för AB Ekerö Bostäder är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Ekerö Solör Bioenergi AB upprättar redovisning enligt årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2016:10 Årsredovisning i mindre företag (K2).

Värderings- och omräkningsprinciper

Anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk och med en nyttjandetid om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgångar där anskaffningsvärdet överstiger 1 prisbasbelopp. Materiella anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minus avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Ränteutgifter inkluderas inte i anskaffningsvärdet. I enlighet med RKR:s R4 Materiella anläggningstillgångar aktiveras lön, enligt tidsredovisning, för egen personal som arbetar med större investeringsprojekt. Aktiverad löneutgift inkluderar PO-pålägg.

Linjär avskrivning tillämpas och påbörjas när tillgången tas i bruk. Immateriella tillgångar skrivs av på 5 år och värderas på balansdagen. På tillgångar i form av mark och konst som ej är utsatta för värdeminskning görs inga avskrivningar. I kommunen tillämpas normalt 3, 5 eller 10 år för maskiner och inventarier.

Materiella anläggningstillgångar bestående av komponenter av väsentligt värde överstigande 1 prisbasbelopp skrivs med avskrivningstid 10, 15, 20, 25, 30, 33, 40, 50, 75 år. Vid aktivering görs en bedömning om verklig förväntad nyttjandetid avviker från schablonen för att säkerställa en korrekt avskrivningstid. Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt, exempelvis vid verksamhetsförändringar, tekniksifften, organisationsförändringar.

I den **sammanställda redovisningen** har avskrivningstider för Ekerö Solör bioenergi AB tillämpats enligt följande: byggnader 50 år, markanläggningar 10 år, maskiner och andra tekniska anläggningar 5–75 år och inventarier 3–5 år. Bolaget upprättar årsredovisning enligt (K2) och ingen omräkning till kommunens komponenter har skett. Ekerö kommuns andel av bolagets avskrivningar är 637 tkr.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångarna (bland annat kundfordringar) är i enlighet med LKBR 7:5 upptagna till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet.

Tomter avsedda för försäljning inom exploateringsprojekt redovisas som omsättningstillgångar och är upptagna till anskaffningsvärdet inklusive utgifter för iordningställande av tomten. Omklassificering av markreserv till omsättningstillgång sker då detaljplan är fastställd och projektering av tomter påbörjas. Anskaffningsvärdet av tomterna understiger väsentligen marknadsvärdet. I anskaffningsvärdet ingår inte ränta.

Leasing

Redovisningen avviker från RKR's rekommendation R5 leasing då leasingavtalen ännu ej är upptagna som tillgångar. Under höst/vinter 2023 har sammanställning och klassificering av hyresobjekt gjorts. En exempelberäkning har gjorts på det största hyresobjektet EAll leasing av bilar klassificeras som finansiell leasing. Arbete med att systemmässigt realisera detta har förskjutits och beräknas påbörjas under våren 2024.

Sale-and-leaseback

Ekebyhovsskolan avyttrades 2022 till Nystad Ekerö Skolfastigheter AB och lokalerna hyrs tillbaka enligt upprättat hyresavtal. Avtalet, med en årshyra på 1 kr, löper tills en ny skolbyggnad är färdigställd dock som längst till 2025-12-31. Realisationsvinsten vid avyttringen uppgår till 5,7 mnkr och periodiseras enligt RKR R5 enligt hyresavtalet till 2025.

Skulder och avsättningar

Lånekostnader

Samtliga lånekostnader redovisas enligt huvudmetoden, det vill säga de belastar resultatet för den period de hänförs till. Kommunen har inga finansiella placeringar.

Derivat och säkringsinstrument

Kommunen använder sig av Swap, derivat. Redovisning sker enligt rekommendationen. Finansiell nettointäkt för ränteswappar för år 2023 uppgick till 2,0 mnkr, brutto 2,4 mnkr. Swappen har ett marknadsvärde på 1,3 mnkr.

Enligt finanspolicyn ska den genomsnittliga räntebindningstiden på externa räntebärande skulder inte understiga 2 år och bör inte överstiga 5 år. Räntekuponger på ränteswappar redovisas löpande i resultaträkningen som en del av kommunens räntekostnader med hänsyn tagen till periodisering av upplupen ränta.

Pensioner

Pensionsförpliktelser har beräknats på den modell som anvisas i RIPS enlighet med RKR R10. Medlen för pensionsåtaganden återlånas i sin helhet. Aktualiseringsgraden uppgår till 97 % (2022; 97 %).

Investerings- och tilläggsbudget

Kommunfullmäktige beslutar om investeringar fördelat per nämnd, beslutsunderlagen visar bruttoinvesteringar. I enlighet med beslutsordning för investering (dnr KS16/143 KS 2016-11-29, §145) sker en överflyttning av beslutad investeringsbudget för aktuellt lokalinvesteringsprojekt från verksamhetsansvarig nämnd till utförande enhet inom stadsbyggnadsförvaltningen för genomförande.

Kommunfullmäktige har 2023-03-06 § 16 i ärende Dnr KS22/12 beslutat om en teknisk justering av driftsbudgeten som en följd av förändringen i den politiska organisationen för den nya mandatperioden. Budgetmedel har omfördelats mellan nämnderna, den totala budgetramen påverkas ej.

Tabellen nedan innehåller Investeringar per huvudprojekt där budget förändrats under året. Förändring kan vara att budgeten överförts mellan år 2022 och 2023, överföring mellan investeringar mellan nämnder eller överföring av investeringar inom nämnd.

HuvudProjekt Investeringar	Ursprunglig Budget 2023	Överföring 2022-->2023	Överföring mellan nämnder	Överföring inom nämnd	S:a invbudget
Närvärme	2 000 000	3 000 000	0	0	5 000 000
Ekebyhovs slott växthus	1 000 000	4 947 000	0	0	5 947 000
Verksamhetsanpassningar	3 000 000	0	0	-200 000	2 800 000
Träkvista ungdomsgård renov.	2 800 000	379 000	0	2 000 000	5 179 000
Sundby storköksrenovering	0	0	0	11 000 000	11 000 000
Ekendal renovering	0	0	0	11 000 000	11 000 000
Pav. Omkläd. Ekerö Ridcenter	0	0	0	2 000 000	2 000 000
Inre yttre reno förskola/skola	14 500 000	2 607 000	0	-2 200 000	14 907 000
Övrig	3 500 000	1 000 000	0	-3 000 000	1 500 000
Teknik- och Energi	11 550 000	0	0	-2 000 000	9 550 000
Säkerhet	4 000 000	1 000 000	0	0	5 000 000
Idrottsanläggningar	8 300 000	0	0	-800 000	7 500 000
Spontanyta	6 000 000	0	300 000	0	6 300 000
Övriga fastigheter renov.	5 000 000	0	2 000 000	-2 000 000	5 000 000
Ekebyhovsskolan Bryggavägen	100 000 000	63 176 000	0	0	163 176 000
Sanduddens skola	0	117 088 000	0	0	117 088 000
Stamvägens förskola	27 254 000	4 965 000	0	0	32 219 000
Stenhamra skola (NY)	0	4 487 000	0	0	4 487 000
Stenhamra förskola	30 000 000	6 974 000	0	0	36 974 000
NEXT Ekerö	0	500 000	0	0	500 000
Drottingholms förskola	30 000 000	0	0	-29 000 000	1 000 000
Solbackens förskola	26 495 000	6 925 000	0	0	33 420 000
Badhus Träkvista	24 850 000	5 765 000	0	22 000 000	52 615 000
Solceller	3 000 000	1 500 000	0	0	4 500 000
Stenhamra skola paviljong	0	1 174 000	5 000 000	0	6 174 000
Matproduktion	0	9 066 000	0	-9 000 000	66 000
Tappsunds förskola	34 000 000	12 824 000	0	0	46 824 000
Träkvistavallen utemiljö	0	432 000	9 500 000	0	9 932 000
Ekebyhovs slott flera byggn	0	226 000	0	0	226 000
Reservkraft	0	0	0	200 000	200 000
Stenhamra skola utökn.	5 000 000	0	-5 000 000	0	0
Inv. kulturlokaler	200 000	0	0	50 000	250 000
Inv. idrott och fritidsanl.	200 000	0	0	7 400	207 400
Inv. övrig verksamhet	250 000	0	0	42 600	292 600
KFN Konstnärlig gestaltning	2 800 000	2 020 000	-600 000	0	4 220 000
KFN Lokaler övrigt	300 000	0	-300 000	0	0
Träkvistavallen utemiljö	4 500 000	0	-4 500 000	0	0
Konstgräs Träkv.vallen reinv	5 000 000	0	-5 000 000	0	0
KFN IT-investering	100 000	0	0	-100 000	0
Pav. Omkläd. Ekerö Ridcenter	2 000 000	0	-2 000 000	0	0
Badhus	0	6 265 000	0	0	6 265 000
Ekerö Strand exploatering	31 600 000	407 000	600 000	0	32 607 000
Träkvista Torg exploatering	20 000 000	4 738 000	0	0	24 738 000

Not 2 – Uppskattningar och bedömningar

Kommunalekonomisk utjämning

Skatteverket informerade 2023-02-01, Sveriges kommuner och regioner om brister i kommunalekonomisk utjämning. Konsekvenser för Ekerö kommun är att kostnadsutjämningsbidraget för 2022 påverkades positivt med 138 637 kronor. RKR:s rekommendation var att beloppet ska bokföras på år 2022. Ekerö kommun beaktade väsentlighetsprincipen och beloppet har bokförts på 2023 i samband med Skatteverkets likvidreglering.

Twister

Det finns pågående tvist och en befarad kundförlust har reserverats.

Korrigerig not 25 sammanställd redovisning

Noten har uppdaterats för föregående år. Fastighetsinteckning 12,6 mnkr för Ekerö Bostäder AB har inkluderats i noten.

Jämförelsestörande poster

Kommunens realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar redovisas som jämförelsestörande poster då dessa sällan är förekommande. Jämförelsestörande poster för perioden uppgår till 1,9 mnkr och avser 0,5 mnkr försäljning av fastigheter, samt periodiserad reavinst vid försäljning av Ekebyhovsskolan 1,4 mnkr. Periodens resultat har härmed förbättras med 1,9 mnkr.

Intäkter

Kommunen har inga tomträtter, endast arrenden eller övriga nyttjanderätter.

Generella statsbidrag

Samtliga generella statsbidrag är redovisade enligt rekommendationen från RKR. Belopp som avser generella statsbidrag för 2024 uppgår till 1 498 735 kronor har periodiserats på konto 1799 och inte som en förutbetalad intäkt på balansräkningens skuldsida. Saldot för 2024 Redovisas under not 17 medan föregående års saldo finns under not 23.

Derivat och säkringsinstrument

Som en del av Ekerö kommuns ränteriskhantering ingår att säkringsinstrumenten kan ersättas eller överflyttas till andra säkringsinstrument med syfte att åstadkomma en jämn och stabil räntekostnad över tiden. Det är sannolikt att framtida betalningar av rörlig ränta uppstår vid refinansiering av aktuell skuld.

Ränteswappar med nominellt belopp 65 mnkr har ett marknadsvärde på 1,3 mnkr. Marknadsvärdet beräknas genom Kommuninvest verktyg KI finans. Räntekupongerna på ränteswapparna redovisas löpande i resultaträkningen som en del av kommunens räntekostnader med hänsyn tagen till periodisering av upplupen ränta. Ekerö kommun har inga valutarisker. Ekerö kommun har inga finansiella placeringar.

NOTER tkr	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Not 3. Verksamhetens intäkter				
Taxor och Avgifter	111 317	114 314	111 317	114 314
Hyror och arrenden	39 058	41 702	119 862	131 568
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	143 916	153 572	143 916	153 572
Offentliga bidrag (Investeringar)	1 221	400	1 221	400
EU bidrag	4 368	6 372	4 368	6 372
Övriga bidrag	4 374	190	4 374	6 750
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	53 165	50 774	58 734	54 304
Försäljning mark	3 020	2 700	3 020	2 700
Intäkter från exploateringsverksamhet	1 690	59 177	4 710	59 177
Övriga intäkter	7 247	10 762	7 315	10 762
S:a verksamhetens intäkter	369 375	439 963	458 836	539 919
Jämförelsestörande intäkter				
Realisationsvinster på anläggningstillg. se not 26	25 541	1 926	25 541	1 926
Jämförelsestörande finansiell intäkt				
Försäljningsintäkter	0	0	0	0
<i>Jämförelsestörande finansiell intäkt redovisas på egen rad under finansiella intäkter</i>				
Not 4. Verksamhetens kostnader				
Köp av verksamhet	-645 195	-677 956	-645 195	-677 956
Lokaler och markhyror	-46 705	-49 671	-46 705	-51 736
Lämnade bidrag	-64 873	-55 419	-64 873	-55 419
Personalkostnader exkl. pensionskostnader	-894 991	-937 716	-910 097	-950 186
Pensionskostnader	-78 449	-129 291	-80 051	-133 478
Realisationsförluster och utrangeringar	-6 327	-3 178	-6 327	-3 178
Inköp av material och övrig kost	-314 587	-375 073	-360 566	-416 544
Inköp av tjänster	-92 040	-88 201	-95 459	-92 795
Anskaffingskostnad sålda exploateringsfastigheter	-858	-670	-858	-670
Bolagsskatt	-	-	-276	-2 631
Övriga verksamhetskostnader	-10 977	-12 431	-2 452	-3 322
S:a verksamhetens kostnader	-2 155 002	-2 329 606	-2 212 859	-2 387 915
<i>Varav revisionskostnader finansiella rapporter</i>	<i>-145</i>	<i>-265</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Not 5. Av- och nedskrivningar				
Avskrivning immateriella tillgångar	-51	0	-51	0
Avskrivning materiella tillgångar	-77 397	-84 725	-98 883	-107 326
Avskrivning maskiner och inventarier	-8 763	-9 576	-8 984	-9 754
Nedskrivning/återföring byggnader och anläggningar	-1 270	0	-1 270	0
S:a av- och nedskrivningar	-87 481	-94 301	-109 188	-117 080
<i>Se även not 10, 11 och 12</i>				
Not 6. Skatteintäkter				
Preliminära skatteintäkter	1 710 645	1 856 832	1 710 645	1 856 832
Slutavräkning 2020	2	-	2	-
Slutavräkning 2021	9 207	13	9 207	13
Preliminär slutavräkning 2022	34 028	7 555	34 028	7 555
Preliminär slutavräkning 2023	-	22 929	-	22 929
Övriga skatteintäkter	-	-	-	-
S:a kommunalskatteintäkter	1 753 882	1 887 330	1 753 882	1 887 330

NOTER tkr	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Not 6. Skatteintäkter				
<i>Avräkningsbelopp per invånare</i>				
Preliminär slutavräkning 2021	319	-	319	-
Preliminär slutavräkning 2022	1 171	780	1 171	780
Preliminär slutavräkning 2023	-	226	-	226
Not 7. Generella statsbidrag och utjämning				
Utjämningsbidrag LSS	43 467	30 980	43 467	30 980
Inkomstutjämning	-135 909	-179 326	-135 909	-179 326
Införandebidrag	-	-	-	-
Kostnadsutjämning	117 863	137 364	117 863	137 364
Regleringsbidrag/-avgift	80 216	68 054	80 216	68 054
Skolmiljarden	5 240	-	5 240	-
God Vård och omsorg	-	-	-	-
Minskad andel timanställda	5 482	9 398	5 482	9 398
Ökad bemanning sjuksköterskor	1 249	2 697	1 249	2 697
VFU Sjuksköterskor	-	380	-	380
Öka specialistundersköterskekompetens	-	569	-	569
Tillfälligt stöd ökade finansiella kostnader	585	-	585	-
Tillfälligt stöd Ukraina	664	1 137	664	1 137
Kommunal fastighetsavgift	71 421	75 647	71 421	75 647
S:a Generella bidrag och utjämning	190 277	146 900	190 277	146 900
Not 8. Finansiella intäkter				
Utdelning från koncernföretag	90	0	-	-
Borgensavgifter	1 743	2 042	325	580
Utdelning på aktier och andelar	952	0	952	2
Ränteintäkter	477	4 187	712	5 334
Övriga finansiella intäkter	161	50	161	50
S:a finansiella intäkter	3 424	6 279	2 150	5 966
Not 9. Finansiella kostnader				
Räntekostnader	-4 392	-23 682	-13 485	-41 331
Övriga finansiella kostnader	-485	-19	-498	-19
Finansiell kostnad, förändring pensionsavsättningar	-6 766	-30 000	-6 766	-30 000
S:a finansiella kostnader	-11 643	-53 701	-20 749	-71 350
Genomsnittlig upplåningsränta efter räntesäkring	1,12%	2,96%		
Genomsnittlig upplåningsränta före räntesäkring	1,13%	3,23%		
Räntesäkring har påverkat finansiella kostnader (tkr)	-284	-457		
Not 10. Immateriella anläggningstillgångar				
<i>Förvärvade immateriella anläggningar</i>				
Ingående anskaffningsvärde	5 684	2 577	5 684	2 577
Årets utrangeringar	-3 108	0	-3 108	0
Utgående anskaffningsvärde	2 577	2 577	2 577	2 577
Ingående ack. avskrivningar	-5 633	-2 577	-5 633	-2 577
Årets utrangeringar	3 108	0	3 108	0
Årets avskrivningar	-51	0	-51	0
Utgående ack. Avskrivningar	-2 577	-2 577	-2 577	-2 577
Utgående redovisat värde	0	0	0	0
<i>Genomsnittlig nyttjandetid</i>	<i>0 år</i>	<i>0 år</i>		
<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar avsedda för stadigvarande bruk och anskaffningsvärde > 1 prisbasbelopp. Samtliga immateriella tillgångar är förvärvade.</i>				

NOTER tkr	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Not 11. Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	2 031 724	2 038 613	3 021 732	3 045 802
Aktiveringar	91 032	583 492	104 762	646 234
Investeringar	0	0	1 155	1 645
Försäljningar	-44 280	-3	-44 752	-3
Utrangeringar	-39 158	-13 527	-39 158	-14 607
Överföringar - korrigeringar	-704	0	2 063	2 824
Utgående anskaffningsvärde	2 038 613	2 608 575	3 045 802	3 681 895
Ingående ack. avskrivningar	-782 382	-808 499	-994 485	-1 041 747
Försäljningar	22 481	0	22 481	0
Utrangeringar	33 644	10 355	33 986	10 957
Utrangeringar tidigare nedskrivning	-4 845	0	-4 845	0
Överföringar - korrigeringar	0	0	0	-3
Årets avskrivningar	-77 397	-84 726	-98 884	-107 326
Utgående ack. Avskrivningar	-808 499	-882 869	-1 041 747	-1 138 118
Ingående ack. nedskrivningar	-5 909	-2 334	-5 909	-2 334
Utrangeringar	4 845	0	4 845	0
Årets nedskrivningar	-1 270	0	-1 270	0
Utgående ack. Nedskrivningar	-2 334	-2 334	-2 334	-2 334
Utgående redovisat värde	1 227 780	1 723 372	2 001 721	2 541 442
<i>Genomsnittlig nyttjandetid</i>	<i>25,0 år</i>	<i>25,8 år</i>		
<i>Ingen indikation ger anledning till en prövning av tidigare nedskrivning.</i>				
Taxeringsvärde mark och byggnad				
Lantbruksenhet	4 546	26 688	4 546	26 688
Småhus	3 410	6 411	3 410	6 411
Hyreshus bostäder	15 430	29 046	1 179 053	1 192 669
Tomt för småhus, småhus under uppförande	2 824	2 713	2 824	2 713
Tomt för hyreshus, bostäder under uppförande	0	958	0	958
Hyreshus lokaler	17 274	26 821	67 373	76 920
Industrienhet tomtmark	4	788	8 604	9 388
S:a taxeringsvärde mark och byggnad	43 488	93 425	1 265 810	1 315 747
Not 12. Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	89 490	88 895	92 102	91 514
Aktiveringar	9 827	15 786	9 827	15 786
Investering	0	0	7	0
Försäljningar	-783	0	-783	0
Utrangeringar	-9 639	-1 703	-9 639	-2 257
Överföringar - korrigeringar	0	0	0	0
Utgående anskaffningsvärde	88 895	102 978	91 514	105 042
Ingående ack. avskrivningar	-55 372	-54 938	-57 170	-56 955
Försäljningar	369	0	369	0
Utrangeringar	8 828	1 697	8 829	2 228
Överföringar - korrigeringar	0	0	0	0
Årets avskrivningar	-8 763	-9 576	-8 983	-9 754
Utgående ack. Avskrivningar	-54 938	-62 816	-56 955	-64 481
Utgående redovisat värde	33 958	40 161	34 559	40 562
<i>Genomsnittlig nyttjandetid</i>	<i>6,9 år</i>	<i>6,9 år</i>		

NOTER tkr	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Not 13. Övriga materiella anläggningstillgångar				
<i>Pågående, ny och till- och ombyggnad</i>				
Redovisat vid värde vid årets början	211 190	458 398	219 129	519 571
Investeringar	362 666	442 942	432 397	466 391
Gåvor	706	0	706	0
Aktivering av investeringsprojekt	-100 858	-599 278	-117 356	-664 844
Korrigerig tidigare års investeringar	-15 306	-1 053	-15 306	-1 133
Redovisat värde vid årets slut	458 398	301 009	519 571	319 985
Not 14. Finansiella anläggningstillgångar				
<i>Aktier och andelar</i>				
AB Ekerö Bostäder, 556519-3645	4 600	4 600	0	0
Ekerö Solör Bioenergi AB	875	875	0	0
Aktieägartillskott Ekerö Solör Bioenergi AB	5 146	5 146	0	0
Roslagsvatten AB	1 437	1 437	1 437	1 437
Ekerövatten AB	1	1	1	1
Summa aktier och andelar koncernföretag	12 060	12 060	1 438	1 438
Kommuninvest	31 139	33 970	31 139	33 970
Stockholmsregionens Försäkring AB	2 430	2 430	2 430	2 430
Stockholms Läns Företagarförening	1	1	1	1
Kommunsamköp AB	1	1	1	1
FöreningsSparbanken AB	1	1	1	1
Föreningen Folkets Hus i Färentuna	5	5	5	5
Inera AB	43	43	43	43
HBV	-	-	40	40
S:a aktier och andelar övriga	33 619	36 450	33 660	36 491
Förutbetalad leasing	-	-	0	210
Bostadsrätter	495	495	639	639
S:a finansiella anläggningstillgångar	46 174	49 005	35 737	38 778
<i>Ekerö Solör Bioenergi AB har ingen finansiell leasing, endast operationell leasing. Ekerö kommun har inga finansiella placeringar.</i>				
Not 15. Bidrag till infrastruktur				
<i>Bidrag till statlig infrastruktur</i>				
IB Medfinansiering till väg 261	35 531	32 931	35 531	32 931
Årets upplösning	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600
UB Bidrag till statlig infrastruktur	32 931	30 331	32 931	30 331
<i>Medfinansiering till väg 261 uppgick till 65 mnkr och periodiseras över 25 år, ingen klausul om indexuppräknig i avtalet.</i>				
Not 16. Förråd, lager och exploateringsfastigheter				
Lager	0	0	294	452
Tomter till försäljning	1 333	663	1 333	663
VA Ekerö Strand	882	0	882	0
VA Träkvista torg	0	10 000	0	10 000
S:a Förråd, lager och exploateringsfastigheter	2 215	10 663	2 509	11 115

NOTER tkr	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Not 17. Fordringar				
Kundfordringar	35 170	54 329	31 629	49 135
Statsbidragsfordringar	29 961	28 575	29 961	28 575
Kommunalskattefordringar	146 028	142 199	146 028	142 199
Kortfristig placering	0	0	0	20 000
Övriga kortfristiga fordringar	1 700	1 646	2 147	8 526
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	62 239	33 687	66 951	33 687
varav riktade statsbidrag och kostandsersättningar	9 695	9 348	9 695	9 348
varav generella statsbidrag se även not 23	-	-1 499	-	-1 499
S:a kortfristiga fordringar	275 098	260 436	276 715	282 122
Not 18. Kassa och bank				
Plusgirot/bankgirot och kassaskåp	30	23	30	23
Ica	885	512	885	512
Nordea	39 125	6 519	79 340	34 613
Nordea Swish	0	800	0	800
Företagskonto	-	-	773	15
S:a kassa och bank	40 040	7 854	81 028	35 963
Not 19. Eget kapital				
Årets resultat	88 373	4 791	87 890	5 695
Resultatutjämningsreserv	89 400	89 400	89 400	89 400
Övrigt eget kapital	743 601	831 974	817 198	905 540
UB eget kapital	921 374	926 165	994 488	1 000 635
Balansenhet Avfallsverksamhet				
IB eget kapital	2 991	7 735	-	-
Periodens resultat	4 744	4 795	-	-
Omfört till/från förutbetalda intäkt ¹ .	7 735	12 530	-	-
¹ Överuttag av bruksavgifter, återförs till avfallskollektivet inom en tre års period.				
Not 20. Avsättningar pensioner och liknande förpliktelser				
<i>Årets förändring avsättning pensioner inkl. särskild löneskatt</i>				
Ingående avsättning	264 693	276 625	264 693	276 625
Nyintjänad pension	9 895	34 632	9 895	34 632
Ränte och basbeloppsuppräknig	5 252	21 206	5 252	21 206
Särskild avtalspension	47	486	47	486
Övrig post	1 382	3 981	1 382	3 981
Årets utbetalningar	-6 974	-7 744	-6 974	-7 744
Förändring löneskatt	2 329	12 752	2 329	12 752
S:a utgående avsättning	276 625	341 936	276 625	341 936
Aktualiseringsgrad	97%	97%		
Not 21. Övriga avsättningar				
Övrig avsättning	0	0	0	0
Uppskjuten skatt	-	-	8 430	10 211
S:a övriga avsättningar	0	0	8 430	10 211
S:a totala avsättningar	276 625	341 936	285 055	352 147
Not 22. Långfristiga skulder				
Ingående låneskuld	354 750	564 550	1 053 004	1 302 120
Lån med förfall inom 12 månader	-200 000	-240 000	-298 083	-484 995
Nyupplåning under året	385 000	305 000	767 999	422 350
Årets amorteringar	-175 200	-65 200	-518 883	-163 283
S:a låneskuld	364 550	564 350	1 004 037	1 076 192

NOTER tkr	Kommunen		Koncernen																
	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023															
Not 22. Långfristiga skulder																			
Genomsnittlig upplåningsränta 2,96%																			
Genomsnittlig upplåningsränta exkl. derivat 3,23%																			
Genomsnittlig räntebindningstid 1,7 år inklusive derivat och 1,66 år exklusive derivat.																			
Genomsnittlig kapitalbindningstid 1,91 år.																			
Derivat har positivt marknadsvärde 1,3 mnkr																			
Kommunens derivat på balansdagen uppgår till 65 mnkr .																			
Derivat utgör 0,5 mnkr av Ekerö kommuns finansiella kostnader.																			
Derivat utgör 2,4 mnkr av Ekerö kommuns finansiella intäkter.																			
<table border="1"> <caption>Data for Not 22. Långfristiga skulder - Bar Chart</caption> <thead> <tr> <th>Period</th> <th>Räntebindning</th> <th>Kapitalbindning</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0-1 År</td> <td>~330 000</td> <td>~240 000</td> </tr> <tr> <td>1-2 År</td> <td>~230 000</td> <td>~250 000</td> </tr> <tr> <td>2-3 År</td> <td>~120 000</td> <td>~190 000</td> </tr> <tr> <td>3-4 År</td> <td>~110 000</td> <td>~110 000</td> </tr> </tbody> </table>					Period	Räntebindning	Kapitalbindning	0-1 År	~330 000	~240 000	1-2 År	~230 000	~250 000	2-3 År	~120 000	~190 000	3-4 År	~110 000	~110 000
Period	Räntebindning	Kapitalbindning																	
0-1 År	~330 000	~240 000																	
1-2 År	~230 000	~250 000																	
2-3 År	~120 000	~190 000																	
3-4 År	~110 000	~110 000																	
Investeringsbidrag																			
IB investeringsbidrag	2 710	2 965	2 710	2 965															
Upplösning investeringsbidrag	-484	-400	-484	-400															
Årets investeringsbidrag	739	0	739	0															
S:a investeringsbidrag	2 965	2 565	2 965	2 565															
S:a långfristiga skulder	367 515	566 915	1 007 002	1 078 757															
Not 23. Kortfristiga skulder																			
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	200 000	240 000	298 083	484 995															
Leverantörsskulder	150 746	151 920	168 348	167 962															
Personalens skatter och avgifter	31 835	32 869	32 376	32 869															
- varav källskatt	14 527	14 593	14 798	14 593															
- varav arbetsgivaravgifter	17 308	18 276	17 578	18 276															
Övriga kortfristiga skulder	2 205	1 827	17 485	4 236															
Förutbetalda intäkter	29 293	20 929	38 373	26 930															
varav generella statsbidrag se även not 17	1 355	0	1 355	0															
Förutbetald intäkt för reavinst (sale and lease back) 2,8 mnkr ianspråkats 2024-2025																			
Förutbetalda hyresintäkter 1,1 mnkr ianspråkats 2024																			
Ej utfört åtagande Brunna handelsplats 1,0 mnkr																			
Överuttag Avfall 12,5 mnkr																			
Förutbetalda bidrag projekt 1,2 mnkr ianspråkats enligt nedan:																			
* Hovgården 0,1 mnkr ianspråkats 2024																			
* MSB Civilt försvar 0,4 mnkr ianspråkats 2024																			
* Stärka bibliotek 0,4 mnkr, redovisas till Statens kulurråd (eventuellt återbetalning)																			
* Kulturskolan 0,2 mnkr, ianspråkats 2024, slutredovisning 2024																			
* Läsfrämjande 0,1 mnkr, ianspråkats 2024, återredovisas 2025																			
Övrigt förutbetalda riktade statsbidrag 2,2 mnkr (Eventuellt ej använda medel återbetalas till myndighet efter beslut)																			
* Fortbildning specialpedagogik 0,1 mnkr (redovisas till Skolverket under VT24)																			
* Läromedel 0,5 mnkr (redovisas till Skolverket 2024)																			
* Erasmus 0,1 mnkr (EU projekt, kostnader under 2024)																			
* Likvärdig skola 0,1 mnkr (redovisas till Skolverket VT24)																			
* Suicidprevention 0,3 mnkr (återbetalas till StorStockholm 2024)																			
* Ungdomsmottagning 0,2 mnkr (återbetals till StorStockholm 2024)																			
* Läslyft 0,4 mnkr (Skolverket, avser år 2024)																			
* SFI 0,3 mnkr (Kostnader under 2024, redovisas till Skolverket)																			

NOTER tkr	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Not 23. Kortfristiga skulder				
Upplupna kostnader	137 000	140 270	143 560	151 767
- varav övertidsskuld	1 760	1 715	1 760	1 715
- varav upplupna löner	5 387	6 273	5 387	6 310
- varav semesterlöneskuld	33 318	33 789	33 318	34 956
- varav räntekostnader	1 105	2 988	1 105	5 385
- varav pensionskostnader	28 174	27 052	28 174	28 121
- varav särskild löneskatt	6 835	3 560	6 835	3 560
S:a kortfristiga skulder	551 079	587 815	698 226	868 759
Not 24. Pensionsförpliktelser (före 1998)				
Ingående ansvarsförbindelse inkl löneskatt	378 802	367 624	378 802	367 624
Ränte- och basbeloppsuppräknig	8 494	24 498	8 494	24 498
Ändring av försäkringstekniska grunder	0	0	0	0
Nyintjänad pension	-1 127	-711	-1 127	-711
Årets utbetalningar	-17 905	-19 350	-17 905	-19 350
Övrig post	1 543	-68	1 543	-68
Förändring av löneskatten	-2 182	1 060	-2 182	1 060
S:a pensionsförpliktelser	367 624	373 053	367 624	373 053
Not 25. Övriga ansvarsförbindelser				
<i>Borgensåtaganden</i>				
Kommunägda företag				
Roslagsvatten AB	231 400	254 100	231 400	254 100
Ekerö Bostäder AB	725 612	725 162	-	-
S:a kommunägda företag	957 012	979 262	231 400	254 100
<i>KF beslut om borgenstak för Roslagsvatten 306,2 mnkr samt 5 mnkr checkräkning och Ekerö Bostäder 760 mnkr</i>				
Ekerö kommun har ingått en solidarisk borgen såsom för sin egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga kommuner och regioner som per 2023-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmar vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtal ska ansvaret fördelas del i förhållande till storlek på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid uppskattning av den finansiella effekten av Ekerö kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2023-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige ABs totala förpliktelser till 551 907 380 712 kronor och totala tillgångar 562 022 704 021 kronor. Ekerö kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 817 942 114 kronor och andelen av totala tillgångarna uppgick till 1 851 444 614 kronor.				
Föreningar				
Övriga föreningar	0	0	193	183
Fastighetsinteckningar	0	0	12 600	12 600
Mälarö Ridklubb	18	18	18	18
S:a föreningar	18	18	12 811	12 801
S:a kommunägda bolag och föreningar	957 030	979 280	244 211	266 901

NOTER tkr	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Not 26. Leasing				
<i>Ekerö kommun, Hyresavtal som klassificeras som finansiell leasing har inte räknats om. Har ej bokförts på balansen</i>				
<i>Finansiella leasingavtal</i>				
Maskiner och inventarier				
Därav förfall inom 1 år	3 485	1 190	-	-
Därav förfall inom 1-5 år	408	3 796	-	-
Därav förfall senare än 5 år	-	-	-	-
S:a minimileaseavgifter	3 893	4 986		
Sale and leaseback				
Ekebyhovsskolan				
Försäljningspris	27 858	27 858	-	-
Bokförd reavinst innevarande år	1 328	1 448	-	-
Kommande reavinst 2024-2025	4 346	2 898	-	-
<i>Avtalsperiod senast till 2025-12-31, hyra 1 kr/år, vid utflytt efter avtalsperioden ingås nytt avtal till marknadsmässig hyra</i>				
Not 27. Justering för ej likviditetspåverkande poster				
Avskrivningar	87 481	94 301	109 188	117 080
Periodisering av bidrag till statlig infrastruktur	2 600	2 600	2 600	2 600
Övrig avsättning	-1 585	0	-1 938	1 781
Årets pensionsavsättning	9 602	52 560	9 602	52 560
Särkild löneskatt på årets pensionsavsättning	2 330	12 751	2 330	12 751
Periodiseringsfond	-	-	967	452
Investeringsbidrag	-483	-400	-483	-400
S:a justering av ej likviditetspåverkande poster	99 945	161 812	122 266	186 824
Not 28. Ökning/minskning av förråd och exploateringsfastigheter				
Ökning(-) minskning(+)				
Lager	0	0	-125	-158
Exploateringsfastigheter	3 510	-8 448	3 510	-8 448
S:a ökning/minskning av förråd och Exploateringsfasti	3 510	-8 448	3 385	-8 606
Not 29. Ökning/minskning korfristiga fordringar				
Ökning(-) minskning(+)				
Kundfordringar	-12 438	-19 159	-11 261	-17 562
Övriga fordringar	-8 276	1 440	-7 103	896
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	-75 919	32 381	-77 594	31 260
S:a ökning/minskning kortfristiga fordringar	-96 633	14 662	-95 958	14 594
Not 30. Ökning/minskning korfristiga skulder				
Ökning(+) minskning(-)				
Leverantörsskulder	23 989	1 174	31 887	-330
Checkräkningskredit	0	0	0	0
Övriga skulder	2 153	656	-298	-12 812
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-73 556	-5 094	-68 065	-3 238
S:a ökning/minskning kortfristiga skulder	-47 414	-3 264	-36 476	-16 380
Not 31. Amortering av skuld				
Ekerö Bostäder	0	0	-343 683	-98 083
Nordea	-85 000	0	-85 000	0
SEB	0	0	0	0
Handelsbanken	-200	-200	-200	-200
Kommuninvest	-90 000	-65 000	-90 000	-65 000
S:a ökning/minskning av långfristiga skulder	-175 200	-65 200	-518 883	-163 283

NOTER tkr	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Not 32. Värdepapper				
Bostadsrätter	0	0	0	0
Förändring värdepapper DB	0	0	0	-210
Kommuninvest	-2 831	-2 831	-2 831	-2 831
Ekerö Solör Bioenergi AB	0	0	0	0
S:a ökning av värdepapper	-2 831	-2 831	-2 831	-3 041
Not 33. Uppllysning om upprättade särredovisningar				
<i>Följande särredovisningar upprättas för räkenskapsåret inom kommunkoncernen</i>				
Redovisningen avser	Lagstiftning		Finns tillgänglig på/hos	
AB Ekerö Bostäder	ÅRL och BFNAR 2012:1 (K3)		ekerobostader.se	
Ekerö Solör Bioenergi AB	ÅRL och BFNAR 2016:10 (K2)			
Roslagsvatten AB	ÅRL och BFNAR 2012:1 (K3)		roslagsvatten.se	
Södertörns brandförsvarsförbund	LKBR och RKR		sbff.se	
Ekerö Vatten AB	ÅRL och BFNAR 2012:1 (K3)		roslagsvatten.se	
Not 34. Uppllysning om kostnader för Revision				
Räkenskapsrevision	145	265	-	-
Övrig revision	875	882	-	-
S:a kostnad för revision	1 020	1 147		

Driftredovisning

Koncernen

Det finns inte beslut om koncernbudget och den efterkonstrueras inte i efterhand.

Koncernens nettokostnad uppgår till 1 963 mnkr (2022; 1 838 mnkr). Ökningen mellan åren motsvarar netto 125 mnkr eller 6,8 %. Jämfört mellan åren ökar både intäkter och kostnader. Ökning av verksamhetens intäkter 81 mnkr hänförs främst till intäkter inom exploateringsverksamheten, riktade statsbidrag och hyresintäkter på bostäder. Jämförelsestörande intäkter som reavinster på markförsäljning minskade. Verksamhetens kostnader jämfört med föregående år har ökat med 183 mnkr. Kostnadsökningen är främst en konsekvens av inflationen som påverkat pensionskostnader och verksamhetsköp inom kommunens kärnverksamhet samt högre avskrivningar genom fler färdiga investeringar och personalkostnader som följd av årlig löneöversyn.

	Kommunen			Koncernen	
	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Verksamhetens intäkter	369 375	439 963	347 041	458 836	539 919
Jämförelsestörande intäkter	25 541	1 926	1 448	25 541	1 926
Verksamhetens kostnader	-2 155 002	-2 329 606	-2 195 418	-2 212 859	-2 387 915
Jämförelsestörande kostnader	0	0	0	0	0
Avskrivningar	-87 481	-94 301	-97 370	-109 188	-117 080
Verksamhetens nettokostnader	-1 847 567	-1 982 018	-1 944 299	-1 837 670	-1 963 150

Kommunen

Ekerö kommuns nettokostnad uppgår till 1 982 mnkr (2022: 1 847 mnkr). Ökningen motsvarar 134 mnkr eller 7,2 % och är effekt av att kostnaderna i absoluta tal ökar mer än intäkterna. Intäktsförändringen 47 mnkr är främst intäkter i exploateringsverksamheten, högre intäkter för riktade statsbidrag, högre taxor och avgifter samt lägre reavinst från försäljningar.

Sammantaget ökar kostnaderna med 181 mnkr. Kostnader i samband med exploatering av Tråkvista torg och Ekerö strand samt reservering för osäker kundfordran är enskild största förändringen jämfört med föregående år. Inflation men även volymförändringar och förnyade upphandlingar av tjänster har haft stor påverkan på förändring av kommunens pensionskostnad 51 mnkr och verksamhetsköp 33 mnkr inom förskola/skola och omsorg. Avskrivningar ökar till följd av fler ianspråkta investeringar.

Jämfört med kommunfullmäktiges beslut om den totala budgeten för verksamhetens nettokostnad 1 944 mnkr är utfallet 38 mnkr, 1,9 %, högre. Exploateringsverksamheten svarar för utfall nettokostnad 25 mnkr, negativ avvikelse 51 mnkr jämfört budgeterad nettointäkt 25,9 mnkr.

I den följande tabellen presenteras verksamhetens utfall för föregående år, innevarande år och nettobudget. Utfall är bruttoredovisade.

I jämförelsen av utfall 2023 och 2022 har utfall 2022 beaktat förändrad politisk organisation 2023. Utfall 2022 i tekniska nämnden har inordnats kommunstyrelsen exklusive kostnad för den politiska nämnden som är inordnad titel central politisk organisation.

(tkr, inkl interna transaktioner)	Utfall 2022			Utfall 2023			Budget		Avvikelse 2023		Netto förändring 2023 jmf 2022	
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto					
Kommunstyrelse	587 053	-830 328	-243 275	633 316	-919 167	-285 850	-267 535	-18 315	-6,4%	-42 575	-18%	
KS - Exploatering	62 582	-74 851	-12 269	85 875	-111 182	-25 307	25 920	-51 227	-202,4%	-13 038	-106%	
KS - Fastighetsförsäljningar	1 413	-6 027	-4 614	1 926	0	1 926	1 448	478	-24,8%	6 540	142%	
Barn- och utbildningsnämnd	722 877	-1 653 866	-930 989	730 791	-1 683 305	-952 514	-973 650	21 136	2,2%	-21 525	-2%	
Socialnämnd	226 026	-780 191	-554 165	234 716	-827 229	-592 514	-601 605	9 091	1,5%	-38 349	-7%	
Kultur- och fritidsnämnd	24 042	-95 823	-71 781	26 482	-123 030	-96 549	-96 180	-369	-0,4%	-24 768	-35%	
Byggnadsnämnd	13 401	-19 837	-6 436	10 362	-18 941	-8 580	-7 980	-600	-7,0%	-2 144	-33%	
Miljönämnd	5 537	-10 298	-4 760	5 489	-10 084	-4 595	-4 340	-255	-5,5%	166	3%	
Central politisk organisation	995	-16 996	-16 001	488	-15 074	-14 586	-16 325	1 739	11,9%	1 415	9%	
Revision	7	-1 027	-1 020	4	-1 151	-1 147	-1 130	-17	-1,4%	-126	-12%	
Överförmyndare	21	-2 277	-2 257	54	-2 325	-2 271	-2 950	679	29,9%	-14	-1%	
Justering fin. poster verksamheten			1	-50	19	-32	28	-60				
Verksamhetens resultat	1 643 954	-3 491 521	-1 847 567	1 729 453	-3 711 470	-1 982 018	-1 944 299	-37 720	-1,9%	-134 419	-7%	
Avgår interna poster	1 249 038	-1 249 038	0	1 287 564	-1 287 564	0						
Avgår avskrivningar		-87 481	-87 481		-94 301	-94 301						
Verksamhetens intäkter och kostnader	394 916	-2 155 002	-1 760 086	441 889	-2 329 606	-1 887 717						

Nettokostnad per nämnd, utfall 2023 jämfört med budget

- **Kommunstyrelsen;** Årets utfall 285,9 mnkr för kommunstyrelse- och stadsbyggnadsförvaltningens verksamheter resulterar i underskott 18,3 mnkr jämfört med budget. Stadsbyggnadsförvaltningens negativa avvikelse 22,8 mnkr avser framförallt marksanering av nya Ekebyhovsskolan 15,3 mnkr och ökade kostnader för externt inhyrda lokaler 9,7 mnkr. Lägre avskrivningar och återhållsamhet inom flera områden har till viss del kompensera kostnadsöverdraget. Kommunstyrelseförvaltningens verksamheter visar överskott med 2 mnkr. Främst kopplat till tillfälliga uppdraget enligt massflyktsdirektivet.
- **Kommunstyrelsen exploateringsverksamhet;** Nettokostnad 25,3 mnkr är ett underskott med 51,2 mnkr jämfört budget. Avvikelsen hänförs till marksanering i samband med utbyggnad av gata, park och ledningsbyggnader och avser projekten Ekerö Strand och Träckvista torg. Genom slutna exploateringsavtal har kommunen rätt att ta ut ersättning från exploatören för de anläggningar som kommun uppför inom exploateringsområdet. Till följd av brister i projektering föreligger också risk att kommunen ej får full ersättning för uppförda anläggningar inom gata, park och VA från exploatören.
- **Barn och utbildningsnämnden;** Resultat nettokostnad 952,5 mnkr vilket är en positiv avvikelse med 21,1 mnkr jämfört budget. Förvaltningen centralt redovisar överskott 19,9 mnkr. Bestående av högre statsbidrag 16,2 och av högre belopp barnomsorgsavgifter samtidigt som färre barn och elever i verksamheten innebar lägre kostnader. Kommunala skolor och förskolor har underskott 4,1 mnkr, främst en följd av färre barn och elever i verksamheten. Övriga verksamheter som centrum för vuxenutbildning och gymnasium samt matproduktion redovisar tillsammans överskott 5,3 mnkr.
- **Socialnämnden;** Årets utfall 592,5 mnkr är 9,1 mnkr lägre än budget. Högre intäkter 21,5 mnkr än budgeterat i och med mer statsbidrag inom äldreomsorgen och genom försäljning av platser på vård- och omsorgsboende till andra kommuner. Kostnaderna överstiger budget med 12,4 mnkr och är i huvudsak relaterat bidrag till privata utförare inom äldreomsorgen.
- **Kultur och fritidsnämnden;** Årets nettokostnad är 0,4 mnkr högre än budgeten. I utfallet ingår lokalhyra för en föreningslokal som inte var beaktad i budgeten. Förvaltning centralt inklusive nämnd överskott 0,6 mnkr. Enheterna går med underskott 1 mnkr. Underskott finns inom enheten för idrottsanläggningar och fritid och Ekebyhovs slott. Samtidigt som bibliotek, kulturskola, kulturlokaler, ungdomsverksamheten och badhuset visar på ett överskott. Badhuset invigdes under året och utfallet är inte driftkostnad för helår.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är kommunens ledande organ och har ett särskilt ansvar för kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Till kommunstyrelsens stöd finns förvaltningen med kommundirektören och övrig tjänstepersonsorganisation. Förvaltningen svarar för stöd till den politiska organisationen samt ledning och administration för hela den kommunala förvaltningsorganisationen och har expertkompetens. Utöver förvaltningen finns utifrån kommunstyrelsens ansvar ett flertal budgettitlar.

Kommunstyrelsen har även ansvar för den översiktliga planeringen av användningen av mark och vatten, arbetet med att initiera, utarbeta och hantera detaljplaner och tillhandahålla grundläggande geografisk information. Som följd av förändrad politisk nämndsorganisation år 2023 ansvarar kommunstyrelsen för uppgifter inom områden för förvaltning, drift och underhåll av kommunens mark, fastigheter, lokaler, parker, allmän platsmark, avfallsverksamhet, gator, vägar och teknisk förvaltning av kommunägda fastigheter för kultur- och fritidsverksamhet samt idrottsanläggningar. Men även ny- on- och tillbyggnad av kommunens fastigheter och anläggningar. Till kommunstyrelsens stöd för detta uppdrag finns miljö- och stadsbyggnadschef och övriga tjänstepersoner inom stadsbyggnadsförvaltningen. Under 2023 inordnas hela stadsbyggnadsförvaltningen, exklusive del relaterat byggnadsnämnden och miljönämnden ansvar, inom styrelsen.

Måluppfyllelse

Kommunstyrelsen beslutade i maj 2023 om åtta verksamhetsmål för mandatperioden med till målen tillhörande indikatorer för bedömning av måluppfyllelse. Målen spänner över olika områden såsom trygghet, hållbarhet, tillgänglighet, näringslivsvänlighet och miljöskydd.

Mål 1: Ekerö ska ge en trygg småstadskänsla och vara en bra plats att bo och leva på.

Mål 2: Kommunen ska ha en långsiktig mark- och planberedskap för olika behov.

Mål 3: Kommunen ska ha en hållbar tillväxt i god samverkan med omgivande natur och en varierad, småskalig bebyggelse.

Mål 4: Det ska vara möjligt att resa på ett framkomligt och miljövänligt sätt till, från och på våra öar.

Mål 5: Ekerö kommun har god beredskap att upprätthålla det civila samhället och vår samhällsviktiga verksamhet vid krig, kris, klimatförändringar samt hot mot informationssäkerheten.

Mål 6: Ekerö är en av Sveriges mest företagsvänliga kommuner.

Mål 7: Ekerö har en klimatsmart och hållbar planering och drift av kommunen.

Mål 8: Mälaren ska vara ren och frisk och Ekerö ska fortsätta vara Stockholms gröna lunga.

Till målen kopplas nio utvecklingsuppdrag som syftar till att förstärka kommunens arbete inom dessa områden. Sammanfattningen av kommunstyrelsens uppföljning av politiska mål och utvecklingsuppdrag för år 2023 visar att kommunen arbetar aktivt med att uppnå målen.

Utifrån endast indikatorerna för bedömning av måluppfyllelse är mål 1 uppnått för år 2023 då nöjdheten i SCB undersökning ökat om att kommunen är en bra plats att bo och leva på och om skötseln av kommunens utomhusmiljöer även då den tredje indikatorn för ökad trygghet avser genomförda aktiviteter. Mål 3 vilar även på indikatorn om bra plats och leva på och visar positiv utveckling under 2023 Utifrån indikatorn om ökat antal antagna detaljplaner är mål 2 inte uppnått under 2023. Mål 4 är inte uppnått under 2023 utifrån att SCB undersökningen visar på en tillbakagång i nöjdheten avseende utbud av gång- och cykelvägar samt utbud av pendlarparkeringar. Övriga mål är utifrån indikatorerna delvis uppfyllda under 2023. Exempelvis är grundläggande för att uppnå mål 5 den risk- och sårbarhetsanalysen som genomfördes 2023 men där en indikator för måluppfyllelse är genomförd och den andra utgår från nollmätning 2023.

Prognos för att uppnå målen innan utgången av 2026, utifrån indikatorernas utveckling och samlad bedömning av effekt av utvecklingsuppdrag och andra aktiviteter, är att med fortsatt fokus på frågorna kan mätområden med positiv utveckling under 2023 bibehållas eller förbättras. Exempelvis bedöms mål 7 utifrån indikatorn om fossilfri el och uppvärmning av kommunens fastigheter att komma att uppnås utifrån nuläge och pågående arbete, samtidigt saknas idag aktuell data för den andra till målet tillhörande indikatorn, men som kommer att tillgängliggöras under hösten 2024.

Prioriterade uppdrag och satsningar

Kommunstyrelseförvaltningen

I och med omvärlden med cyberhot som en del av vardagen ställs högre krav på säkerhet och övervakning dygnet runt av IT-miljön. Arbetet för att förbättra kommunens IT- och informationssäkerhet och beredskap mot cyberattacker har under året fortskridit och en strategi har arbetats fram för omställning till tillgänglig och säker IT 24/7 365 dagar om året vilket också kräver mer resurser.

Ett stort fokus under året har varit RSA-arbetet (Risk och sårbarhetsanalysarbete). RSA-arbetet kommer ligga till grund för det fortsatta arbetet med att utveckla beredskapen inom alla förvaltningar.

Stadsbyggnadsförvaltningen

Flera stora kommunövergripande dokument har prioriterats under året; Avfallsplanen, strukturplan Ekebyhovsdalen, stråkstudie för Bryggavägen, framtagande av ny VA-plan med vattentjänstplan (vatten och avlopp) samt FÖP (Fördjupad översiktsplan) för södra Färingsö. Utredningen om huvudmannaskap för allmän platsmark har påbörjats under året.

Ekonomi och verksamhet

Kommunstyrelsen som helhet visar för år 2023 en sammanlagd nettokostnad på 309,2 mnkr. I förhållande till årets budget 240,2 mnkr en negativ avvikelse med 69,1 mnkr. Den negativa avvikelsen kan framförallt hänvisas till att 2023 års exploateringsverksamhet utföll med en nettokostnad om 25,3 mnkr och är jämfört budgeterad nettointäkt 25,9 mnkr en avvikelse med 51,2 mnkr. Kostnader för ej budgeterad marksanering och ökade kostnader för externt inhyrda lokaler belastar stadsbyggnadsförvaltningen vars utfall är 22,8 mnkr utöver budget. Underskotten möts i viss mån upp av positiv avvikelse för kommunstyrelsens övriga budgettitlar 2,5 mnkr och kommunstyrelseförvaltningen 2 mnkr.

Exkluderas exploateringsverksamheten och fastighetsförsäljningar är kommunstyrelsens verksamhetskostnad 285,9 mnkr, negativ avvikelse 18,3 mnkr jämfört budget.

Kommunstyrelsen har under året haft fortsatt ansvar för mottagande av flyktingar från Ukraina enligt massflyktsdirektivet. Kommunens anvisningstal är 87, per december var 46 vuxna och 36 barn bosatta i kommunen. Statsbidraget har under året överstigit kostnaderna för uppdraget, överskott 2,7 mnkr.

Kommunstyrelseförvaltningen

Kommunstyrelseförvaltningens utfall år 2023 uppgår till 116,5 mnkr. Jämfört årets budget 118,4 mnkr ger det ett överskott på knappt 2 mnkr. I den positiva avvikelsen återfinns ett överskott (2,7 mnkr) kopplat till det tillfälliga uppdraget enligt massflyktsdirektivet. Exkluderas den posten visar den ordinarie verksamheten underskott 0,8 mnkr.

Årets intäkter uppnår 12,2 mnkr, knappt 1 mnkr mer än beräknat i budget. Merparten av intäkterna består av statsbidrag från Migrationsverket, MSB – Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Socialstyrelsen. Resterande består av ersättning från kommunens bostadsbolag enligt avtal, interna transaktioner

mellan förvaltningar och engångsersättningar i samband med bilar vars leasingperiod gått ut och sålts till ett högre värde än bilarnas restvärde.

Bruttokostnad 128,7 mnkr (jämfört föregående år 125,3 mnkr), drygt 1 mnkr under budget och avser kostnader för medarbetare vid förvaltningen, internhyror och omkostnader för kommunhus och ett antal andra lokaler för kommunens övriga förvaltningars administration och ledning, gemensam övergripande facklig verksamhet, driftkostnader för kommunens IT-infrastruktur, den kommunala organisationens gemensamma kontaktcenter Ekerö Direkt, kommunens arbete med civilt försvar, säkerhet och samordning av informationssäkerhet samt övriga kostnader relaterat till personalen och ledning och stöd till den kommunala organisationen samt köp av tjänster som utförts av andra än kommunanställda.

Kommunstyrelsen - Stadsbyggnadsförvaltning

Stadsbyggnadsförvaltningens utfall inom kommunstyrelsen uppgår till 85,3 mnkr. Jämfört årets budget 62,5 mnkr ger det ett underskott på 22,8 mnkr. Den negativa avvikelserna är en följd av driftkostnader för marksanering vid byggandet av nya Ekebyhovsskolan på 15,3 mnkr och ökade kostnader för externt inhyrda lokaler 9,7 mnkr.

Årets intäkter uppgår till 256,6 mnkr vilket är 4,3 mnkr över budget. Merparten av intäkterna består av internhyror 230,2 mnkr och övriga intäkter utgörs till största delen av externa hyror 26,4 mnkr.

Bruttokostnaden uppgår till 341,9 mnkr (föregående år 310,6 mnkr), 27,1 mnkr över budget och avser kostnader för medarbetare vid förvaltningen, externt inhyrda lokaler, övriga externa kostnader, köp av huvudverksamhet och kostnader för avskrivningar och internränta, så kallade kapitaltjänstkostnader.

Exploateringsverksamhet

Verksamhetens utfall för år nettokostnad 25,3 mnkr. Jämfört budget en negativ avvikelse med 51,2 mnkr. Differens mellan budget och utfall domineras av kostnader för marksanering i samband med utbyggnad av gata, park och ledningsutbyggnader (VA, fjärrvärme, el och tele). Avvikelsen motsvarar 41 % av det totala underskottet inom exploateringsverksamheten och gäller inom projekten Ekerö strand och Träkvista torg.

Brister i projektering bidrar till 25 % av det totala underskottet inom exploateringsverksamheten. Ofullständiga geotekniska undersökningar av markförhållandena och bristande underlag i samband med upphandling pekas ut som grund för ökade kostnader i projekten.

Genom slutna exploateringsavtal har kommunen rätt att ta ut ersättning från exploatören för de anläggningar som kommun uppför inom exploateringsområdet. Till följd av brister i projektering föreligger också risk att kommunen ej får full ersättning för uppförda anläggningar inom gata, park och VA från exploatören.

Fastighetsförsäljningar

Utfallet uppgår till 1,9 mnkr. Det är 0,4 mnkr högre än årets budget och avser reavinst vid försäljning av mark.

Övriga budgettitlar inom kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens övriga budgettitlar visar ett nettoutfall på 84,1 mnkr att jämföra med budget 86,6 mnkr. Den positiva avvikelsen återfinns inom gemensamma avräkningskonton och högre intäkter inom kommunstyrelsens resurs för kommunala detaljplaner. Gemensamma avräkningskonton har en positiv avvikelse på intäktssidan med 15,7 mnkr som består främst av högre PO intäkter och kommunens elprisstöd 7,7 mnkr som utgår från förbrukning perioden oktober 2021 till september 2022. Överskottet används delvis för att möta ökade kostnader 13,7 mnkr, främst högre kostnader för pension och arbetsgivaravgifter.

Framåtblick

2024 är inte helt lätt att förutspå men det finns tecken på att inflationen går ner under året vilket sannolikt medför att kostnadsutvecklingen något stabiliseras. Det finns utmaning i att hålla budget 2024 i balans och förutsätter fortsatt arbete med kostnader och intäkter.

Det är fortsatt oroligt i världen vilket påverkar både Sverige som nation och på lokal nivå. Förmåga att planera och hantera svåra förhållanden och situationer behövs stärkas vilket kommer kräva framför allt tid från våra resurser.

Det är viktigt att hålla tempo i detaljplanearbetet och att ha kostnadskontroll över exploateringsprojekt.

Byggkonjunkturen är mycket ofördelaktig just nu vilket får många konsekvenser. Parter med vilka kommunen har exploateringsavtal har svårigheter att få igång sina projekt. Byggekostnaderna är höga, räntorna är höga och efterfrågan på nyproducerade bostadsrätter har dykt. Konsekvensen för Ekerö kommun är att färre bostäder än planerat byggs i planerat takt vilket i sin tur påverkar planerade skatteintäkter negativt.

De nationella målen om en digital samhällsbyggnadsprocess och lagändringar i PBL innebär att detaljplaner som tas fram efter 1 januari 2022 måste vara digitala. Detta påverkar tidplaner och kostnader väsentligt i vid framtagande av digitala grundkartor. Ett stort framtid utvecklingsområde är digitalisering av äldre detaljplaner för att möjliggöra ytterligare digitala handläggningsmoment, till exempel bygglovsprövning. Ännu finns inga lagkrav på att äldre detaljplaner ska digitaliseras men det finns signaler om förändringar.

Enligt de lagändringar i Plan- och bygglagen (2010:900 som trädde i kraft 1 april 2020, ska varje kommun anta en planeringsstrategi senast 11 september 2024. Syftet med ändringen är att översiktsplaneringen ska bedrivas kontinuerligt, vara framåtsyftande och att översiktsplanen ska hållas aktuell. I detta blir planeringsstrategin det centrala, nya verktyget, som också ersätter den tidigare aktualitetsprövningen av översiktsplanen. Arbetet med framtagandet av planeringsstrategin är påbörjat och kommer att fortgå under första delen av 2024.

Planering för nyproduktion av Sanduddens skola med omkringliggande infrastruktur och utemiljö pågår. Detaljplanen har vunnit laga kraft och byggstart planeras i början av 2024. Planering och projektering av Stockby förskola i Stenhamra pågår och byggstart planeras i början av 2024.

Delar av kommunens byggnadsbestånd har fortsatt stort underhållsbehov. Kommande år är många byggnader i behov av att byta tak och belysning samt nya ventilationsaggregat. Arbetet med att byta ut oljepannor mot annan värmekälla fortsätter.

Ett flertal paviljonguppställningar med tidsbegränsade bygglov löper ut under 2024 och kan ej förlängas. Paviljongerna har därför sagts upp för avetablering och evakueringslokaler för berörda verksamheter utreds. Problemet har uppstått med anledning av att färdigställande av nyproducerade skolor dragit ut på tiden med anledning av detaljplanearbete och överklagad fastighetsaffär.

Elkostnaderna är fortsatt svårprognostiserade, kostnaden för närvärme har gått upp och VA-taxan höjs 2024. Utfallet för driftavtalet gata park och utemiljö har visats sig kosta mer än väntat och stadsbyggnadsförvaltningen kommer att göra en ny upphandling under 2024.

Som följd av förändrad politisk nämnsorganisation 2024 kommer merparten av kommunstyrelsens ansvar för lokaler och gata/park – drift- och investeringsbudget - att inordnas samhällsbyggnadsnämndens ansvar.

Ekonomi

<i>tkr, inkl interna transaktioner</i>	Utfall netto 2022	Intäkter 2023	Kostnader 2023	Utfall netto 2023	Intäkter Bdg 2023	Kostnader Bdg 2023	Budget netto 2023	Avvik. netto 2023
TOTALT	-211 092	721 117	-1 030 348	-309 231	662 737	-902 904	-240 167	-69 064
Kommunstyrelseförvaltning	-110 932	12 213	-128 668	-116 455	11 263	-129 688	-118 425	1 970
Stadsbyggnadsförvaltning, del av	-26 383	292 503	-377 817	-85 314	289 726	-352 206	-62 480	-22 834
Brandförsvär	-26 340		-27 041	-27 041		-27 040	-27 040	-1
Gem. avgifter organisationer	-1 708		-1 755	-1 755		-1 790	-1 790	35
Gem. avräkningskonton	-7 987	327 099	-371 285	-44 186	311 400	-357 600	-46 200	2 014
- Infrastrukturbidrag statlig	-2 600		-2 600	-2 600		-2 600	-2 600	0
Budgetmarginal	-3 100							
Resurs detaljplaner	-15 158	1 501	-10 000	-8 499	1 000	-10 000	-9 000	501
Fastighetsförsäljningar	-4 614	1 926		1 926	1 448		1 448	478
Exploateringsverksamhet	-12 269	85 875	-111 182	-25 307	47 900	-21 980	25 920	-51 227
Summa exkl. fastighetfsg & expl	-194 209	633 316	-919 166	-285 850	613 389	-880 924	-267 535	-18 315

Jämförelsetal

	2019	2020	2021	2022	2023
Kommunstyrelsen, antal sammanträden	9	9	12	9	14
Kommunstyrelsens arbetsutskott, antal sammanträden	9	12	11	11	13
Samhällsbyggnadsutskott, antal sammanträden					12
Klimat- och hållbarhetsutskott, antal sammantr.					4
Planutskott, antal sammanträden	7	8	11	9	
Kommunstyrelsen, behandlade ärenden	165	139	155	141	217
Kommunstyrelsens arbetsutskott, behandlade ärenden	149	165	144	148	219
Kommunfullmäktige, behandlade ärenden	161	132	141	214	192
- varav motioner	26	24	31	64	18
- varav interpellationer	8	14	14	22	16
- varav frågor	21	9	9	5	8
Lönespecifikationer, snitt per månad	2 283	2 146	2 185	2 237	2 249
Annonserade upphandlingar	27	22	25	21	31
Tilldelade upphandlingar	28	20	23	22	27
Antal leverantörsfakturor, helår	46 279	44 789	44 596	44 915	43 361
- varav andel e-fakturor, helår	74%	86%	89%	96%	95%

Barn- och utbildningsnämnden

Måluppfyllelse

Nämnden fattade i april 2023 beslut om 4 verksamhetsmål med 25 tillhörande indikatorer.

Mål 1: Vår undervisning leder till goda resultat

Mål 2: Våra lärmiljöer är inspirerande, ändamålsenliga och inkluderande

Mål 3: Alla barn och elever i våra förskolor och skolor vill och kan vara närvarande

Mål 4: Alla barn och elever i våra förskolor och skolor känner sig trygga

En sammanvägd bedömning görs av de olika indikatorerna knutna till varje mål för att avgöra status nuläge och om trenden visar på rätt riktning mot målet. Prognosen kräver en längre mätperiod, vissa indikatorer mäts för första gången och medför inte möjlighet att se trendutveckling. Av nämndens fyra mål har tre viss positiv utveckling och ett mål har ännu inte kunnat bedömas då det gått för kort tid. Prognosen bedöms som god att mål 1 uppnås under mandatperioden. Mål 2–4 är svårbedömda, längre mätperiod behövs och i nuläget är det inte möjligt att prognosticera om målen kan uppnås under mandatperioden.

Prioriterade uppdrag och satsningar

Nämnden beslutade om 5 utvecklingsuppdrag kopplade till målen. Arbetet har påbörjats med att

- Utveckla förvaltningens samverkan med socialtjänsten samt hälso- och sjukvården.
- Kartlägga och utveckla skolornas arbete med språkutveckling och hur de arbetar med skolbibliotek och olika typer av läromedel som resurser i lärandet.
- Utveckla det närvarofrämjande arbetet till att omfatta stöd till elever i åldern 16–20 år. Förvaltningen har genomfört en utredning som utgör underlag för det fortsatta arbetet.
- Utveckla kompetensen kring begåvning, kognitiva funktioner och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NFP) i alla klassrum, fritids och förskolor. Central elevhälsa har påbörjat arbetet genom en utbildningsinsats där psykolog och specialpedagog arbetar tillsammans med lärare på Närlunda skolan för att utveckla undervisningen för att bättre möta elevgruppen.

Utvecklingsuppdrag som startar upp 2024:

- Att tillsammans med elever se över och föreslå förbättringar i arbetsmiljön i skolan.

Särskild undervisningsgrupp startades upp enligt beslutad satsning om 2 mnkr, en förstärkning inom ekonomisk ram för att genomföra verksamhet mot fastställda mål.

Under året slutfördes resursfördelningsutredning. Ett omfattande arbete inför 2024 med omarbetning av resurs- och budgetfördelning, med ökad transparens avseende bland annat beräkningsnycklar.

Samtliga högstadieskolor, Central elevhälsa och CVAG deltar i ESF-finansierade projektet "Utvecklingsprogram för fullföljd utbildning (UP2)" för kommuner som arbetar för att utveckla det förebyggande arbetet för att ge fler unga möjligheter att bli behöriga till gymnasiet och fullfölja sin utbildning där.

Ekonomi och verksamhet

Det ekonomiska utfallet för året är ett överskott på 21,1 mnkr. Avvikelse från nettobudget med 2,2 %. Bruttokostnaden för året är 1 683,3 mnkr. Nettokostnaden 952,2 mnkr motsvarar en kostnadsökning med 21,5 mnkr eller 2,3 % jämfört utfall 2022. Årets överskott beror på högre intäkter än budgeterat för statsbidrag och en högre summa för barnomsorgsavgifter. Samtidigt med färre barn och elever i verksamheterna som resulterat i lägre kostnader.

Under året har 61,9 mnkr erhållits i statsbidrag jämfört budgeterade 47,8 mnkr. En positiv avvikelse med 14,1 mnkr. Högre statsbidrag erhöles för bland annat Yrkesvux-lärling, bidrag från Specialpedagogiska skolmyndigheten till projekt för att öka kompetens kring elevstöd och ökad skolnärvaro, fortbildning specialpedagogik samt att det under året tillkom statsbidrag för läromedel. I avvikelsen ingår även ej budgeterat bidrag för kvalitetshöjande åtgärder till fristående förskolor som har förmedlats vidare.

Förvaltningen centralt redovisar 19,9 mnkr lägre nettokostnad än budget. Överskottet beror till stor del på 16,2 mnkr mer i intäkter än budgeterat för statsbidrag och då fler förskolor låtit kommunen ta in barnomsorgsavgiften för att sedan erhålla ersättning från kommunen.

Förvaltningens kostnader är 3,8 mnkr lägre än budgeterat som främst beror på färre barn och elever i verksamheterna. Sett till enbart utbetalning av skolpeng är den 11,5 mnkr lägre än budget och gäller åldrarna 0–16 år samt att volymreserv inte behövde användas. Högre kostnader än budgeterat utgörs av utbetalning av avgiftskompensation utöver skolpeng till de fristående förskolor där kommunen tagit in barnomsorgsavgiften. Övriga kostnader som ökat utöver budget är skolskjutsar och omsorg på obekvämt arbetstid.

Ekerös kommunala förskolor och skolor redovisar ett underskott för året med 4,1 mnkr. Intäkterna överstiger budget med 7,2 mnkr samtidigt som kostnaderna är 11,3 mnkr högre än budgeterat. Högre intäkter i form av statsbidrag och EU-bidrag har motposter på kostnadssidan främst som personalkostnader samt externa kostnader framförallt för inköp av läromedel. Samtidigt är erhållen volymersättning 3,2 mnkr lägre än budgeterat på grund av färre barn och elever. Några få enheter visar större underskott och ser kontinuerligt över möjligheten att utifrån sina möjligheter bättre balansera ekonomin.

Övriga enheter redovisar överskott med 5,3 mnkr jämfört budget. CVAG/Centrum för vuxenutbildning, arbete och gymnasium visar ett överskott på 4,6 mnkr. Överskottet beror till större del på 1,6 mnkr mer i statsbidrag än budget samtidigt som kostnaderna för köp av utbildningsplatser är 2,2 mnkr lägre än budget. Antalet beviljade kurser ligger i nivå med 2023 men andelen som valt kurser i egen regi har ökat. Matproduktion redovisar ett underskott på 1,4 mnkr. Budgeten medgav utrymme för ökning av livsmedelspriserna men därutöver har även kostnaderna för förbrukningsmaterial ökat, ett statligt beslut påverkade bemaningen och därmed personalkostnaden samt att det går åt mer mat än tidigare, särskilt på måndagar och fredagar. Enheter med mindre överskott är central elevhälsa 0,8 mnkr, modersmålsenheten 0,7 mnkr och central gemensam ledning 0,6 mnkr samtidigt som Mälarö gymnasiet visar en ekonomi i balans.

Framåtblick

Den ekonomiska situationen kommande år kommer ställa stora krav på barn- och utbildningsförvaltningen. Tuffa prioriteringar med målsättning att skapa minimal negativ påverkan på kvalitet och en bibehållen god arbetsmiljö kommer att kräva mycket av förvaltningen, inte minst ledarskapet på alla nivåer.

En stor utmaning kommande år är befolkningsutvecklingen med lägre antal barn och elever utifrån såväl färre antal födda barn men också inverkan i nuvarande stopp i nyproducerade bostäder och därav följande inflyttning. Eftersom det av flera skäl ska renoveras och byggas nytt finns risk för överkapacitet under längre tid. Delvis kan detta mötas med organisationsförändringar.

Under 2025 är målsättningen att starta ny verksamhet, ett anpassat gymnasium i anslutning till Tappströmskolan, verksamheten beräknas ”smygstarta” i liten skala redan hösten 2024.

Ytterligare utmaningar framåt:

- Utbyggnad av förskolor och skolor innebär ökade lokalkostnader och ökade kostnader för investeringar i inventarier och utrustning.
- Kommande löneförhandlingar innebär risk för att lönerna ökar mer än beräknat.

- Utvecklingen av kostnad för barn/elever i behov av särskilt stöd.
- Världsläget innebär utmaningar när det gäller ökade kostnader för exempelvis livsmedel och skolskjutor, där prisuppräkning kan ske under året inom framförhandlat avtal.

Jämförelsetal

Avvik (+) fler än budget, (-) färre än budget	2019	2020	2021	2022	2023	Budget 2023	Avvik 2023
<i>Antal barn i</i>							
Förskola/Ped omsorg barn 1 - 5 år	1 725	1 703	1 704	1 708	1 665	1 697	-32
- Antal barn fsk i egen regi	1 014	999	990	984	949	971	-22
- Antal barn i friförskola/an. kom	697	691	704	712	703	714	-11
- Antal barn i pedagogisk omsorg	14	13	10	12	13	12	1
Skolbarnsomsorg 6 - 9 år	1 719	1 712	1 729	1 726	1 707	1 776	-69
- Antal barn fh i egen regi, inkl särfrituds	1 500	1 494	1 511	1 508	1 500	1 539	-39
- Antal barn fh i friskola/an. kom	219	219	217	219	207	237	-30
Öp fh/fritidsklubb 10 - 12 år	828	812	839	868	873	828	45
- Antal anm öp fh i egen regi	821	807	828	848	846	811	35
- Antal anm öp fh i friskola/an. kom	7	5	11	20	28	17	11
Förskoleklass	438	434	445	445	430	441	-12
- Antal elever i egen regi	376	376	388	389	379	384	-5
- Antal elever i friskola/an. kom	62	58	57	56	50	57	-7
Grundskola År 1 - 9	4 197	4 252	4 264	4 244	4 212	4 293	-82
- Antal elever i egen regi	3 417	3 458	3 461	3 469	3 462	3 523	-61
- Antal elever i friskola	725	733	744	719	701	710	-9
- Antal elever i annan kommun	55	62	59	56	49	60	-12
Anpassad grundskola År 1-10	32	34	31	31	34	28	6
Gymnasieskola/folkhögskola	1 220	1 258	1 288	1 293	1 326	1 340	-14
- Antal elever IVG egen regi	36	36	47	43	44	45	-1
- Antal elever i friskola	558	562	561	558	583	577	6
- Antal elever i annan kommun	626	660	680	692	699	718	-19
Anpassad gymnasieskola	7	11	19	23	24	26	-3
Vuxenutbildning							
- Bevilj. kurser inkl upphandl. eg regi	742	978	1 634	1 994	2 230		
- Antal individer kurser eg regi	323	414	477	914	618		
- Beviljade kurser externa köp	735	884	558	628	395		
- Antal individer, kurser externa köp	249	306	127	155	123		
- Antal deltagare SFI	210	188	173	138	154		
- Antal elever särvux	2	2	2	2	3		

Ekonomi

<i>tkr, inkl interna transaktioner</i>	Utfall netto 2022	Intäkter 2023	Kostnader 2023	Utfall netto 2023	Intäkter Bdg 2023	Kostnader Bdg 2023	Budget netto 2023	Avvik. netto 2023
TOTALT	-930 989	730 791	-1 683 305	-952 514	701 846	-1 675 496	-973 650	21 136
Politisk nämnd	-613		-492	-492		-688	-688	196
Förskola	-210 757	35 271	-245 605	-210 333	23 971	-241 698	-217 727	7 393
Pedagogisk omsorg/ oms obekv. tid	-2 255	430	-2 995	-2 565	352	-2 373	-2 021	-544
Fritidshem inkl fritidsklubb	-71 976	17 739	-90 249	-72 510	14 554	-92 094	-77 540	5 030
Förskoleklass	-17 900	174	-17 816	-17 642	137	-18 230	-18 094	452
Grundskola åk 1-9 (inkl anpassad)	-365 679	8 759	-372 813	-364 053	7 680	-382 023	-374 343	10 289
Gymnasieskola (inkl anpassad)	-130 878	4 290	-145 518	-141 229	3 673	-140 418	-136 745	-4 484
Förvaltning central och gemensam	-15 731	3 649	-21 442	-17 793	3 794	-23 159	-19 365	1 573
Förvaltningens förskolor och skolor	2 873	567 362	-571 428	-4 067	560 140	-560 140		-4 067
Förvaltningens övriga enheter	-118 072	93 118	-214 948	-121 830	87 546	-214 675	-127 128	5 298

Socialnämnden

Målpuppfyllelse

Nämnden beslutade i maj 2023 om tre mål för mandatperioden 2023–2026.

Mål 1: Insatserna stärker individen att utifrån sina förutsättningar leva ett självständigt liv

Mål 2: Insatserna bidrar till ökad trygghet för den som är i behov av stöd, för anhöriga och för kommunens invånare samt

Mål 3: Myndighetsutövning och genomförande av insatser håller god kvalitet och tillgodoser invånarnas behov

Vi utgången av 2023 är mål 3 uppfyllt. Mål 1 och 2 delvis uppfyllda. Bedömningen, baserad på fastlagda indikatorer och dess utveckling över tid, är att ytterligare ett mål kan uppfyllas under 2025 och att alla tre mål kommer vara uppfyllda vid mandatperiodens slut.

Prioriterade uppdrag och satsningar

Nämnden har beslutat om tre utvecklingsuppdrag för mandatperioden 2023–2026.

- Höja kompetensen i organisationen kring neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) samt se över hur stödet ytterligare kan stärkas.

Under året har personal utbildats om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och psykisk ohälsa. Förberedelser har pågått inför projektet "Provbo" som syftar till att unga vuxna tränas att bo självständigt med stöd av personal med målbilden att flytta till eget boende.

- Utveckla en sammanhållen insatskedja i samverkan med berörda aktörer i syfte att utveckla hemmaplanslösningar och korta placeringstiderna för barn, unga och vuxna.

Arbete har inletts för att ytterligare möjliggöra kvarboende i hemmet för barn och unga som alternativ till placering samt underlätta övergång från placering till familjehem eller eget boende för barn, unga och vuxna. Förväntade effekter är bättre individanpassat stöd, förebyggande av placeringar, kortade placeringstider och minskade kostnader.

- Utveckla användningen av välfärdsteknik och digitala lösningar i vård och omsorg.

För att kunna öka livskvalitet, självständighet och trygghet för äldre och personer med funktionsnedsättning förbättras tillgången till, samt användning av, välfärdsteknik. Som stöd för implementeringen har en försörjningsstrategi för välfärdsteknik i hemtjänsten tagits fram. Ansökan gjord om bidrag från Vinnova som rör IoT (Internet of Things) för framtidens vård och omsorgsboende.

Samtliga tre utvecklingsuppdrag bedöms vara slutförda innan mandatperiodens slut.

Utöver de tre utvecklingsuppdragen har en mängd utvecklings- och förändringsarbete genomförts under året inom ramen för grunduppdraget i syfte att möta medborgarnas behov och ytterligare förbättra verksamhetens kvalitet. Exempelvis har implementeringen av FN:s konvention om barnets rättigheter barnkonventionen skett inom ramen för den så kallade "Barnrättsresan". Arbetsmodellen samordnad familjeplan har införts, kommunala välfärdsjobb startats upp och projektet personcentrerad omsorg har genomförts på ett vård- och omsorgsboende. Satsningarna förväntas stödja en positiv utveckling i riktning mot nämndens tre mål.

Ekonomi och verksamhet

Det ekonomiska utfallet visar positiv avvikelse 9,1 mnkr motsvarande 1,5 % av nettobudgeten. Intäkterna 118,2 mnkr överstiger budgeten med 21,5 mnkr, 22,2 %. Kostnaderna 710,7 mnkr är 12,4 mnkr, 1,8 % högre än budget. De ökade intäkterna beror främst på högre statsbidrag inom äldreomsorgen samt även försäljning av platser på vård- och omsorgsboende till andra kommuner. De högre kostnaderna är i huvudsak bidrag till privata anordnare inom äldreomsorgen, finansierade av riktade statsbidrag.

Budget för 2023 innefattar ett flertal åtgärder i syfte att utveckla verksamheten till en ökad intäkt alternativt en bibehållen eller lägre kostnad. Den sammanlagda ekonomiska effekten i form av minskade nettokostnader har beräknats till totalt 11,1 mnkr.

Nämnden har tagit del av flera riktade statsbidrag under 2023. Bland annat god och nära vård och psykisk hälsa, äldresatsningen, äldreomsorgslyftet samt habiliteringsersättning inom funktionshinderomsorgen. Utöver dessa har prestationsrelaterade bidrag inom äldreomsorgen fördelats till Ekerö kommun – klassificerade som generella statsbidrag. Av de totalt 38 mnkr i generella och riktade statsbidrag som tillfallit kommunen under 2023, redovisas 24,8 mnkr inom socialnämnden och 13,2 mnkr i kommunens finansförvaltning bland generella statsbidrag. De riktade bidragen har bland annat möjliggjort utbildning av undersköterskor i äldreomsorgen, satsning på öppna verksamheter för att förebygga ofrivillig ensamhet samt en bibehållen nivå av habiliteringsersättningen i daglig verksamhet enligt LSS.

Framåtblick

Andelen äldre i kommunen väntas öka under de kommande åren. Det kommer att medföra ett ökat behov av platser i vård- och omsorgsboende. Planering för ökad tillgång finns. För att klara framtidens äldreomsorg är kompetensförsörjningen en viktig fråga.

Socialtjänstens arbetsmetoder och tjänster utvecklas för att kunna genomföra flera tidiga insatser till barn, unga, familjer och vuxna inom nämndens samtliga verksamhetsområden.

För att kunna möta medborgarnas behov och förväntningar i en alltmer digitaliserad omvärld ska digitala tjänster och välfärdstekniska lösningar fortsätta utvecklas för att underlätta kontakten med socialtjänsten och öka kvaliteten i de insatser som erbjuds.

Utifrån omställningen mot en "God och nära vård" förväntas att vård och omsorg i högre grad ska organiseras och bedrivs med utgångspunkt i den enskildes behov och förutsättningar. Detta förutsätter utökad och väl fungerande samverkan mellan kommuner samt mellan kommun, region och privata aktörer.

De lokala vårdgivarnas uppsägning av avtalen om delegerade hemsjukvårdsinsatser beräknas leda till minskade intäkter på 6,4 mnkr år 2024. Kostnaderna för det nya avtalet för persontransporter som tecknades under 2023 bedöms medföra ökade kostnader för helåret 2024 på 1,8 mnkr.

Regeringen avser att föreslå en ny socialtjänstlag "Framtidens socialtjänst", med inriktningen att socialtjänsten ska vara kunskapsbaserad och lättillgänglig, stärkta tidiga och förebyggande insatser samt insatser utan föregående behovsprövning och biståndsbeslut.

Ekonomi

<i>tkr, inkl interna transaktioner</i>	Utfall netto 2022	Intäkter 2023	Kostnader 2023	Utfall netto 2023	Intäkter Bdg 2023	Kostnader Bdg 2023	Budget netto 2023	Avvik. netto 2023
TOTALT	-554 165	118 183	-710 696	-592 514	96 699	-698 304	-601 605	9 091
Politisk nämnd	-984	0	-1 112	-1 112	-117	-1 330	-1 447	335
Äldreomsorg	-207 764	75 150	-298 093	-222 944	58 989	-278 481	-219 492	-3 452
Insatser personer m	-203 490	22 370	-239 857	-217 487	18 289	-242 916	-224 627	7 140
Individ och familjeomsorg vuxna	-36 033	1 346	-40 978	-39 632	912	-36 027	-35 115	-4 517
Individ och familjeomsorg barn, ungdom	-37 144	2 626	-41 436	-38 810	1 099	-41 247	-40 148	1 338
Ensamkommande och nyanlända	-948	11 498	-14 172	-2 674	16 786	-16 589	197	-2 871
Myndighetsutövning, ledning och adm.	-67 803	5 193	-75 047	-69 854	741	-81 714	-80 973	11 119

Jämförelsetal

Avvik (+) fler än budget, (-) färre än budget	2019	2020	2021	2022	2023	Budget 2023	Avvik
Äldreomsorg							
Hemtjänst, utförda timmar ¹	170 225	155 652	151 136	145 418	133 941	153 420	-19 479
Permanent/korttid/växel, antal årsplatser	209	202	203	209	223	217	6
Insatser till personer med funktionsnedsättning							
Gruppbostad, antal årsplatser	100	98	92	92	93	93	0
Daglig verksamhet, antal årsplatser	111	103	124	116	120	115	5
Pers ass/avlösare/ledsagare, timmar	49 136	51 800	35 644	34 893	37 391	38 976	-1 585
Korttidsvistelse, antal årsplatser	32	21	19	18	18	20	-1
Boendestöd, timmar ²	15 252	15 194	16 197	13 839	11 786	16 108	-4 322
Individ- och familjeomsorg, vuxna							
Försörjningsstöd/ek bistånd exkl flykting, ant hushåll	144	155	173	171	177	188	-11
Missbruk							
Behandlingshem (SoL/LVM), årsplatser	8	6	9	4	5	3	2
Boende vuxna missbruk, årsplatser	1	0	0	0	0	0	0
Övrig vuxenvård							
Boende/Behandlingshem, årsplatser	5	2	4	10	9	12	-3
Boendestöd, timmar ²	1 728	1 765	1 675	1 495	1 531	1 800	-269
Individ- och familjeomsorg, barn o unga							
Institutionsvård, årsplatser	6	6	10	11	9	11	-1
Familjehem/jourhem, årsplatser	22	27	34	38	43	39	5

¹ Omfattar även personer under 65 år

² Fördelningen mellan målgrupperna har justerats jmf med tidigare års redovisningar

Kultur- och fritidsnämnden

Måluppfyllelse

Nämndens beslutade i maj 2023 om tre mål för mandatperioden 2023–2026 med tillhörande indikatorer.

Mål 1: Det finns ett rikt fritidsliv i kommunen för alla, genom ett brett utbud av kultur, idrott- och friluftsmöjligheter.

Mål 2: Invånarna i Ekerö kommun, med särskilt fokus på barn, unga och seniorer har tillgång till trygga mötesplatser med hög kvalitet. Det finns ett starkt lokalsamhälle/civilsamhälle. Föreningslivet har bra möjligheter att verka.

Mål3: Trygg - Unga i riskzon upptäcks tidigt genom ett uppsökande och förebyggande arbete på fritiden. Indikatorer för målen jämförs mot riket eller länet som referenspunkt. Målen bedöms vid utgången av 2023 vara delvis uppfyllda då positiva förflyttningar skett inom alla tre målområdena. Indikatorer visar exempelvis att andelen invånare som är nöjda med utbudet av motion, idrott och friluftsliv har ökat med 6,1 % och andelen invånare som är trygga i relation till skadegörelse och gängbråk uppgår till 86,9 % jämfört rikets 64,3 %.

Satsningar inom utvecklingsuppdrag kopplade till målområdena gör att prognosen för ytterligare förflyttning av indikatorerna är god och målen bedöms kunna uppfyllas inom mandatperioden.

Prioriterade uppdrag och satsningar

Kopplat till de övergripande målen har nämnden beslutat om fem utvecklingsuppdrag inom kultur, fritidsanläggningar, ung i Ekerö samt biblioteksverksamheten. Arbete med dessa utvecklingsuppdrag har under året inkluderat att:

- Beslut har under året fattats om tre anläggningsplaner för fortsatt planering av tillkommande idrottsanläggningar. Investeringsbudget finns upptagen för perioden 2024–2028.
- Världsarven Birka och Hovgården har utvecklats vidare med hjälp av statlig finansiering. De har synliggjorts i olika media och besöksantalet har stigit. Projektet förlängs under första delen av 2024.
- Ung i Ekerös uppsökande verksamhet har arbetat enligt samverkansmodellen ”SSPF” (Socialtjänst, skola, polis och fritid). Modellen är framtagen av Socialstyrelsen för att underlätta effektiv samverkan mellan verksamheterna. Arbetet har utförts inom verksamhetens befintliga budgetram.

Under året har driften av idrottsanläggningar övertagits från Skå IK och Ekerö IK. Budget har omprioriterats inom ram då bidrag till föreningar minskade och personalkostnaderna ökade.

Ekonomi och verksamhet

Bruttokostnaden för året uppgår till 123 mnkr vilket är 0,5 mnkr högre jämfört budgeterade 122,5 mnkr. Nettokostnaden är 96,5 mnkr, underskott med 0,4 mnkr jämfört budget 96,1. I budgetramen var 0,5 mnkr avseende tillkommande hyra för kampsportlokal inte inkluderad, denna tillkom i ett senare skede. Med detta beaktat är utfallet en ekonomi i balans med ett överskott på 0,1 mnkr. Den faktiska nettokostnaden har ökat med 34,5 % jämfört med 2022 då verksamheten för badhuset har tillkommit under året. Nettokostnaden exklusive badhuset uppgår till 81,9 mnkr, en ökning med 16 % jämfört föregående år.

Ekebyhovs slott visar ett underskott på 1,1 mnkr främst beroende på ökade kostnader för livsmedel och förbrukningsvaror i kombination med lägre intäkter. Enheten för idrottsanläggningar och fritid har underskott 0,8 mnkr där badhuset visar ett överskott på 0,7 mnkr kopplat till lägre avskrivningar och ränta och lägre personalkostnader då verksamhetens omfattning ökade successivt under de första månaderna. Drift av anläggningar visar ett underskott på 1,5 mnkr där 0,5 mnkr avser ovannämnda hyra. Resterande 1 mnkr

avser kostnadsökningar för städning, reparationer, underhåll samt vissa kostnader av engångskaraktär avseende övertagande av drift av anläggningar. Totala intäkter från statsbidrag uppgår till 1,3 mnkr vilket främst använts inom kulturmiljövård, biblioteks- och kulturskoleverksamhet.

Framåtblick

De kommande åren innebär stora ekonomiska utmaningar för kommunen, vilket innebär att ytterligare effektiviseringar kommer att krävas. Driftkostnaderna kommer att öka i takt med att beslutade investeringar genomförs. Förvaltningen arbetar med flera utvecklingsuppdrag som behöver omhändertas i kommande års resursfördelning av budget utveckling av kulturhuset som mötesplats i Ekerö centrum, tillgängliggörandet av världsarvet Birka och Hovgården samt vidare utveckling av anläggningsförsörjningsplan för Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområde. Därtill finns behov av att en vision och utvecklingsplan tas fram för verksamheten på Ekebyhovs slott.

Ekonomi

<i>tkr, inkl interna transaktioner</i>	Utfall netto 2022	Intäkter 2023	Kostnader 2023	Utfall netto 2023	Intäkter Bdg 2023	Kostnader Bdg 2023	Budget netto 2023	Avvik. netto 2023
TOTALT	-71 781	26 482	-123 030	-96 549	26 280	-122 459	-96 180	-369
Politisk nämnd	-305	0	-372	-372	0	-458	-458	86
Kulturarrangemang	-255	375	-471	-96	375	-450	-75	-21
Idélabbet	-1 508	222	-1 801	-1 579	220	-1 857	-1 637	58
Ungdomsverksamhet(inkl Fältvrk)	-5 313	7 546	-14 715	-7 169	7 704	-15 148	-7 444	274
Verksamhetsstöd - fritid	-3 650	0	-2 021	-2 021	0	-2 425	-2 425	404
Integration	-105	0	-71	-71	0	-91	-91	21
Kulturlokaler/kulturhus	-3 884	72	-5 219	-5 147	150	-5 307	-5 157	10
Programverksamhet/utställningar	-605	4	-1 063	-1 060	0	-1 197	-1 197	137
Kulturskolan	-9 036	1 861	-11 174	-9 313	1 943	-11 253	-9 310	-3
Konst och kulturmiljövård	-534	793	-1 010	-217	362	-650	-288	71
Stöd till kulturverksamhet	-627	7	-782	-775	0	-658	-658	-118
Bibliotek	-10 392	4 080	-14 678	-10 598	3 890	-14 976	-11 086	488
Idrotts- och fritidsanläggningar	-29 936	1 465	-38 211	-36 746	1 380	-36 592	-35 212	-1 534
Badhus		4 663	-19 261	-14 598	4 623	-19 911	-15 288	690
Ekebyhovs slott	-1 433	5 384	-7 318	-1 934	5 633	-6 501	-869	-1 065
Förvaltningsenhet	-4 198	10	-4 865	-4 855	0	-4 986	-4 986	130

Jämförelsetal

Avvik (+) fler än budget, (-) färre än budget	2019	2020	2021	2022	2023
Kultur och Fritid					
Utlån bibliotek	128 087	119 887	107 657	116 052	118 647
varav utlån e-böcker	5 057	5 379	5 262	4 604	5 305
Lån per kommuninvånare	4,5	4,2	3,7	4,0	4,1
Elever Kulturskolans ämnesundervisning	624	566	531	526	556
Aktiviteter i föreningarnas ungdomsverksamhet . Avser 6-20 åringar inkl idrotts-,kultur och scout.	220 421	203 812	189 045	233 646	213 158
Besök badhus*					50 882
Föreningar med ungdomsverksamhet	41	40	29	27	28
Besökare fritidsgård vardagar, snitt	50	56	49	70	62
Besökare fritidsgård fredagar,snitt	160	158	124	206	170
Fritidsgård, platsobunden verk. lörd. snitt	24	- **	16	18	***

*antal besök juni-december, uppskattat antal 8 500 i dec.

** ingen mätning 2020 då verksamhet inte genomförts under hela året pga pandemin

*** ändrad inriktning på verksamheten, jämförande siffror inte möjliga

Byggnadsnämnden

Måluppfyllelse

Nämnden beslutade i maj 2023 om två mål för mandatperioden med tillhörande indikatorer.

Mål 1: I kontakt med Byggnadsnämndens myndighetsutövning är vi tillgängliga, vår service är anpassad till dina behov och det är enkelt att utföra ditt ärende.

Mål 2: Möjliggöra ny bebyggelse utanför detaljplanlagt område som anpassas efter natur och befintlig bebyggelse.

Vid utgången av 2023 bedöms att båda målen är delvis uppfyllda. Mål 1 bedöms kunna vara uppfyllt till slutet av 2026, då ett aktivt arbete bedrivs med Ekerö Direkt och för att fånga upp otydligheter för medborgarna och då ett nytt ärendehanteringssystem bedöms öka möjligheten till e-tjänster som är lätta att använda. Mål 2 bedöms även det kunna vara uppfyllt till slutet av 2026, då frågan aktualiseras både i diskussioner bland politiker och tjänstemän.

Prioriterade uppdrag och satsningar

Budget 2023 omfattar ingen särskild satsning. Dock gavs utrymme för ytterligare resurser för att möjliggöra en effektivare verksamhetsutveckling, samt ett utökat deltagande i samhällsbyggnadsprojekt och dialog inför större byggprojekt. Arbetet har under året kunnat bedrivas utan nyrekryteringar, då inflödet av ansökningar om lov/startbesked varit mindre än budgeterat och på så sätt frigjort tid. Under året har fokus särskilt lagts på förvaltningsövergripande projekt för effektiva strukturer.

Ekonomi och verksamhet

Verksamhetens nettokostnad uppgår till 8,6 mnkr, negativ avvikelse med 0,6 mnkr jämfört budget. Årets nettokostnad är 2,2 mnkr högre än året dessförinnan, särskilda satsningar enstaka år ej beaktat i jämförelsen. Intäkterna är som följd av lägre inflöde av ärenden väsentligt lägre än budget och den främsta orsaken till underskott. Bruttokostnaden uppgår till 18,9 mnkr och är lägre än budget och matchar merparten av intäktsbortfallet. Lägre personalkostnader i och med tillfälliga vakanser.

Framåtblick

Under 2023 har verksamheten haft ett lägre inflöde av ärenden som genererar intäkter än budgeterat. Hur länge det lägre inflödet av ansökningar kommer bestå är svårt att spekulera i. Den främsta orsaken till det lägre inflödet bedöms vara det ansträngda ekonomiska läget inom landet, både för företag och privatpersoner, men även att det finns få detaljplaner med byggrätter kvar. Då Ekerö kommun är en del av Stockholmsregionen, förväntas en relativt snabb förändring i antalet ansökningar när konjunkturen stabiliseras. Även Förbifartens framdrift och senare färdigställande bedöms påverka det stora intresset för byggnation inom Ekerö kommun och ett påskyndande av återhämtning. En förutsättning är fler byggrätter inom detaljplaner.

Under kommande år övergår hela kommunen till en annan leverantör av ärendehanteringssystem. Övergången drivs i ett övergripande projekt med underprojekt. Det kommer att kräva stora resurser, framför allt i form av tid. Framtida lösning för digitalt arkiv är ännu inte utpekad.

Ekonomi

<i>tkr, inkl interna transaktioner</i>	Utfall netto 2022	Intäkter 2023	Kostnader 2023	Utfall netto 2023	Intäkter Bdg 2023	Kostnader Bdg 2023	Budget netto 2023	Avvik. netto 2023
TOTALT	-6 436	10 362	-18 941	-8 580	15 254	-23 234	-7 980	-600
Byggnadsnämnd	-687		-812	-812		-843	-843	31
Ledning & administration	-3 737	6	-3 871	-3 865	0	-6 059	-6 059	2 194
Mätteknisk verksamhet/kartor	134	1 470	-1 690	-220	2 823	-3 080	-257	37
Tillstånd & granskning	2 345	8 885	-9 599	-714	12 431	-10 491	1 940	-2 654
Trafik övrigt	-912	0	0	0			0	0
Bostadsanpassning	-3 579		-2 969	-2 969		-2 762	-2 762	-207

Jämförelsetal

	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Beslut	1048	1835	2 085	1 130	1 772
<i>varav</i>					
Lokaliseringsprövning	56	59	48	18	28
Bygglov/Startbesked	563	564	600	595	424
Nybyggnadskartor	160	144	153	184	94
Strandskyddsdispens	40	45	48	39	43
Tillsynsärenden	95	73	89	72	86
Bostadsanpassningsbidrag	149	176	166	233	191
Inkomna ärenden	1 128	1 241	1 438	1 242	910
<i>varav</i>					
Lokaliseringsprövning	62	69	64	41	32
Bygglov/Startbesked	542	624	738	673	470
Nybyggnadskartor	152	146	199	135	95
Strandskyddsdispens	49	57	76	65	41
Tillsynsärenden	74	77	96	68	51
Bostadsanpassningsbidrag	119	135	134	168	171
E-ansökningar (% av ansökningarna)					
Bygg*	26	38	43	53	56
Kart- och Mät**				24	62
Antal beslutade nya bostäder					
En- och tvåbostadshus, lägenheter inom flerbostadshus och attefallskomplementbostadshus	99	276	142	217	132***
Pågående ärenden tillsynsärenden					
Första mättillfälle 2023, går inte att mäta tillbaka i tiden					226

* lokaliseringsprövning, bygglov/startbesked, strandskyddsdispenser, tillsynsärenden

** nybyggnadskartor, utdrag ur baskarta, utstakningar och lägeskontroller

*** varav 98 lägenheter inom flerbostadshus. Lägenheter vård-/omsorgsboende är ej medräknat

Miljönämnden

Måluppfyllelse

Nämnden beslutade i maj 2023 om fyra mål för mandatperioden med tillhörande indikatorer.

Mål 1: I kontakta med miljönämndens myndighetsutövning är vi tillgängliga, vår service och kommunikation är anpassad till dina behov och det är enkelt att utföra ditt ärende.

Mål 2: Bidra i, och verka för kommunens arbete inom natur- och vattenmiljöer för att skapa ett långsiktigt och hållbart liv i Ekerö.

Mål 3: Alla vattenområden uppnår god vattenstatus utifrån miljö kvalitetsnormerna (MKN).

Mål 4: I vår prövning och tillsyn ska bedömningar som stärker barns livsmiljöer prioriteras.

Samtliga fyra mål bedöms utifrån status för de till målet tillhörande indikatorerna som delvis uppnådda vid utgången av 2023. Även mål 4 har bedömts som delvis uppnått då all planerad tillsyn inte kunnat genomföras, det som är genomfört har däremot uppnått målet.

Prognos för måluppfyllelse bedöms för mål 1 som vara god att kunna uppnås 2026. För att mål 2 ska uppnås till 2026 är bedömningen att mer resurser eller omprioritering av resurser behöva genomföras. Bedömningen är att förutsättningarna för att nå mål 3 innan utgången av 2026 är små, förändringarna i vattenförkomsterna är ett trögt system och påverkas av många naturliga processer.

Prioriterade uppdrag och satsningar

Resursförstärkning gjordes av nämndens budget 2023 för att möta behov av ökat antal inspektörstjänster. På grund av vakanser var verksamheten inte fullt ut bemannad förrän i september.

Under året har ny lagstiftning lagts över från Transportstyrelsen till kommunernas miljönämnder.

Förutom grunduppdraget tillsyn och prövning har resurser prioriterats till kommunens stadsbyggnadsprojekt och övergripande verksamhetsutveckling.

Ekonomi och verksamhet

Nämndens resultat är nettokostnad 4,6 mnkr, en negativ avvikelse med 0,3 mnkr jämfört budget. Det är främst lägre intäkter men som till viss del balanserats med lägre kostnader.

Bruttokostnad uppgår till 10,1 mnkr, ett underskott med 1,7 mnkr mot budget 11,8 mnkr. Jämfört bruttokostnaden utfall 2022 om 10,3 mk är årets utfall 0,2 mnkr lägre.

De lägre bruttokostnaderna beror främst på tillfälliga vakanser, personalkostnaderna understeg budget med 1,5 mnkr. Som en följd av lägre bemanning under året har intäkterna påverkats, utfallet var 5,5 mnkr vilket motsvarar ett underskott på 1,9 mnkr jämfört budget 7,4 mnkr.

Verksamheten har erhållit statsbidrag för lokala vattenvårdsprojekt (LOVA) vilket förbättrat intäkterna med 0,1 mnkr. Bidraget möts av en motsvarande kostnad för projektet, nettoresultatet påverkas ej. Projektet avsåg undersökning av åtgärder kring övergödningens problematik från hästgårdar och är nu avslutat.

Framåtblick

Under 2024 kommer ett kommunövergripande diarie- och ärendehanteringssystem att införas där miljönämnden ska ingå. Verksamhetsutvecklingen kommer framöver att koncentrera sig till att stödja arbetet inför konverteringen från nuvarande system. Digitaliseringen av mellanarkivet är fortfarande ett behov som behöver tillgodoses i effektiviseringsarbetet, även kopplat till ett e-arkiv.

Inom nämndens område behöver behovsutredningen uppdateras och aktualiseras och resursbehov identifieras för att genomföra grunduppdraget tillsyn och prövning. Ny lagstiftning har tillkommit och förväntningarna på resultat ökat från centrala tillsynsvägläsningsmyndigheter.

Ekonomi

<i>tkr, inkl interna transaktioner</i>	Utfall netto 2022	Intäkter 2023	Kostnader 2023	Utfall netto 2023	Intäkter Bdg 2023	Kostnader Bdg 2023	Budget netto 2023	Avvik. netto 2023
TOTALT	-4 760	5 489	-10 084	-4 595	7 429	-11 769	-4 340	-255
Politisk nämnd	-352	0	-395	-395		-445	-445	50
Gemensam verksamhet; ledning o adm.	-9 724	16	-9 668	-9 652	0	-11 324	-11 324	1 672
Miljöskydd	2 527	2 732	0	2 732	4 524		4 524	-1 793
Hälsoskydd	1 144	919	0	919	1 045	0	1 045	-126
Livsmedelskontroll	1 212	1 353	-18	1 335	1 345	0	1 345	-11
Alkohol tillsyn mm	434	470	-3	466	514	0	514	-47

Jämförelsetal

Avvik (+) fler än budget, Avvik (-) färre än budget	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Budget 2023	Avvik 2023
Övergripande							
Ärenden - totalt (ej projektärenden)	1 535	1 177	1 396	1 443	1 551	1 700	-149
Tillsynsärenden - totalt	484	314	344	458	440	550	-110
Prövningar, klagomål, remisser	490	460	421	382	333	500	-167
Nämndbeslut	60	52	57	51	61	70	-9
Delegationsbeslut	569	419	528	443	588	700	-112
Covid-19	0	46	35	0	0	0	0
Hälsoskydd							
Tillsyn	109	4	124	94	59	135	-76
Prövningar	4	8	9	12	8	7	1
Radonmätningar villor	87	76	92	22	46	100	-54
Livsmedelskontroll							
Kontroller	175	36	103	126	68	180	-112
Dricksvattenanläggningar	30	33	29	32	31	31	0
RASFF	6	12	19	9	7	15	-8
Registrering av anläggning	22	20	29	18	37	24	13
Miljöskydd							
Tillsyn	71	77	117	125	195	180	15
Prövning	150	157	162	136	148	200	-52
- var av enskilda avlopp	63	60	72	62	52	75	-23
- var av värmepumpar	57	51	57	63	57	60	-3
Köldmediekontroll	79	78	84	85	72	78	-6
Samhällsplanering							
Remisser - interna	64	90	74	57	48	95	-47
Remisser - externa	14	6	21	23	23	30	-7
Alkohol, tobak, läkemedel, folköl							
Tillsyn alkohol	31	0	14	8	28	38	-10
Tillsyn tobak	0	0	9	17	19	19	0
Tillsyn folköl	0	0	2	2	10	14	-4
Tillsyn läkemedel	0	0	2	1	9	12	-3
Prövning serveringstillstånd	17	10	10	19	17	15	2

Central politisk organisation, Revision och Överförmyndare

Central politisk organisation, revisionen och överförmyndaren samt en redovisning av sammanställd ekonomi för nämnderna. Kommunfullmäktige är den beslutande församlingen. Fullmäktige väljer revisorer för granskning av verksamheten. Enligt lag ska det finnas en överförmyndare

Kommunfullmäktige och kommunstyrelse

Central politisk organisation omfattar kommunfullmäktige och kommunstyrelse med sina respektive utskott och råd. De kommunala råden fungerar som forum för samråd och ömsesidig information inom sina respektive verksamhetsområden. Ekerö ingår tillsammans med Solna och Sundbyberg kommuner i gemensam familjerättsnämnd. Ledamöterna och föreningsrepresentanter i råden utses av kommunstyrelsen.

<i>tkr</i>	Utfall netto 2022	Intäkter 2023	Kostnader 2023	Utfall netto 2023	Intäkter Bdg 2023	Kostnader Bdg 2023	Budget netto 2023	Avvik. netto 2023
TOTALT	-15 675	488	-15 074	-14 586	488	-16 813	-16 325	1 740
Kommunfullmäktige	-1 850		-2 037	-2 037		-2 453	-2 453	416
Kommunstyrelse	-5 456	486	-6 942	-6 455	486	-7 249	-6 763	308
Näringslivsråd	-74		-62	-62		-140	-140	78
Kommunala rådet för funktionshinderfrågor	-37	0	-79	-79		-80	-80	1
Kommunala pensionärsrådet	-69		-68	-68		-80	-80	12
Partistöd	-1 529		-2 285	-2 285		-2 285	-2 285	0
Politiska sekreterare	-2 440		-2 194	-2 194		-2 252	-2 252	58
Adm digitsala sammanträden	-165		-220	-220		-721	-721	501
Borgerliga förrättningar	0	2	-2	0	2	-2	0	0
Gemensam familjerättsnämnd	-1 512		-1 149	-1 149		-1 511	-1 511	362
Valnämnd	-2 545		-36	-36		-40	-40	4

Årets kostnader uppgår till 14,6 mnkr. Jämfört utfall året innan 1,1 mnkr lägre då val genomfördes 2022. År 2023 är första året på nya mandatperioden. Inför ny mandatperiod beslutade kommunfullmäktige om reviderade bestämmelser om ekonomiska ersättningar till förtroendevalda och de politiska organisationerna med bland annat justerade arvoden. Årets kostnader understiger budget med 1,7 mnkr. Nära 0,9 mnkr i överskott för två ingående delar. Budget för den gemensamma familjerättsnämnden med Solna och Sundbyberg vilar på felaktig information om Ekerös kostnadsdel samt att avskrivningen av investering i förtroendevaldas digitala verktyg gjordes på kortare tid. Merparten av övrig positiv ekonomisk avvikelse återfinns för kommunfullmäktige och kommunstyrelse. Färre sammanträdesarvoden och även lägre arbetsgivaravgifter genom ledamöters ålderssammansättning och begränsade kostnader i ersättning för förlorad arbetsinkomst har positiv betydelse i det ekonomiska utfallet jämfört antaganden i budget. Under året har antal politiska sekreterare förändrats. Inledningsvis fanns vakanser på då gällande omfattning, i juni beslutade kommunfullmäktige om förändringar i bestämmelserna varför samtliga politiska partier äger rätt att anställa. Sammantaget innebar överskott under inledande del av året att högre kostnader under andra halvåret kunde balanseras till för år 2023 i stort sett till ett utfall som budget.

Revisionen

De kommunala revisorerna har som främsta uppgift att varje år granska all verksamhet i den kommunala organisationen och att pröva om nämnderna och kommunstyrelsen fullgör sitt uppdrag från kommunfullmäktige. De kommunala revisorerna arbetar på uppdrag av kommunfullmäktige och rapporterar också dit vad de olika granskningarna har lett fram till.

Varje revisor fullgör sitt uppdrag självständigt. Revisorerna ska i sin granskning biträddas av sakkunniga som de själva väljer och anlitar i den omfattning som behövs för att fullgöra granskningen enligt god revisions-sed. Förnyad upphandling av sakkunnigt biträde sker inför ny avtalsperiod från 1 maj 2024.

Kostnad 2023 uppgår till 1,15 mnkr och är under 20 tkr högre än budgeten. I utfall ingår 800 tkr för sakkunnigt biträde. Lägre kostnader för utbildning och omkostnader runt sammanträden balanserar de 100 tkr högre kostnaderna till sakkunnig än budget 700 tkr för granskningsuppdrag.

Överförmyndare

Enligt lag ska det i varje kommun finnas en överförmyndare vars uppgift är att utöva tillsyn över förmyndares, förvaltares, och gode mäns förvaltning. I Ekerö kommun är vald överförmyndare opolitisk. Tillsynen avser att i möjligaste mån hindra rättsförluster för personer som själva inte kan tillvarata sin rätt, förvalta sin egendom eller sörja för sin person, vanligtvis gamla, sjuka, handikappade och barn.

Årets kostnader uppgår till 2,3 mnkr. Resultatet 0,7 mnkr lägre än budget. Det är framförallt lägre personalkostnader för kansliets personal och arvoden till ställföreträdare.

Verksamheten har uppfyllt de lagkrav som ställs på verksamheten vad gäller handläggning av ärenden och ansvar för utbildning av ställföreträdare. Överförmyndarens mål med rättssäker myndighetsutövning, bra service och bemötande, vara en attraktiv arbetsgivare och ha en effektiv förvaltning har uppnåtts.

År 2023 höjde några kranskommuner sina standardarvoden rejält till ställföreträdare (gode män och förvaltare). Arvodeshöjningen innebär risk att ställföreträdare, speciellt de mer erfarna, hellre tar uppdrag i dessa kommuner än i Ekerö kommun. Överförmyndaren i Ekerö har i dagsläget inte ändrat arvodesnivåerna. Ställföreträdarutredningens förslag på lagändringar kommer att öka omfattningen på överförmyndarens uppdrag enligt lag. Det är viktigt att överförmyndaren står redo och att det finns resurser om och när sådana förändringar träder i kraft.

Nämndsorganisation

Kommunfullmäktige utfärdar reglemente med närmare föreskrifter om nämndernas verksamhet och arbetsformer. Nämnderna ska inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

<i>tkr, inkl interna transaktioner</i>	Utfall netto 2022	Intäkter 2023	Kostnader 2023	Utfall netto 2023	Intäkter Bdg 2023	Kostnader Bdg 2023	Budget netto 2023	Avvik. netto 2023
TOTALT	-2 941	0	-3 080	-3 080	117	-3 998	-3 881	801
Barn- och utbildningsnämnd	-613		-492	-492		-688	-688	196
Socialnämnd	-984		-1 010	-1 010	117	-1 564	-1 447	436
Kultur- och fritidsnämnd	-305		-372	-372		-458	-458	86
Byggnadsnämnd	-687		-812	-812		-843	-843	31
Miljönämnd	-352		-395	-395		-445	-445	50

Kostnader för de politiska facknämnderna redovisas under respektive nämnds samlade verksamhet. Tabellsammanställning är ett utdrag från respektive nämnds ekonomiska utfall för året för den politiska verksamheten. Årets kostnader sammantaget 3,1 mnkr. Jämfört budget 0,8 mnkr. Kostnaderna för det första året på nya mandatperioden är drygt 0,1 mnkr högre än utfall 2022 med dåvarande teknisk nämnd exkluderad 0,3 mnkr. Samhällsbyggnadsutskott år 2023 redovisas inom budget för central politisk organisation.

Ekonomi

<i>tkr</i>	Utfall netto 2022	Intäkter 2023	Kostnader 2023	Utfall netto 2023	Intäkter Bdg 2023	Kostnader Bdg 2023	Budget netto 2023	Avvik. netto 2023
TOTALT	-18 952	546	-18 550	-18 004	512	-20 917	-20 405	2 401
Central politisk organisation	-15 675	488	-15 074	-14 586	488	-16 813	-16 325	1 739
Revision	-1 020	4	-1 151	-1 147	4	-1 134	-1 130	-17
Överförmyndare	-2 257	54	-2 325	-2 271	20	-2 970	-2 950	679

Investeringsredovisning

Koncernen

Koncernens sammanlagda investering uppgår 467,9 mnkr (2022: 433,6 mnkr). Investeringar finansieras med egna medel eller genom extern upplåning. Självfinansieringsgraden uppgår till 40,8 %. Ekerö kommuns andel av koncernens sammanlagda investeringar utgör 94,6 %.

	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023
Investeringsredovisning, mnkr					
Ekerö Kommun	135,4	235,3	204,7	362,7	442,9
Ekerö Bostäder AB	17,5	26,2	5,4	67,0	18,8
Ekerö Solör Bioenergi AB	8,2	21,3	8,7	3,9	6,2
Summa	161,1	282,8	218,8	433,6	467,9

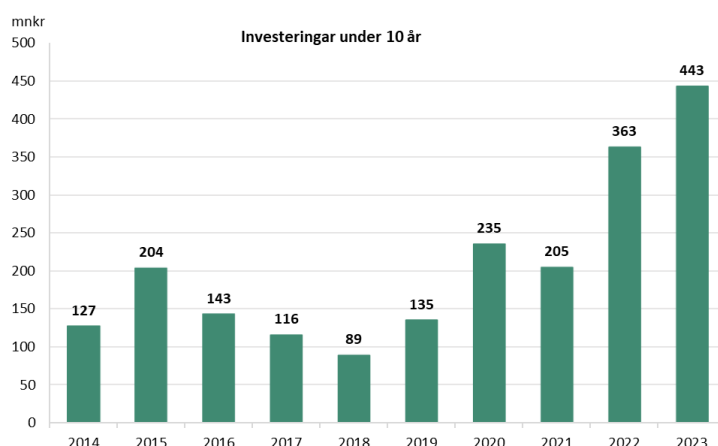
Kommunen

Investeringsvolym genom åren

Investeringar i kommunala anläggningar fortsätter och under 2023 med en investeringsvolym om 443 mnkr.

Investeringsnivån är hög till följd av investeringar inom pågående exploatering projekt som Ekerö Strand och Träkvista torg, men även genom investeringar i badhus och förskolor samt skolprojekt.

Genomsnittlig investeringsvolym över en 10 årsperiod uppgår till 206 mnkr.



Investering över tid/per nämnd

tkr	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023
Kommunstyrelsen	117 207	175 276	198 678	355 478	431 094	708 779	277 685
- Stadsbyggnadsförvaltningen*	112 216	171 996	192 825	336 824	430 269	705 579	275 310
Varav:							
Fastighetsenheten				257 179	355 924	608 334	252 410
Teknisk enhet				9 583	18 839	33 900	15 061
Teknisk enhet - Avfall				943	2 986	4 000	1 014
Kommunala investeringar inom expl.			37 644	69 119	52 520	59 345	6 825
- Övriga	4 991	3 280	5 853	18 654	825	3 200	2 375
Barn- och utbildningsnämnden	3 540	4 089	2 844	2 433	2 770	7 100	4 330
Socialnämnden**	898	203	926	1 561	734	2 000	1 266
Kultur- och fritidsnämnden	2 515	972	2 287	3 194	8 344	11 235	2 891
Exploatering, omklassificering	11 235	54 727					
Summa	135 395	235 266	204 734	362 666	442 942	729 114	286 172

*Under Tekniska nämnden t.o.m. 2022

**Inkl omsorg kommunal produktion t.o.m. 2020

Årets investeringar

För 2023 budgeterades investeringar till 729,1 mnkr. Genomförandegraden var 60 % vilket resulterar i ett utfall på 442,9 mnkr. Avvikelsen 286,2 mnkr jämfört med budget är störst inom Kommunstyrelsen avseende fastighetsinvesteringar och hänförs till pågående investeringsprojekt som Ekebyhovsskolan och Sanduddens skola samt ett flertal nya förskolor som Tappsund och reinvesteringar i förskolor. Under året har inga lokalhyresavtal redovisats som finansiell leasing.

I tabellen nedan presenteras ett urval av Ekerö kommuns investeringar under året och dess totalutgift inklusive budget.

Investering per nämnd	tkr	Slutår	Totalutgift			Årets investeringar		
			Total Budget	Ack Utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelsen						708 779	431 094	277 685
- Stadsbyggnadsförvaltningen						705 579	430 269	275 310
Varav:								
<i>Ekebyhovsskolan Bryggavägen</i>		2025	496 000	131 699	364 301	163 176	122 875	40 301
<i>Sanduddens skola</i>		2026	450 000	36 042	413 958	117 088	1 229	115 859
<i>Stamvägens förskola</i>		2023	69 654	63 513	6 141	32 219	33 346	-1 127
<i>Stenhamra skola (NY)</i>		2027	365 000	564	364 436	4 487	151	4 336
<i>Stenhamra förskola</i>		2024	70 500	12 059	58 441	36 974	10 333	26 641
<i>Solbackens förskola</i>		2024	60 500	7 776	52 724	33 420	6 196	27 224
<i>Badhus Träkvista</i>		2023	264 000	264 669	-669	52 615	51 803	812
<i>Tappsunds förskola</i>		2023	64 000	67 027	-3 027	46 824	49 852	-3 028
<i>Ekerö Strand exploatering</i>		2026	155 070	161 780	-6 710	32 607	38 834	-6 227
<i>Träkvista Torg exploatering</i>		2024	35 343	17 504	17 839	24 738	13 686	11 052
<i>Avfall / Skå återvinningsstation</i>						4 000	2 986	1 014
- Övriga						3 200	825	2 375
Barn- och utbildningsnämnden						7 100	2 770	4 330
Socialnämnden						2 000	734	1 266
Kultur- och fritidsnämnden						11 235	8 344	2 891
S:a investeringar						729 114	442 942	286 172
Gåvor								
S:a investeringar inkl gåvor						729 114	442 942	286 172

Ekerö Badhus

Ett badhus har uppförts på Träkvistavallens idrottsplats. Projektet färdigställdes enligt tidplan kvartal 2 2023. Projektets totala investeringsbudget var 264 mnkr, slutkostnaden 264,7 mnkr.

Stamvägens förskola

Nyproduktion av en förskola med fyra avdelningar. Projektet färdigställdes enligt tidplan till sommaren 2023. Projektets totala investeringsbudget var 58,5 mnkr, slutkostnaden 59,7 mnkr.

Ekebyhovsskolan Bryggavägen

En ny skola och idrottshall ska uppföras på Bryggavägen. Byggstart genomfördes i juni 2023. Projektet i sin helhet planeras att färdigställs hösten 2025. Projektets totala investeringsbudget är 496 mnkr, vilket över-

ensstämmer med prognos slutkostnad. Upparbetat per december 2023 var 131,7 mnkr. Hela årets investeringsbudget om 163,2 mnkr är inte upparbetad och kommer överföras till kommande år i och med ett pågående investeringsprojekt som sträcker sig över flera år.

Tappsunds förskola

Byggstart var i augusti 2022 och förskolan färdigställdes hösten 2023. Total investeringsbudget i projektet är 64 mnkr. Upparbetat per december var 67 mnkr. Projektets slutkostnadsprognos är 73,6 mnkr, 9,6 mnkr i avvikelse. Avvikelsen beror främst på våldsmarknadsläget, komplicerade markförhållanden och att fasadarbetena krävt fler mantimmar än budgeterat till följd av en hög ambition i gestaltningen. Projektet kommer att slutfaktureras 2024.

Reinvesteringar i befintliga fastigheter

Utfall för reinvesteringsprojekt per december uppgick till 75,4 mnkr, årets budget 112,4 mnkr. Ej upparbetad budget kommer till större del att begäras överföras till 2024 då det är ett flertal pågående projekt som beräknas färdigställas det året. Reinvestering kan vara tak- eller fönsterbyten, byte av fasader eller ventilation, energieffektiviseringar och eller investeringar i befintliga utemiljöer.

Övriga investeringar

Investeringar i badhuset avser utrustning för inventarier och IT om 5,8 mnkr och konstnärlig gestaltning 1,6 mnkr. Övrig konstnärlig gestaltning uppgår till 3,3 mnkr inom projektet Sanduddens- och Ekebyhovsskola. Inventarier har även köpts in för nya klassrumsuppsättningar och till inventarier i nybyggda förskolor.

Självfinansieringsgrad

Självfinansieringsgraden mäter hur stor andel av investeringar som kan finansieras med de intäkterna som återstår när den löpande driften är finansierad. En självfinansieringsgrad på 100 % innebär att kommunen kan skattefinansiera samtliga årets investeringar. Årets självfinansieringsgrad är lägre jämfört med föregående år och beror framförallt på högre investeringsvolym samtidigt som årets resultat är lägre än år 2022.

Självfinansieringsgrad av investeringar	2019	2020	2021	2022	2023
Intern tillförda medel (mnkr)	111	119	219	190	167
Årets investeringar (mnkr)	88	135	205	363	443
Självfinansieringsgrad av investeringar (procent)	125,9	87,8	107,2	52,5	37,7

AB Ekerö Bostäder

Bolagets pågående och färdigställda investeringar för året uppgår till 18,8 mnkr (2022: 67 mnkr) och avser rotprojekt avseende fönsterbyten, renovering av altaner och balkonger, ny ventilation samt kök och badrumsrenoveringar. Utöver ovan har investering även gjorts i installationer av nya värmesystem och tvättutrustning.

Ekerö Solör Bioenergi AB

Årets investeringar i avser i huvudsak utbyggnad av fjärrvärmenätet och uppgår till 18 mnkr (2022: 11,1 mnkr). Ekerö kommuns del i den sammanställda redovisningen för bolaget är 6,2 mnkr (2022: 3,9 mnkr).

Ordlista

Anläggningstillgångar. Materiella anläggningstillgångar, såsom mark, byggnader, tekniska anläggningar och inventarier. Finansiella anläggningstillgångar, andelar i koncern- och intresseföretag, andra långfristiga värdepappersinnehav och fordringar.

Avsättningar är ekonomiska förpliktelser vilkas storlek eller betalningstidpunkt inte är helt bestämd.

Balansräkningen visar vilka tillgångar och skulder kommunen har på bokslutsdagen.

Bruttoomsättning, summa verksamhetens bruttokostnader, avskrivningar och finansiella kostnader

Betalningsdagar, antalet ger information om hur länge kommunens likviditet räcker för att finansiera externa utgifter om inga inkomster inkommer till kommunen.

Derivat, är ett samlingsnamn på en form av värdepapper. De vanligaste derivaten är optioner, terminer och swappar. Kännetecknet för finansiella derivat är att de är kopplade till en viss händelse i framtiden. Värdet på ett derivatinstrument är kopplat till en underliggande tillgång.

Eget kapital, skillnaden mellan tillgångar och skulder.

Finansiella intäkter består av utdelning på värdepapper, ränteintäkter och räntebidrag.

Finansiella kostnader är räntedel i årets pensionskostnader och ränta på skulder till kreditinstitut och ränteswappar.

Finansnetto, skillnaden mellan finansiella intäkter och finansiella kostnader.

Kassaflödesanalys visar hur årets drift-, investerings- och låneverksamhet mm har påverkat likvida medel.

Kortfristiga skulder förfaller till betalning inom ett år från bokslutsdagen.

Långfristiga skulder förfaller till betalning senare än ett år från bokslutsdagen.

Miljoner kronor, förkortning mnkr enligt Språkrådets rekommendation

Miljarder kronor, förkortning mdkr enligt Språkrådets rekommendation

Nettokostnader, kostnader minus intäkter

Nettokostnadsandel, andel av skatteintäkter som används för att finansiera verksamhetens kostnader.

Omsättningstillgångar, likvida medel, kortfristiga fordringar, förråd, lager och exploateringsfastigheter samt kassa och bank.

Punkt är en hundraedels procentenhet. 100 punkter är lika med 1 procent. Begreppet används för att referera till små förändringar i t ex räntor.

Reporänta är den ränta som marknadens banker kan låna eller placera till i Riksbanken på sju dagar. Förändringar i reporäntan är direkt effekt på marknadsräntorna och kallas därför ofta styrränta.

Resultaträkningen visar årets resultat och hur de uppkommit.

Rörelsekapitalet är skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka på kort sikt.

Självfinansieringsgrad, beskriver hur stor del av kommunens intäkter som blir kvar att finansiera årets investeringar med.

Skattekraft, antal skattekröner per invånare.

Soliditet, eget kapital i förhållande till totala tillgångar. Visar utvecklingen av kommunens långsiktiga betalningsstyrka. Ju högre soliditet desto större ekonomiskt handlingsutrymme.

3MStibor är en daglig referensränta som beräknas som ett genomsnitt av de räntor som bankerna ställer till varandra för utlåning i svenska kronor.

Swappar är finansiella instrument som innebär ett byte av kassaflöden mellan två partner på ett underliggande lån. En ränteswap är ett exempel på swapavtal där en aktör lånar till fast ränta (ex bunden ränta i 5 år) kan vilja byta ränteflöde med en annan aktör som lånar till rörlig ränta. I stället för att teckna sig direkt för lån till fast respektive rörlig ränta.